

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

โดย
นางสาวปวีณสุตา ชัยนการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

โดย
นางสาวปวีณสุดา ขันการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

A DEVELOPMENT OF MATHAYOMSUKSA 4 STUDENTS' CRITICAL READING
ACHIEVEMENT FOR ONLINE READING TEXTS USING QUEST METHOD

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (TEACHING THAI LANGUAGE)
Department of Curriculum and Instruction
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2018
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST
โดย	ปวีณสุดา ขยันการ
สาขาวิชา	การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มีชัย เอี่ยมจินดา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กรภัตสร อินทรบำรุง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มีชัย เอี่ยมจินดา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยური ญาณปริชาเศรษฐ์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(อาจารย์ ดร. ภัทร์ธีรา เทียนเพิ่มพูล)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สรตี ปรีชาปัญญากุล)

57255406 : การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ / การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ / การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี

QUEST

นางสาว ปวีณสุตา ขยันการ: การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มีชัย เอี่ยมจินดา

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี กาญจนบุรี อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 28 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม แบบแผนการวิจัย เป็นแบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนและหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (X), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST โดยภาพรวม นักเรียนมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST อยู่ในระดับมากที่สุด

57255406 : Major (TEACHING THAI LANGUAGE)

Keyword : CRITICAL READING FOR ONLINE READING TEXTS, A DEVELOPING ACHIEVEMENT, LEARNING USING QUEST METHOD

MISS PAVEESUDA KHAYANKAN : A DEVELOPMENT OF MATHAYOMSUKSA 4 STUDENTS' CRITICAL READING ACHIEVEMENT FOR ONLINE READING TEXTS USING QUEST METHOD THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR MEECHAI IAMJINDA

The purposed of this research were 1) to compare the achievement in critical reading for online reading texts of Mathayomsuksa 4 students before and after learning by using QUEST method, and 2) to study Mathayomsuksa 4 students' satisfactions toward learning by using QUEST method. The samples were Mathayomsuksa 4 students in Srinagarindra The Princess Mother School Kanchanaburi Under Patronage of Princess Maha Chakri Sirinthorn, the Educational Service Area Office 8 in the 2nd semester, academic year 2017 which included 1 classroom and consisted of 28 students by using simple random sampling. The instruments included 1) critical reading for online reading texts learning plans by using QUEST method, 2) critical reading for online reading texts achievement test and 3) students' satisfaction questionnaire toward QUEST method. The data were statistically analyzed in mean score, standard deviation and t-test Dependent Samples.

The findings reveal:

1. The achievement in critical reading for online reading texts of Mathayomsuksa 4 students by using QUEST method posttest was higher than pretest at the 0.05 level of significance

2. The Mathayomsuksa 4 students' satisfactions toward learning by using QUEST were satisfied with it at highest level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ เนื่องด้วยได้รับความกรุณา การให้คำแนะนำจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มีชัย เอี่ยมจินดา อาจารย์ ดร.ภัทรธีรา เทียนเพิ่มพูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวรี ญาณปรีชาเศรษฐ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เป็นผู้ให้คำปรึกษา และให้พลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรภัสสร อินทรบำรุง ซึ่งกรุณาเป็นประธานกรรมการตรวจสอบ วิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรตี ปรีชาปัญญากุล ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และให้คำปรึกษาอย่างละเอียดมาโดยตลอดทำให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คุณครูที่ให้ความรู้ คุณครูมาณี ปรีกมานนท์ คุณครูสรินนา รักอนันตชัย คุณครูมารินทร์ จานแก้ว ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุงเครื่องมือที่เป็นประโยชน์สำหรับการดำเนินการทดลอง และคุณครูสุภิญญา หัวใจฉ่ำ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการจัดทำทศด้อยด้านภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี กาญจนบุรี นายโอภาส เจริญเชื้อ ผู้สนับสนุนในด้านการศึกษา ส่งเสริมและให้ความอนุเคราะห์ ให้ผู้วิจัยได้พัฒนาความรู้ความสามารถของตน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณศึกษานิเทศก์ปีทมา วิญญกุล คุณครูชาญชัย หมั่นประสงค์ ที่เป็นต้นแบบ แนวทางให้ผู้วิจัย ได้นำแนวคิดที่เป็นประโยชน์สำหรับการจัดทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คุณครูอุษาวดี ชุกกลิ่นหอม คุณครูสิริพร รัตนมุง คุณครูอุมาพร บัวศรี คุณครูเทิดศักดิ์ เป็ดทอง คุณครูสุพัตรา ไพบุลย์วัฒนกิจ คุณครูอภินันท์ชนก สิริงาม และเพื่อนครูที่สนับสนุนข้อมูลในการจัดทำ วิทยานิพนธ์ให้สำเร็จด้วยความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา น้องและบุคคลในครอบครัวทุกท่านที่ให้ความสนใจและสนับสนุนการจัดทำ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยดีเสมอมา

ขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี กาญจนบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและ การดำเนินการทดลองเป็นอย่างดี

คุณประโยชน์จากการจัดทำผู้วิจัยขอขอบเพื่อบูชาพระคุณบิดา มารดา บูรพาจารย์ตลอดจนผู้มีพระคุณ ทุกท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะประโยชน์ต่อครูผู้สอนที่สนใจโดยทั่วไป

ปวีณสุดา ขันนการ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
คำถามของการวิจัย.....	9
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
สมมติฐานการวิจัย.....	10
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	11
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน.....	13
ทฤษฎีการอ่านตามแนวคิดของ เพียเจต์ (Piaget).....	14
ทฤษฎีการอ่านตามแนวคิดของกาเย่ (Gagne).....	15
ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory).....	21
องค์ประกอบของโครงสร้างความรู้เดิม.....	23

เทคนิคการตั้งคำถาม (Questioning Method).....	23
การใช้คำถามตามแนวคิดของบลูม (Bloom)	26
การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ	30
ความหมายและความสำคัญของการอ่าน	30
จุดมุ่งหมายของการอ่าน	33
ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการคิด.....	35
ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ	36
การสอนอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ.....	38
ประโยชน์และความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ.....	39
การวัดและการประเมินการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ.....	41
การอ่านและการเขียนอย่างมีวิจารณ์ญาณ	44
การวิเคราะห์แบบ QUEST.....	44
แนวคิดเกี่ยวกับสื่อออนไลน์	46
แนวคิดเครือข่ายสังคมออนไลน์	46
องค์ประกอบของเว็บไซต์ที่ดี	47
สื่อออนไลน์.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
งานวิจัยในประเทศ.....	51
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	56
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	58
ขั้นเตรียมการ	59
ขั้นสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	60
ขั้นดำเนินการทดลอง	69
ขั้นทดลอง	70

ชั้นหลังการทดลอง	70
ชั้นการวิเคราะห์ข้อมูล	72
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปี ที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิธี QUEST	75
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วย วิธีวิธี QUEST	76
บทที่ 5 สรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
สรุปผลการวิจัย	80
การอภิปรายผล	80
ข้อเสนอแนะ	85
ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้	85
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	86
รายการอ้างอิง	87
ภาคผนวก	95
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญการตรวจเครื่องมือวิจัย	96
ภาคผนวก ข การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST	98
ภาคผนวก ค ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมี วิจารณญาณ	111
ภาคผนวก ง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	129
ภาคผนวก จ แบบสอบถามความคิดเห็นเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมี วิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST	140
ภาคผนวก ฉ ตารางค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ	143
ประวัติผู้เขียน	151

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัย (One-Group Pretest-Posttest Design)	60
ตารางที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ.....	61
ตารางที่ 3 เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบอัตนัยด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณแบบอัตนัย (ข้อ1).....	63
ตารางที่ 4 เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบอัตนัยด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณแบบอัตนัย (ข้อ2).....	63
ตารางที่ 5 วิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.....	66
ตารางที่ 6 สรุปกิจกรรมการเรียนรู้และบทบาทของครูและนักเรียน.....	70
ตารางที่ 7 ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST.....	75
ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีต่อ การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST.....	76
ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ที่มีต่อ การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST.....	77
ตารางที่ 10 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ที่มีต่อ การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST.....	78
ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลังเรียนจากข้อสอบแบบปรนัย	144
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียนจากข้อสอบแบบอัตนัย.....	146
ตารางที่ 13 แสดงค่าความยากง่าย (p)และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนและหลังเรียนของข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 60 ข้อ.....	147

ตารางที่ 14 แสดงค่าความยากง่าย (PE) และค่าอำนาจจำแนก (D) ของแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณก่อนเรียนและหลังเรียนของข้อสอบแบบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ	148
ตารางที่ 15 แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของข้อสอบแบบปรนัย	149
ตารางที่ 16 แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของข้อสอบแบบอัตนัย	150

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย..... 9

แผนภูมิที่ 2 ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมี
 วิจารณ์ญาณ.....62

แผนภูมิที่ 3 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเพื่อใช้ในการวิจัย67

แผนภูมิที่ 4 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ...69

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอยู่อย่างเสมอ ๆ มีการรับ-ส่งข้อมูลในหลากหลายรูปแบบอย่างไม่จำกัดเพื่อการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ศตวรรษแห่งการเรียนรู้ ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคผลผลิตนิยม จะเป็นยุคแข่งขันกันคิดนวัตกรรมที่ตอบสนองใช้ในชีวิตประจำวัน และชีวิตการทำงานทุกกลุ่มอาชีพ กรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีเป้าหมายไปที่ผู้เรียน เกิดคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 โดยผู้เรียนจะใช้ความรู้ในสาระหลักไปบูรณาการการสังสมประสบการณ์กับทักษะ 3 ทักษะ เพื่อดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ อีกทักษะหนึ่งที่สำคัญคือ ทักษะการรู้สาระเนื้อหา ได้แก่ พื้นฐานการเรียนรู้สาระวิชาหลัก ทักษะการอ่าน (Reading) ทักษะการเขียน (Writing) และ ทักษะการคำนวณ (Arithmetic) ถือเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความจำเป็นที่จะทำให้รู้และเข้าใจในสาระเนื้อหาของ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่แสดงความเป็นสาระวิชาหลักของทักษะเพื่อดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ภาษาแม่และภาษาโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และรัฐความเป็นผลเมืองดี ซึ่งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดทำ สาระเนื้อหาครอบคลุมทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้แล้ว (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557: 10-11)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559: 15) ได้ชี้ให้เห็นถึงประเด็นการพัฒนาที่สำคัญในระยะต่อไป คือ การพัฒนาคนเพื่อเสริมสร้างทุนทางปัญญาอย่างยั่งยืน มุ่งพัฒนาคนไทยให้มีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม รู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ควบคู่กับการเสริมสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาและแหล่งเรียนรู้ในระดับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นทักษะเพื่อดำรงชีวิต ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า ทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตมีด้วยกันหลายทักษะ และหนึ่งในทักษะนั้น คือ ความสามารถในการรับ-ส่งข้อมูลให้ผู้อื่นเข้าใจ และสื่อกลางที่ถ่ายทอดข้อมูลเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการรับรู้ร่วมกัน คือ ภาษา

ภาษามีความสำคัญยิ่งในฐานะการเป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างมนุษย์ ซึ่งต้องใช้ทักษะในการติดต่อสื่อสาร ดังนี้ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และมนุษย์ต้องอาศัยทักษะดังกล่าวในการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของตน ตลอดจนการสร้างเสริมสติปัญญา และการพัฒนาอาชีพเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยเหตุดังกล่าวภาษาจึงมีบทบาทอย่างมากในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ภาษาไทยเป็นหนึ่งในภาษาที่มีครบทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นเครื่องมือในการ เพื่อการดำรงชีวิตและแสวงหาความรู้ เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การเรียนการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษามุ่งให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาทั้งทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนสามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารถึงการรับรู้ และถ่ายทอดความรู้ที่นึกคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ นักการศึกษายังเห็นความสำคัญของวิชาภาษาไทยเป็นอย่างมาก เพราะเป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาอื่น ๆ อีกด้วย การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโต และจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทั่วโลก ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวังและมีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน

นักการศึกษา ฉวีวรรณ คูหาภินนธ์ (2542: 11) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ พัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และมีความอยากรู้อยากเห็น การที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่าง ๆ ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง นอกจากนี้ พนิตนันท์ บุญพามี (2542: 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้ ความคิด ทำให้คนเรามีความงอกงามทางสติปัญญาและความสามารถมากยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต และจิตวิญญาณของผู้อ่านให้เป็นที่ไปในทางที่ดีงามได้ด้วยตนเอง รวมทั้งสามารถพัฒนาคนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้อย่างดี

พรทิพย์ ชาตะรัตน์ (2545: 59) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านมีใจความว่า การอ่านเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการแสวงหาความรู้ (ที่มีทักษะการอ่านที่ดี อ่านมาก อ่านเร็ว และอ่านได้ถูกต้อง ย่อมมีโอกาสก้าวหน้าในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านการศึกษา ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการดำเนินชีวิต เป็นต้น สามารถรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์มากกว่าผู้ที่ขาดทักษะการอ่านซึ่งสอดคล้องกันกับ ลัดดา ไชว์พันธุ์ (2542: 5) กล่าวถึงการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสรุปว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นทักษะการอ่านที่สำคัญที่ทำให้ผู้อ่านต้องใช้ความคิดสติปัญญาในการพิจารณาสิ่งที่อ่านอย่างรอบคอบ และสามารถนำความรู้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต และวิริยา วิริยารัมภะ (2549: 36) กล่าวถึงการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สรุปว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านอย่างพินิจ ผู้อ่านต้องใช้สติปัญญาความรู้ตลอดจนประสบการณ์ของตนในการไตร่ตรอง คิดหาเหตุผล วิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นอย่างละเอียด เพื่อตัดสินใจหรือประเมินค่าสิ่งที่อ่าน

ทั้งนี้สำนักงานสถิติแห่งชาติได้สำรวจการอ่านหนังสือของประชากรพบว่า อัตราการอ่านหนังสือนอกเวลาเรียน/นอกเวลาทำงานของประชากรคนไทยอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป จากผลการสำรวจปี 2558 พบว่ามีอัตราการอ่านร้อยละ 77.7 ผู้ชายมีอัตราการอ่านสูงกว่าผู้หญิงเล็กน้อย (ร้อยละ 78.9 และ 76.5 ตามลำดับ) และเมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจที่ผ่านมา พบว่า อัตราการอ่านลดลงร้อยละ 4.1 จากปี 2556 ซึ่งมีแนวโน้มลดลงทั้งผู้ชายและผู้หญิง (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2558) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ พล.อ.ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) สำนักงานสถิติแห่งชาติออกมาเปิดเผยข้อมูลล่าสุดว่ามีคนไทย 1 ใน 3 ที่ยังอ่านหนังสือน้อยกว่า 30 นาทีต่อวัน ขณะที่ข้อมูลจากธนาคารโลกเวิร์ดแบงก์ระบุว่าเด็กไทย 1 ใน 3 มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านต่ำ ยังอ่านไม่เข้าใจในเนื้อหา (มติชนออนไลน์, 2558) ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาทางด้านการอ่านว่าคนไทยขาดนิสัยรักการอ่าน ไม่ให้ความสำคัญกับการอ่าน สอดคล้องกับ แม้นมาส ชวลิต (2548: 2) ได้กล่าวถึงปัญหาในการอ่านของนักเรียน นิสิต นักศึกษา มาจากสาเหตุเพราะ อ่านแล้วไม่เข้าใจความหมาย ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์ วิวิจารณ์ แสดงความคิดเห็น หรือตัดสินใจว่าสิ่งใดควรเชื่อหรือไม่อย่างไร ตลอดจนไม่ได้ใช้เวลาว่างเพื่อการอ่านอย่างแท้จริง อ่านเพื่อการเรียน การสอบ ไม่ได้อ่านเพื่อพัฒนาในด้านอื่น ๆ ทำให้ไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน ขาดสมาธิ ทำให้การอ่านไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ส่งผลให้การอ่านไม่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน และประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่มีต่อการเรียนการสอน จึงกำหนดเรื่องการอ่านไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสาระที่ 1 การอ่าน ดังนี้ สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1: ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

คุณภาพของผู้เรียนในด้านการอ่าน ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 คือ การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง ไพเราะและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน สามารถตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่านได้ วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล ตอบคำถามจากการอ่าน ประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด อ่านเรื่องต่างๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิดผังความคิด บันทึกย่อ ความ และรายงาน สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ และมีมารยาทในการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, 2551: 8)

อย่างไรก็ตามโลกยุคปัจจุบันเป็นโลกแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงไปได้ไกลทั่วโลก จึงทำให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อย่างหลากหลายไม่มีที่สิ้นสุด ทั้งนี้สื่อออนไลน์มีบทบาทในชีวิตประจำวันของบุคคลคนในสังคมเป็นอย่างมาก อาทิ การสื่อสาร ข่าว การตลาด การบริการ เป็นต้น จึงทำให้การรับสารจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณให้รอบคอบในการกลั่นกรอง ตรวจสอบข้อมูลเพื่อการประเมินค่าที่ถูกต้อง รู้เท่าทันสื่อออนไลน์ และสามารถเลือกใช้สื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อตนเองและสังคม การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นทักษะการอ่านขั้นสูงที่ต้องใช้ปัญญาและเหตุผลในการอ่าน เพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง และมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในวัยเรียน ซึ่งเป็นอนาคตของชาติ การเรียนหนังสือของนักเรียนจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านของนักเรียน ดังที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้มีนโยบายตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545-2559 (กรมวิชาการ, 2545: 72) ที่จะมุ่งพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อสร้างสรรค์ ความรู้ ความคิด ความประพฤติ คุณธรรมของคน โดยมีเป้าหมายให้คนไทยทุกคน พัฒนาจิตใจ คุณภาพ ชีวิตที่ดีงาม มีความสุข โดยเน้นให้ทุกคนมีทักษะการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหา มีความใฝ่รู้และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อนำข้อคิดเห็นมาเป็นแนวทางพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 6) ได้ระบุไว้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

ทั้งยังต้องสามารถเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร ด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ดังนั้นผู้เรียนจึงควรฝึกฝนให้เกิดทักษะการอ่านถึงระดับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งแม้ว่าคนส่วนใหญ่จะเห็นคุณค่าและความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แต่ก็ยังพบปัญหาว่าผู้อ่านส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้วิจารณญาณในการอ่าน ดังรายงานผลการประเมินผลทางการศึกษาผู้เรียนตามโครงการ PISA (Program for intentional student Assessment) ดำเนินการโดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา หรือ OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) ปี 2015 ผลการประเมินพบว่า ผลการประเมินด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของไทยไม่เปลี่ยนแปลง แต่ผลการประเมินด้านการอ่านมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องและเมื่อเปรียบเทียบกับ PISA 2012 พบว่า ด้านการอ่านและวิทยาศาสตร์ มีคะแนนลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการประเมิน PISA ที่ผ่านมา มีข้อสังเกต คือ ประการแรก นักเรียนไทยทั้งกลุ่มที่มีความสามารถสูง และกลุ่มที่มีความสามารถต่ำมีจุดอ่อนอยู่ที่ด้านการอ่าน จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพบว่า ความสามารถด้านการอ่านมีความสัมพันธ์กับด้านคณิตศาสตร์และด้านวิทยาศาสตร์ หากความสามารถด้านการอ่านต่ำ จะทำให้ผลการประเมินด้านอื่นมีคะแนนต่ำไปด้วย ดังนั้นระบบการศึกษาไทยจึงต้องยกระดับความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนอย่างเร่งด่วน

นอกจากนี้ผลการประเมินคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย (ท31101) โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กาญจนบุรี ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ ดังนี้ ระดับผลการเรียนเกรด 1 ร้อยละ 11.69 ระดับผลการเรียนเกรด 1.5 ร้อยละ 22.22 ระดับผลการเรียนเกรด 2 ร้อยละ 32.77 ระดับผลการเรียนเกรด 2.5 ร้อยละ 20 ระดับผลการเรียนเกรด 3 ร้อยละ 5.55 ระดับผลการเรียนเกรด 3.5 ร้อยละ 5.55 ระดับผลการเรียนเกรด 4 ร้อยละ 2.22 จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นชี้ให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย (ท31101) อยู่ในระดับต่ำ สาเหตุที่ผลสัมฤทธิ์เป็นเช่นนี้อาจมาจากหลายสาเหตุ ได้แก่ หลักสูตร เนื้อหาวิชา ครูผู้สอน นักเรียน จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (อุชาวดี ชุกกลิ่นหอม, อาพันธ์ชนก สิริงาม และสิริพร รัตนมุง, 2559) พบว่าสาเหตุหนึ่งที่มีการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณไม่ประสบความสำเร็จ คือ นักเรียนไม่มีนิสัยรักการอ่าน ไม่ชอบอ่าน ไม่ชอบแสวงหาความรู้ และมักใช้เวลาว่างกับการใช้เทคโนโลยี คือ โทรศัพท์เคลื่อนที่ คอมพิวเตอร์ มีความสนใจในเรื่องการอ่านสื่อออนไลน์มากกว่าการอ่านหนังสือเรียน เพราะมีความหลากหลายทั้งทางด้านเนื้อหา วิธีการนำเสนอ ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารกับผู้อ่าน สามารถเข้าถึงได้ง่ายและเลือกได้ตามความสนใจ

สาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือตัวครูและวิธีการสอนของครูที่ไม่สามารถฝึกฝนให้ผู้เรียนสามารถอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ ดังที่ วิลลิสัน คีรินท์ (2548: 16) กล่าวถึงลักษณะ

การสอนอ่านของครู โดยสรุปได้ว่า ครูมักสอนทักษะการอ่านด้วยความรีบเร่ง เพื่อให้จบทันหลักสูตร ส่งผลให้นักเรียนไม่มีเวลาอ่านที่มากพอ รวมถึงนักเรียนต้องร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่านที่มักใช้คำถามด้านความจำ ซึ่งอาจทำให้นักเรียนไม่เข้าใจเรื่องทีอ่านอย่างแท้จริง การพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณส่วนใหญ่พบว่าเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต้องเริ่มจากตัวครูเป็นสำคัญให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ นักเรียนได้พัฒนาความสามารถและในเบื้องต้นครูควรฝึกให้นักเรียนฝึกคิดควบคู่ไปกับการอ่านอย่างมี วิจารณญาณวิธีการสอนที่จะช่วยฝึกให้นักเรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณมีหลายวิธี อาทิ การจัดการ เรียนรู้แบบอุปนัยของจอห์น สจ๊วต มิลล์ การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักร 4 MAT การจัดการเรียนรู้ แบบกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) การจัดการเรียนรู้แบบทีมการแข่งขัน (TGT) การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่ม ผสมผสานการอ่านและการเขียน (CIRC) การจัดการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์ KWL- PLUS

นอกจากวิธีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ข้างต้นแล้วพบว่าวิธีการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสำหรับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เป็นวิธีหนึ่ง ที่น่าสนใจ เพราะเป็นอีกหนึ่งวิธีการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านและการเขียนอย่างมี วิจารณญาณในต่างประเทศ เป็นรูปแบบการตั้งคำถามนำ ซึ่งช่วยให้นักเรียนมีแนวทางในการอ่านและ การเขียน สามารถยืดหยุ่นได้ตามบริบทของบทอ่าน ส่งผลให้นักเรียนได้มีโอกาสอ่านบทอ่านต่างๆ เพิ่มมากขึ้นและประสบความสำเร็จในการอ่านและการเขียนอย่างมีวิจารณญาณ ทั้งนี้การศึกษา คือ Gary Barkhuizen ได้เสนอวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST สามารถสรุปได้ 5 ประการดังนี้

1. Q (Question) = จุดประกายคำถาม คือ ข้อคำถามที่เกิดขึ้นหลังจากการอ่าน บทความ ตัวอย่าง เช่น มีสิ่งใดที่คุณไม่เข้าใจไหม มีหัวข้อใดที่คุณอยากจะโต้แย้งหรือไม่ มีสิ่งใดที่คุณ อยากจะรู้มากขึ้นหรือไม่

2. U (Unhappy) = จุดอ่อน คือ คุณรู้สึกไม่มีความสุขกับสิ่งใดในบทความ ตัวอย่างเช่น มีจุดอ่อนใด ๆ ในบทความหรือไม่ มีปัญหาใด ๆ ในข้อขัดแย้งหรือไม่ มีสิ่งใดที่คุณไม่เห็นด้วยหรือไม่

3. E (Excellent, Excited) = จุดยอดเยี่ยม คือ มีจุดใดที่เป็นจุดที่เยี่ยมยอดจนทำให้คุณ รู้สึกตื่นเต้นหรือไม่ ตัวอย่างเช่น มีจุดใดที่คุณสนใจหรือไม่ มีสิ่งใดที่ช่วยเติมเต็มช่องว่างความรู้ของคุณ หรือไม่ มีสิ่งใดที่ช่วยจุดประกายแนวความคิดงานวิจัยให้แก่คุณหรือไม่

4. S (Strength) = จุดแข็ง คือ มีจุดแข็งของบทความนี้คืออะไร ตัวอย่างเช่น เขียนดี หรือไม่มีวิจารณญาณหรือไม่ บทความนี้ยืนยันความเชื่อและประสบการณ์ของคุณหรือไม่

5. T (Theme) = จุดหลัก คือ หัวข้อที่สำคัญที่สุดในบทความนี้คืออะไร ตัวอย่างเช่น ข้อความหลักในบทความนี้คืออะไร มีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ที่เชื่อมโยงกับหัวข้อเหล่านี้หรือไม่ คุณสามารถดึงอะไรออกมาจากบทความนี้ได้บ้าง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านและการเขียนอย่างมีวิจารณญาณ ผู้วิจัยพบว่าไม่ปรากฏว่ามีการนำการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST มาใช้ในเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ นับเป็นโอกาสอันดีที่ผู้วิจัยได้นำการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST มาใช้ในเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ สามารถยืดหยุ่นได้ ขึ้นอยู่กับบริบทของบทอ่านไม่จำเป็นต้องเรียงตามลำดับหัวข้อของวิธี QUEST หรือใช้ทุกหัวข้อในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ เช่น บางบทอ่านอาจใช้วิธี SET QTUES UEST เป็นต้น ทั้งนี้วิธี QUEST นั้นเป็นแนวทางหนึ่งในการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในเรื่องของการพัฒนาการอ่าน คือ นักเรียนสามารถใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ดังนี้

วิธี QUEST เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาการอ่านได้ ทั้งนี้ Gary Barkhuizen ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านด้วยวิธีวิธี QUEST ในปี ค.ศ. 2002 โดยสรุปว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST มีจุดมุ่งหมาย คือ เพื่อให้ให้นักเรียนพัฒนาการอ่านและการเขียนด้วยตนเอง และมุ่งเน้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ คือ ปฏิบัติจริง นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง แต่สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมในแต่ละหัวข้อ กล่าวคือ อาจมีการสลับหัวข้อการใช้นำวิธี QUEST หรือลดหัวข้อการนำวิธี QUEST ไปใช้เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของบทอ่านนั้น ๆ เช่น USTEQ ESTE ETU QES เป็นต้นการนำวิธี QUEST มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้รับการยอมรับและสามารถนำมาบูรณาการการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย จากการศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดสอดคล้องกับหลักของ Gary Barkhuizen (2002: 22) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ดังนี้ 1) จุดประกายคำถาม 2) จุดอ่อน 3) จุดยอดเยี่ยม 4) จุดแข็ง และ 5) จุดหลัก ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. Q (Question) = จุดประกายคำถาม คือ ข้อคำถามที่เกิดขึ้นหลังจากการอ่านบทความ ตัวอย่าง เช่น มีสิ่งใดที่คุณไม่เข้าใจไหม มีหัวข้อใดที่คุณอยากจะโต้แย้งหรือไม่ มีสิ่งใดที่คุณอยากจะรู้มากขึ้นหรือไม่

2. U (Unhappy) = จุดอ่อน คือ คุณรู้สึกไม่มีความสุขกับสิ่งใดในบทความ ตัวอย่างเช่น มีจุดอ่อนใด ๆ ในบทความหรือไม่ มีปัญหาใด ๆ ในข้อขัดแย้งหรือไม่ มีสิ่งใดที่คุณไม่เห็นด้วยหรือไม่

3. E (Excellent, Excited) = จุดยอดเยี่ยม คือ มีจุดใดที่เป็นจุดที่เยี่ยมยอดจนทำให้คุณรู้สึกตื่นเต้นหรือไม่ ตัวอย่างเช่น มีจุดใดที่คุณสนใจหรือไม่ มีสิ่งใดที่ช่วยเติมเต็มช่องว่างความรู้ของคุณหรือไม่ มีสิ่งใดที่ช่วยจุดประกายแนวความคิดงานวิจัยให้แก่คุณหรือไม่

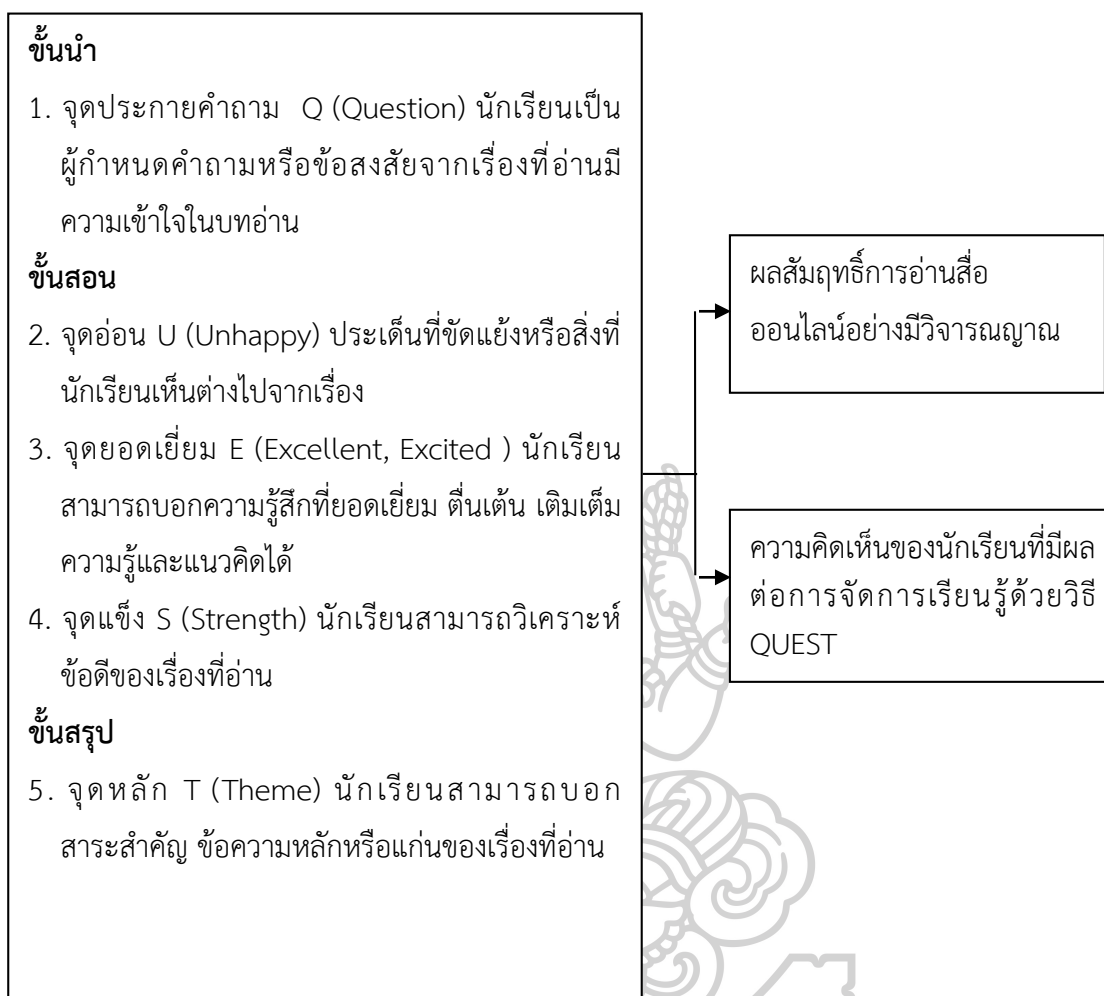
4. S (Strength) = จุดแข็ง คือ มีจุดแข็งของบทความนี้คืออะไร ตัวอย่างเช่น เขียนดีหรือไม่ มีวิจรรย์ญาณหรือไม่ บทความนี้ยืนยันความเชื่อและประสบการณ์ของคุณหรือไม่

5. T (Theme) = จุดหลัก คือ หัวข้อที่สำคัญที่สุดในบทความนี้คืออะไร ตัวอย่างเช่น ข้อความหลักในบทความนี้คืออะไร มีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ที่เชื่อมโยงกับหัวข้อเหล่านี้หรือไม่ คุณสามารถดึงอะไรออกมาจากบทความได้บ้าง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST นั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจการนำวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST มาประยุกต์ใช้จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจรรย์ญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจรรย์ญาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังแผนภูมิที่ 1

การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST มีรูปแบบดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

คำถามของการวิจัย

- ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียน ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธี QUEST สูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่
- นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นต่อวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธี QUEST อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธี QUEST

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST สูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กาญจนบุรี ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 110 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กาญจนบุรี ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 28 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variable) คือ การจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธี QUEST
 - 2.2 ตัวแปรตาม (dependent variable) คือ ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณและความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธี QUEST
3. เนื้อหา

เนื้อหาที่เกี่ยวกับการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1: ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ได้แก่ สารคดี และบันเทิงคดี จากสื่อออนไลน์ โดยได้มาจากแบบสอบถามสื่อออนไลน์ที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สนใจ

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้นจำนวน 12 คาบ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้เรียนรู้โดยใช้วิธี QUEST หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST โดยมีรูปแบบ ดังนี้ 1) Q (Question) = จุดประกายคำถาม คือ ข้อคำถามที่เกิดขึ้นหลังจากการอ่านบทความ 2) U (Unhappy) = จุดอ่อน คือ คุณรู้สึกไม่มีความสุขกับสิ่งใดในบทความ 3) E (Excellent, Excited) = จุดยอดเยี่ยม คือ มีจุดใดที่เป็นจุดที่เยี่ยมยอดจนทำให้คุณรู้สึกตื่นเต้นหรือไม่ 4) S (Strength) = จุดแข็ง คือ มีจุดแข็งของบทความนี้คืออะไร 5) T (Theme) = จุดหลัก คือ หัวข้อที่สำคัญที่สุดในบทความนี้คืออะไร

2. ผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์จากวิธีอ่านที่ผู้อ่านสามารถตีความ แยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และประเมินคุณค่าหรือตัดสินเรื่องบทอ่านสื่อออนไลน์ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธี QUEST ที่สร้างแบบทดสอบโดยผู้วิจัย

3. สื่อออนไลน์ หมายถึง สื่อดิจิทัลที่เป็นบทอ่านประเภทสารคดีและบันเทิงคดี เพื่อใช้สื่อสารระหว่างกันในเครือข่ายทางสังคม ผ่านทางเว็บไซต์และโปรแกรมประยุกต์ในสื่อใด ๆ ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต

4. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งวิเคราะห์จากคะแนนที่ได้จากการทำแบบสอบถามวัดความคิดเห็นของนักเรียนแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนวิทยาศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กาญจนบุรี ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 8

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้แนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2. ได้แนวทางสำหรับครูในการจัดการเรียนรู้ในการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

3. ได้แนวทางสำหรับนักเรียนในการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน
 - 1.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน
 - 1.2 ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม
 - 1.3 เทคนิคการตั้งคำถาม
 - 1.4 การใช้คำถามตามแนวคิดของบลูม (Bloom’s Taxonomy)
2. การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.1 ความหมายและความสำคัญของการอ่าน
 - 2.2 จุดมุ่งหมายการอ่าน
 - 2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการคิด
 - 2.4 ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.5 ประโยชน์และความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.6 การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
 - 2.7 การวัดและการประเมินความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
3. การจัดการเรียนรู้การอ่านด้วยวิธี QUEST
4. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อออนไลน์
 - 4.1 แนวคิดเครือข่ายสังคมออนไลน์
 - 4.2 องค์ประกอบของเว็บไซต์ที่ดี
 - 4.3 สื่อออนไลน์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน

การอ่านมีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอย่างหลากหลาย ซึ่งในแต่ละแนวคิดนั้น ๆ ล้วนมีจุดเด่นของแนวคิดที่แตกต่างกันออกไป และมีบางแนวคิดที่คล้ายคลึงกัน การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการอ่านจะมีส่วนช่วยให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีจุดมุ่งหมายในการอ่านอย่างชัดเจน และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านไว้ ดังนี้

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2543) ได้รวบรวมและประมวลทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน จำแนกไว้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. แบบจำลองการอ่านที่เน้นทักษะ (Skill models) ทฤษฎีนี้เน้นทักษะที่ประกอบด้วย การรับรู้คำ ความหมาย การเข้าใจสิ่งที่อ่าน การประเมิน และการผสมผสานความรู้เดิมกับความรู้ใหม่

2. แบบจำลองที่เน้นกระบวนการรับสาร (Information Processing Modles) ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับช่องทางการสื่อสาร ความสามารถของช่องทางอันจำกัด เสียงรบกวน สาร การเข้าใจความ ทฤษฎีนี้จึงให้ความสำคัญเป็นอย่างมากกับสื่อองค์ประกอบทางร่างกายมนุษย์ว่าเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการอ่าน

3. แบบจำลองการอ่านที่เน้นทฤษฎีทางจิตวิทยา (Psychological Models) ทฤษฎีการอ่านในกลุ่มนี้ แยกออกเป็น 3 กลุ่มย่อย คือ

3.1 แบบจำลองการอ่านที่เน้นพฤติกรรม ผู้มีความคิดอยู่ในขอบเขตนี้ เช่น สกินเนอร์ (Skinner) สแตต (Staat) และกาเย่ (Gagne) เป็นต้น ลักษณะสำคัญของทฤษฎีในกลุ่มนี้คือ ใช้วิธีเสริมแรงในการหลอมรวมพฤติกรรมกรอ่านที่สังเกตได้

3.2 แบบจำลองการอ่านที่เน้นความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive Model) ทฤษฎีนี้ไม่แตกต่างจากทฤษฎีที่เน้นพฤติกรรมนัก กล่าวคือ ทั้ง 2 กลุ่มนี้เห็นว่าการแยกแยะ การสรุปและการถ่ายโอนเป็นส่วนประกอบในการเรียนรู้และจากการจำเรื่องราวที่เป็นเนื้อหาหลัก

3.3 แบบจำลองการอ่านที่เน้นพัฒนาการ (Developmental Model) ผู้ที่เป็นเจ้าของทฤษฎี คือ เพียเจต์ (1970) ซึ่งมีแนวคิดว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นตั้งแต่วัยที่ต้องพึ่งผู้อื่นและจะพัฒนาไปตามวัยที่เจริญขึ้น สิ่งสำคัญที่สุดของช่วงอายุก็คือ จะมีการเรียนรู้ความสามารถหรือทักษะเฉพาะอย่างในแต่ละช่วงอายุ ถ้าประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่เหมาะสมไม่ได้เกิดขึ้นในพัฒนาการเฉพาะนั้นแล้ว การเรียนรู้บางส่วนจะบกพร่องไป

4. แบบจำลองการอ่านตามแนวความคิดภาษาศาสตร์ (Lingiustic Models) การอ่านตามทฤษฎีในกลุ่มนี้ยังจำแนกออกเป็น 3 ประเภท คือ

- 4.1 แบบจำลองการอ่านในระยะแรก
- 4.2 แบบจำลองการอ่านที่เป็นไวยากรณ์ปรีวรรต
- 4.3 แบบจำลองการอ่านที่เน้นจิตภาษาศาสตร์

จากการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการจำแนกกลุ่มทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านจำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ แบบจำลองการอ่านที่เน้นพฤติกรรม แบบจำลองการอ่านที่เน้นกระบวนการรับสารแบบจำลองการอ่านที่เน้นทฤษฎีทางจิตวิทยาและแบบจำลองการอ่านตามแนวความคิดภาษาศาสตร์

ทฤษฎีการอ่านตามแนวคิดของ เพียเจต์ (Piaget)

เพียเจต์ (Piaget) จัดอยู่ในกลุ่มทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน แบบจำลองการอ่านที่เน้นทฤษฎีทางจิตวิทยา ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านความคิดของเด็กว่ามีขั้นตอนหรือกระบวนการอย่างไร ทฤษฎีของเพียเจต์ตั้งอยู่บนรากฐานของทั้งองค์ประกอบที่เป็นพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม เขาอธิบายว่าการเรียนรู้ของเด็กเป็นไปตามพัฒนาการทางสติปัญญา ซึ่งจะมีพัฒนาการไปตามวัยต่าง ๆ เป็นลำดับขั้น พัฒนาการเป็นสิ่งที่เป็นไปตามธรรมชาติ ไม่ควรที่จะเร่งเด็กให้ข้ามจากพัฒนาการจากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่ง เพราะจะทำให้เกิดผลเสียแก่เด็ก แต่การจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในช่วงที่เด็กกำลังจะพัฒนาไปสู่ขั้นที่สูงกว่า ทฤษฎีของเพียเจต์ มีขั้นตอนของการจัดประสบการณ์เพื่อการพัฒนาการอ่าน ดังนี้

ทฤษฎีที่ 1 ความสัมพันธ์ของพัฒนาการทางกายและจิตวิทยา ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กัน นับตั้งแต่เด็ก เริ่มปฏิสนธิ ได้แก่ เซลล์ประสาทและเซลล์สมอง การเลี้ยงดูของพ่อแม่ในเรื่องสุขภาพอนามัย การให้อาหาร การปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ

ทฤษฎีที่ 2 การช่วยเหลือส่งเสริมให้ประสบการณ์ในเรื่องการจัดสิ่งแวดล้อมแก่เด็ก เพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตทางสติปัญญา กระบวนการจัดการเรียนรู้และความเฉลียวฉลาด ด้วยเหตุเช่นนี้ ผลจากการทดลองเอาเด็กมาเลี้ยงและศึกษาเกี่ยวกับอายุสมองปรากฏว่า อายุสมองเด็ก 2 คน ที่เกิดจากมารดามีสติปัญญาทรมานทั้งคู่ I.Q. 46 และ 35 ตามลำดับเมื่อส่งเด็กไปอยู่ในสถานบำบัดเกี่ยวกับสติปัญญาทรมานเป็นเวลา 8 เดือน I.Q. ของเด็กเปลี่ยนเป็น 77 และ 78 ซึ่งเมื่อครบ 1 ปี เด็กเปลี่ยนมาเกือบเท่าคนธรรมดา วิธีการเลี้ยงดู คือ จัดหาผู้หญิงมาดูแลอย่างใกล้ชิด ให้ความอบอุ่น ร้องเพลงให้ฟัง ให้ของเล่น พาเดินดูอะไรต่ออะไร เด็กได้รับความสนใจ ความรัก ความเอ็นดู ความอบอุ่น สิ่งเหล่านี้มีผลต่อการเรียนรู้และการอ่านเป็นอย่างมาก ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับเด็กจะช่วยปูพื้นฐานเพื่อพัฒนาการอ่านและการเรียนรู้ภาษาของเด็กได้เป็นอย่างดี

ทฤษฎีที่ 3 การประสมกลมกลืนระหว่างการจัดประสบการณ์ทางภาษาในส่วนกว้าง ๆ เพื่อเสริมประสบการณ์ และเพื่อพัฒนาในทางการอ่าน ได้แก่ กิจกรรมทางภาษาต่าง ๆ เช่น การเล่านิทาน การท่องกลอน การร้องรำทำเพลง การเล่นเกม การเชิดหุ่น กิจกรรมเหล่านี้สามารถช่วยให้เด็กมีพื้นฐานทางภาษากว้างขวางขึ้นในทางลักษณะการเรียนรู้ภาษาโดยเฉพาะ เช่น การออกเสียงและการเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ คำอ่าน วลี ประโยคได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นทักษะโดยตรงเกี่ยวกับการอ่าน

ทฤษฎีที่ 4 การเรียนรู้ภาษา ควรเริ่มจากจุดสนใจของเด็กและความสนุกเพลิดเพลิน ความพอใจ และสนใจอยากเรียน โดยการกระตุ้นจากผู้ปกครอง

จากการศึกษาทฤษฎีการอ่านตามแนวคิดของเพียเจต์สามารถสรุปได้ว่า การเลี้ยงดูดูแล เอาใจใส่อย่างใกล้ชิด การจัดประสบการณ์การอ่านที่ดีที่เหมาะสมให้แก่เด็ก เสริมกิจกรรมทางภาษาที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นเด็ก จะมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาทางด้านการอ่านที่ดี จะนำไปสู่การพัฒนาด้านการเรียนรู้ต่อไป

ทฤษฎีการอ่านตามแนวคิดของกาเย่ (Gagne)

กาเย่ (Gagne, 1970) จัดอยู่ในกลุ่มทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน แบบจำลองการอ่านที่เน้นทฤษฎีทางจิตวิทยา ได้กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ผู้เรียน (leaner) ซึ่งจำต้องประกอบด้วย อวัยวะรับสัมผัส 5 ชนิด ประกอบด้วย หู ตา จมูก ลิ้นและกาย ระบบประสาทส่วนกลาง (central nervous system) และกล้ามเนื้อ (muscles)
 2. สิ่งเร้า (stimulus) หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งเร้า (stimulus situation) หมายถึง สิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัวผู้เรียนที่ส่งผลต่อพฤติกรรม
 3. การตอบสนอง (response) คือ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายหลังจากการได้รับสิ่งเร้า
- กาเย่ ได้แบ่งพฤติกรรมการเรียนรู้ อันเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่การอ่านได้ 8 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นจูงใจ (motivation phase) เป็นการชักจูงให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ โดยตั้งเป้าหมายไว้แล้วและเป็นสิ่งที่ผู้เรียนพอใจเมื่อได้เรียนรู้ กาเย่ กล่าวว่า ความคาดหวัง (expectancy) ของผู้เรียนเป็นแรงจูงใจอันสำคัญในการเรียนรู้ ในขั้นนี้เรียกว่า signal learning

2. ขั้นรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับความคาดหวังของผู้เรียน หรือการรับรู้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (attention) และการเลือกตั้งในการรับรู้ (apprehending phase) เช่น ความตั้งใจในการรับรู้ (attention) และการเลือกในการรับรู้ (selection phase) ความตั้งใจเป็นรากฐานสำคัญของการเลือกรับรู้ ผู้เรียนจะเลือกรับรู้สิ่งเร้าที่สอดคล้องกับความตั้งใจของตน เมื่อความตั้งใจเปลี่ยนไป การเลือกรับรู้ก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย ขั้นนี้เรียกว่า stimulus-response learning

3. การปรุงแต่งสิ่งที่รับรู้ไว้เป็นความจำ (acquisition phase) ซึ่งความจำ ประกอบไปด้วย ความจำระยะสั้น (short-term memory) และความจำระยะยาว (long-term memory) โดยที่ ความจำระยะสั้นนั้นจะเลือนหายไปได้เร็ว ส่วนความจำระยะยาวจะเป็นความจำที่เลือนหายไปช้ากว่า ขั้นนี้เรียกว่า chaining

4. ความสามารถในการสะสมสิ่งเร้าที่จะจำไว้ (retention phase) ส่วนใหญ่เป็นการเก็บรักษา หรือสะสมจากความจำระยะยาว ขั้นตอนนี้เรียกว่า verbal association ซึ่งปรากฏผล ดังนี้

4.1 ความรู้บางอย่างกลายเป็นความจำที่ถาวร ไม่เลือนหายไป

4.2 ความรู้บางอย่างจะเลือนหายไปตามกาลเวลา

4.3 ความรู้บางอย่างอาจสับสนได้เนื่องจากมีสิ่งอื่นรบกวน

5. ความสามารถในการระลึกสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว (recall phase) เช่น การระลึก ถึงกฎแห่งความสมดุลเมื่อต้องแบกของสองข้าง เป็นต้น ขั้นนี้เรียกว่า discrimination learning

6. ความสามารถใช้สิ่งที่ได้เรียนรู้แล้วไปประยุกต์กับสิ่งเร้าใหม่ที่ประสบ โดยเฉพาะใน ชีวิตประจำวัน ซึ่งคล้ายคลึงกับสิ่งที่เรียนรู้แล้ว (generalization phase) เช่นการเรียนเลขแล้ว สามารถนำมาใช้ในการทอนเงิน เมื่อมีคนมาซื้อของ เป็นต้น ขั้นนี้เรียกว่า rule learning

7. พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเรียนรู้ (performance phase) เช่น การเรียนภาษาไทย แล้วสามารถแต่งกลอนไพเราะ เป็นต้น ขั้นนี้เรียกว่า rule learning

8. การแสดงผลการเรียนรู้กลับไปยังผู้เรียนของตน (feedback phase) เช่น การแจ้งผล การสอบสัมภาษณ์เสร็จสิ้นลง เป็นต้น มีการวิจัยหลายครั้ง พบว่า การที่ผู้เรียนทราบผลการเรียนรู้ของตน ได้เร็วเท่าไร ก็ทำให้การเรียนรู้มีผลดีหรือมีประสิทธิภาพสูงเท่านั้น ขั้นนี้เรียกว่า problem solving

นอกจากนี้ กาเย่ ยังให้แนวการเรียนรู้ทางภาษาไว้ว่า การเรียนรู้ภาษามีลักษณะคล้ายกับ การเรียนทักษะ ทั้งคู่ต่างก็เป็นการเรียนรู้ที่ประกอบกิจกรรมต่อเนื่องตามลำดับหรือเป็นสายลูกโซ่ (chain) ของความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้า (stimulus) กับการตอบสนองตั้งแต่ 2 คู่ขึ้นไป แต่การเรียนรู้ ทั้งสองต่างกันตรงที่เรียนรู้ทักษะจะเกี่ยวกับการตอบสนองด้านกลไกหรือกล้ามเนื้อ ส่วนการเรียนรู้ ภาษาจะเป็นเรื่องของการใช้ถ้อยคำ ซึ่งได้แก่ การออกเสียงพยางค์เป็นคำ ฯลฯ

การเรียนรู้ภาษาเป็นสายโซ่แห่งความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองตั้งแต่ 2 คู่ขึ้นไป เช่น เราจะสอนให้เด็กคนหนึ่งเรียนรู้ “หนังสืออ้างอิง” เราจำเป็นต้องมีวัตถุ คือ หนังสืออ้างอิง (สิ่งเร้า) ให้เด็กได้ดู เด็กคนนั้นก็จะต้องตอบสนองโดยการสังเกต (observe response) การตอบสนองโดยการสังเกตนี้ต่อมาจะกลายเป็นสิ่งเร้าภายใน (internal response) ที่จะทำให้เกิด การตอบสนองทางภาษาขึ้นในเวลาต่อมา กล่าวคือ เมื่อเขาเห็นวัตถุชนิดนั้นในภายหลังและได้รับ การบอกว่าเป็นสิ่งนี้ คือ หนังสืออ้างอิง เราก็จะสามารถเรียกสิ่งนั้นโดยการพูดว่า “หนังสืออ้างอิง” ได้

สิ่งเร้ากับการตอบสนองคู่แรก เป็นการใช้วัตถุหนังสืออ้างอิงและวัตถุอื่นๆ เป็นสิ่งเร้า (S) เพื่อให้เด็กตอบสนองต่อการสังเกต (R) ความสัมพันธ์ในขั้นนี้ จะทำให้เด็กสามารถแยกความแตกต่างระหว่างวัตถุ หนังสืออ้างอิงกับหนังสืออื่นๆ ได้และผลจากความสัมพันธ์ในขั้นนี้จะกลายเป็นสิ่งเร้าภายใน (s) ซึ่งเมื่อผู้ใหญ่นำวัตถุนั้นมาให้ดูอีกพร้อมกับบอกว่าเป็น “หนังสืออ้างอิง” เด็กก็จะสามารถเรียกวัดถุนั้นโดยการพูดว่า “หนังสืออ้างอิง” (R ตัวที่ 2) ได้ นั่นแสดงว่าเด็กได้เกิดการเรียนรู้ภาษาขึ้นแล้ว S-R ทั้งคู่นี้ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่าง ชื่อและวัตถุ ซึ่งหากภาษานั้นมีความซับซ้อนมาก ๆ ก็ยังมี S-R หลายคู่ นิลเนตร นิลประดิษฐ์ (2549)

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2542) ได้แบ่งทฤษฎีการอ่านออกเป็น 2 ประเภท คือ ทฤษฎีเน้นความสัมพันธ์ของข้อความ และทฤษฎีเน้นการวิเคราะห์ข้อความ

1. ทฤษฎีเน้นความสัมพันธ์ของข้อความ เป็นทฤษฎีเน้นความเข้าใจของสารเป็นหลัก ผู้สนับสนุนทฤษฎี ได้แก่ Trabasso , Chase กับ Clark และ Rumelhart

ทฤษฎีของ Trabasso ได้กล่าวว่าเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กัน 2 ประการ คือผู้อ่านรับรู้สาร ต่อจากนั้นจะทำการเปรียบเทียบโดยอาศัยประสบการณ์เดิม ทฤษฎีนี้เน้นว่าระดับการของผู้อ่านจะไม่คงที่ ในขณะที่อ่านข้อความผู้อ่านจะควบคุมเพียงโครงสร้างผิวเผินจนกว่าสารจะรับรู้จะได้รับการเปรียบเทียบ เช่น เมื่อเด็กอ่านประโยค “ฉันเห็นลูกบอลสีแดง” เมื่ออ่านเสร็จแล้ว หากยังไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อนว่าสีแดงเป็นอย่างไรก็จำเป็นต้องอาศัยผู้รู้แนะนำช่วยตัดสินใจ เมื่อเด็กได้พบสิ่งของที่มีสีแดงก็จะใช้ประสบการณ์ที่เคยมีมาก่อนพิจารณาและตัดสินใจ ดังนั้นระดับขั้นของการอ่านของทฤษฎี จึงแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. รับสารโดยใช้สายตารับรู้
2. การใช้ประสบการณ์เดิม ความจริง และภาพ ทำการเปรียบเทียบกับสารที่ได้รับว่าแตกต่างไปจากประสบการณ์เดิมหรือไม่ ถ้าเป็นเรื่องที่ไม่รู้จัก ผู้อ่านจะอ่านทบทวน 2-3 ครั้งจนกว่าจะตัดสินใจว่าอะไรคือคำตอบที่แท้จริง

3. คำตอบที่ได้จากการเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิม หรือโดยอาศัยความรู้จากแหล่งอื่นมาช่วยตัดสินใจ ถือว่าเป็นความรู้ใหม่จากการอ่าน

ทฤษฎี Chase กับ Clark เป็นทฤษฎีที่เน้นถึงความสัมพันธ์ของใจความที่อ่านกับประสบการณ์เดิม ผู้อ่านจะรับสารแล้วทำการเปรียบเทียบประสบการณ์ของจริงและภาพ ถ้าไม่ตรงกับข้อมูลดังกล่าวหรือยังไม่มีความแน่ใจ ก็จะใช้วิธีการอ่านซ้ำข้อความนั้น อาทิ สารที่ให้ความรู้สึกในทางลบ จะใช้เวลาในการรับรู้ไวและนาน หมายความว่า เมื่อรับรู้แล้วจะเก็บไว้นานกว่าสารที่ให้ความรู้สึกทางบวก ซึ่งระยะเวลาในการเก็บจะสั้นกว่าหรืออาจลืมได้เร็วกว่าสารที่ให้ความรู้สึกในทางลบ เช่น มาลีเป็นเด็กดี เธอจึงได้รับคำชมเชยจากครู (บวก) นิดไม่ทำการบ้าน จึงถูกครูตี 3 ที (ลบ) ระยะเวลาในการเก็บสารที่ให้ความรู้สึกของนิดจะรับรู้ได้ไวและนานกว่ามาลี เป็นต้น

ทฤษฎีของ Rumelhart ได้กล่าวถึงการอ่านว่าเป็นกระบวนการที่ทำงานคล้ายกับเครื่องคอมพิวเตอร์ มีความซับซ้อน แต่ละขั้นตอนจะมีความสัมพันธ์กัน ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะทำให้การอ่านไม่สมบูรณ์ ผู้อ่านเริ่มต้นด้วยการอ่านสารโดยพิจารณารูปร่างของคำที่รู้จัก เพื่อทำความเข้าใจความหมายต่อจากนั้นจึงเปรียบเทียบความหมายของคำกับความรู้อื่นที่มีอยู่เพื่อเป็นการพิสูจน์หาข้อเท็จจริง โดยผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของคำ ความหมาย การสะกดคำ และชนิดของคำ องค์ประกอบเหล่านี้จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถแปลความของสารได้หลักสำคัญของทฤษฎีมีอยู่ 4 ประการ คือ

1. การที่ผู้อ่านจะรับรู้คำนั้นเป็นคำชนิดใด ต้องสังเกตหน้าที่ของคำที่อยู่ใกล้เคียงในประโยคเดียวกับหรือในข้อความใกล้เคียงกันว่าคำนั้นทำหน้าที่อย่างไร

2. การที่ผู้อ่านจะรับรู้ความหมายของคำอยู่กับความเข้าใจความหมายของคำใกล้เคียง อาจเป็นคำที่มาก่อนหรือมาหลังก็ได้ จะเป็นแนวทางชี้แนะให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของคำใหม่ได้เร็วขึ้น

3. การที่ผู้อ่านจะรับรู้หน้าที่ของคำนั้น ขึ้นอยู่กับความเข้าใจของผู้อ่านเกี่ยวกับหน้าที่ของคำอื่นที่มาก่อนหรือหลังคำใหม่ จะเป็นแนวทางช่วยชี้แนะหน้าที่ของคำใหม่ให้ผู้อ่านเข้าใจ

4. การที่ผู้อ่านจะแปลความหมายของคำขึ้นอยู่กับคำชี้แนะของคำบางคำ

2. ทฤษฎีเน้นการวิเคราะห์ข้อความ เป็นทฤษฎีเน้นความสำคัญขององค์ประกอบย่อยของประโยค ได้แก่ ประธาน กริยา กรรม และส่วนขยาย ผู้สนับสนุนทฤษฎีได้แก่ Dawes และ Frederiken

ทฤษฎีของ Dawes กล่าวว่าข้อความหรือเรื่องราวที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงประโยคให้ความเกี่ยวข้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จนเป็นที่เข้าใจของผู้อ่าน ในลักษณะเช่นนี้ถือว่ามีความสัมพันธ์เป็นบวกความสัมพันธ์ในที่นี้คือความเกี่ยวข้องของความหมายในแต่ละประโยคนั้นเอง แม้บางครั้งประโยคแต่ละประโยคไม่ได้เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กัน หากผู้อ่านพยายามดึงความหมายให้มาเกี่ยวข้องก็สามารถสร้างความสัมพันธ์ของประโยคได้ เช่น ประโยคที่ 1 ผู้ชายทุกคนสวมกางเกงสีน้ำเงิน ประโยคที่ 2 ผู้หญิงบางคนสวมกางเกงสีน้ำเงิน จากนั้นสองประโยคทำให้อ่านรู้ว่า ในกลุ่มคนที่ผู้เขียนกล่าวนี้มีผู้ชายกับผู้หญิง และผู้ชายทุกคนที่อยู่ในกลุ่มสวมกางเกงสีน้ำเงิน ในขณะที่เดียวกันก็มีผู้หญิงบางคนสวมกางเกงสีน้ำเงิน ดังนั้นประโยคที่ 1 จึงเป็นประโยคนำให้ประโยคที่ 2 และอาจกล่าวได้ว่าประโยคที่ 2 เป็นประโยคสรุป ผู้อ่านรู้ว่าความหมายที่คล้ายกันของประโยคที่ 1 และประโยคที่ 2 คือ การที่ผู้ชายและผู้หญิงสวมกางเกงสีน้ำเงิน ส่วนข้อต่างกัน คือ ผู้ชายทุกคนกับผู้หญิงบางคนสวมกางเกงสีน้ำเงิน Dawes เชื่อว่าผู้อ่านจะเห็นข้อต่างและคล้ายกันของความหมายในประโยคที่อ่าน คือ การที่ประโยคเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกนั่นเอง สำหรับประโยคที่ไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข ผู้อ่านอ่านแล้วไม่สามารถจะแยกได้ว่าอะไรเหมือนอะไรต่างกัน ข้อความที่มีลักษณะเช่นนี้ถือว่ามี ความสัมพันธ์กันในเชิงลบ

ทฤษฎีของ Frederiken ทฤษฎีนี้ นำโครงสร้างทางหลักภาษาเป็นแกนสำหรับสร้างความเข้าใจในการอ่าน กล่าวคือ ผู้อ่านจำเป็นต้องทำความเข้าใจความหมายของถ้อยคำในประโยค เข้าใจหน้าที่ของคำ การนำถ้อยคำมาเชื่อมโยง โดยอาศัยวิธีการทางหลักภาษา ซึ่งโครงสร้างของประโยคประกอบด้วย ประธาน กริยา กรรม และส่วนขยาย นอกจากนั้นการอ่านเป็นกระบวนการที่คล้ายกับโปรแกรมเครื่องคิดเลข เมื่อใส่สารเข้าไปในโปรแกรมแล้ว จำเป็นต้องรับการพิสูจน์จากผู้อ่านว่าถูกต้องหรือไม่ ทั้งนี้โดยใช้ประสบการณ์เดิมของผู้อ่านมาเปรียบเทียบ เมื่อได้รับการพิสูจน์แล้วจึงทำการเปลี่ยนแปลงแก้ไขด้วยการเก็บส่วนที่เป็นความรู้ไว้ในสมอง ส่วนที่ไม่จำเป็นก็จะทิ้งไป ความรู้ที่เก็บไว้นั้นจะได้รับการนำมาใช้เมื่อเวลาจำเป็นกระบวนการอ่านตามแนวคิดของ Frederiken

บันลือ พุกษะวัน (2543) กล่าวว่า การสอนควรพิจารณาปฏิกริยาของผู้อ่าน (ผู้ถูกสอน) ที่ได้รับการจากการสอนอ่านของครู อาจจำแนกได้ 3 รูปแบบ คือ

1. ปฏิกริยาพื้นผิว เป็นการเริ่มสอนให้ออกได้เสียงได้ถูกต้องจากการผสมผสานตัวอักษรทีละคำ สองคำ เช่น การอ่านพร้อม ๆ กันทั้งชั้นโดยการนำของครูหรือเด็กเอง แล้วอ่านทวนคำกัน (การอ่านนำและการอ่านตาม)
2. ปฏิกริยาส่วนลึก เป็นการสอนอ่านเป็นคำเป็นประโยค เป็นเรื่องราวสั้น ๆ มีภาพประกอบ ผู้เรียนได้อ่านภาพ อ่านคำและประโยคเพื่อให้เข้าใจความในประโยคก่อน แล้วจึงฝึกอ่านในใจ นับว่าเป็นการฝึกอ่านเพื่อมุ่งให้เกิดความเข้าใจ
3. ปฏิกริยาที่ก่อให้เกิดความลึกซึ้ง เป็นการสอนอ่านที่ต่อเนื่องมาจากปฏิกริยาส่วนลึก หลังจากเข้าใจเรื่องราวหรือความหมายของสิ่งที่อ่านแล้ว นำมาอภิปราย วิเคราะห์ เปรียบเทียบและประเมินบุคลิกของตัวละคร (ถ้าเป็นนิทาน) เพื่อเลือกเป็นแบบอย่างพฤติกรรมที่เหมาะสมที่ดีที่จะเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ ในส่วนที่เป็นบทความหรือเรื่องราว นำไปวิเคราะห์ ประเมิน เลือกตัดสินใจ โดยใช้การพินิจหรือวิจารณ์ฐานไตร่ตรองที่จะนำไปใช้ประโยชน์หรือความรู้ไปใช้ นับเป็นจุดสุดยอดของการสอนอ่าน

มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2548) กล่าวว่า ทฤษฎีการอ่านที่สำคัญ มีดังนี้

1. ทฤษฎีการอ่านรูปแบบล่างขึ้นบนและรูปแบบบนลงล่าง (Theory of Reading: Bottom-up and Top-down)

1.1 ทฤษฎีการอ่านรูปแบบล่างขึ้นบน (Bottom Theory of Reading) หมายถึง ทฤษฎีที่เน้นองค์ประกอบย่อยของภาษา กล่าวคือ การแนะนำให้ผู้อ่านคำนึงถึงลักษณะที่เป็นหน่วยเล็ก (small units-features) ของคำตั้งแต่พิจารณาตัวอักษร เมื่อต้องการเป็นคำพิจารณาคำเมื่ออ่านวลี เมื่ออ่านประโยค กระบวนการเข้าใจความดังกล่าว เริ่มจากการถอดรหัสจากระดับล่างขึ้นสู่ระดับบน เนื่องจากนักพฤติกรรมนิยม (behaviorist) เชื่อว่าการอ่าน คือ การจำคำเพื่อให้เกิดความเข้าใจ บทอ่าน จึงต้องเน้นที่การกวาดสายตาไปตามตัวอักษร เพื่อรับรู้คำและพิจารณาคำ วลีและประโยค

และการเข้าใจบทอ่านผู้อ่านต้องอาศัยความรู้ทางภาษา ได้แก่ คำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ และความสัมพันธ์ของประโยคในข้อความ

1.2 ทฤษฎีการอ่านรูปแบบลงล่าง (Top-down Theory of Reading) หมายถึง ทฤษฎีที่เน้นความหมายไม่ได้เน้นองค์ประกอบย่อย กล่าวคือ เป็นแนวคิดที่แนะนำให้ผู้อ่านใช้ความรู้และประสบการณ์เดิม โดยให้เหตุผลว่า ความเข้าใจในการอ่านเริ่มต้นจากส่วน “ศรัทธา” นั่นคือสมอง หรือความคิดของผู้อ่านจากการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้อ่านจะสามารถเข้าใจบทอ่านได้ดี ถ้าผู้อ่านเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิม อย่างไรก็ตามถ้าปราศจากความรู้และประสบการณ์เดิม ผู้อ่านจะไม่สามารถเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ในกระบวนการนี้ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถในการคาดคะเนทั่วไปเกี่ยวกับสาระที่อ่านโดยใช้พื้นฐานความรู้เดิม

2. ทฤษฎีการอ่านแนวปฏิสัมพันธ์ (interactive Theory of Reading) ทฤษฎีการอ่านแนวปฏิสัมพันธ์ มีแนวคิดเกี่ยวกับการสอนอ่านว่า เมื่อผู้อ่านใช้สายตาคาดอ่านประโยคแรกในบทอ่าน บางครั้งผู้อ่านอาจจะยังไม่สามารถเข้าใจประโยค แต่หลังจากอ่านต่อไปจะสามารถเข้าใจได้ดีขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากการ ใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับคำ ประโยค หรือเรื่องราวมาคาดคะเนในสิ่งที่ผู้เขียนเขียนเมื่อยังอ่านช้าๆ ได้สาระความรู้มากขึ้น และเมื่ออ่านต่อไปอีกจะเข้าใจมากขึ้น

3. ทฤษฎีการอ่านแนวร่วมสัมพันธ์ (Transactive Theory of Reading) ทฤษฎีการอ่านแนวร่วมสัมพันธ์ เป็นทฤษฎีที่ยึดแนวของทฤษฎีแนวการอ่านปฏิสัมพันธ์เป็นหลัก โดยยึดถือว่าบริบทมีความสำคัญยิ่งต่อประสบการณ์ทางการอ่าน

4. ทฤษฎีการพัฒนาทางภาษาและการอ่านออกอ่านได้ตามแนวปัญญาเชิงสังคม (The Sococognitive Theory of Language and literacy Development) พัฒนาการของโครงสร้างความรู้ของเด็กมีอิทธิพลจากประสบการณ์การทางสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งพัฒนาการการเรียนรู้ การเข้าใจตั้งแต่วัยทารก เด็กจะเป็นผู้ทดสอบสมมติฐานด้วยความรู้และประสบการณ์เดิมของตนเอง ทั้งภายในบ้านและชุมชนแวดล้อม สืบเสาะหาความหมายและทำความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ด้วย

การสรุปอ้างอิงหรือลงความเห็น โดยใช้ความรู้เดิมที่พัฒนาขึ้นจากประสบการณ์พื้นฐานความรู้และประสบการณ์เดิมนี้อาจกระตุ้นและใช้กระบวนการอ่านเข้าใจด้วย

Aderson (1984) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นมากสำหรับการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ การประกอบอาชีพและพัฒนาตนเอง

Thomas G. Devine (1986) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านมีความสำคัญมากสำหรับผู้ที่กำลังศึกษาเล่าเรียน แม้ปัจจุบันมีเทคโนโลยีและสื่อที่ให้ความรู้ด้านอื่น ๆ เป็นจำนวนมากแต่ผู้มีความสามารถในการอ่านย่อมจะได้เปรียบและประสบความสำเร็จมากกว่า ทั้งนี้เนื่องจากในชีวิตประจำวันของเรานั้นจากเกี่ยวข้องกับการอ่าน เอกสาร หนังสือ และอื่น ๆ ทั้งด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมและการอ่านเพื่อเพิ่มความเพลิดเพลิน

Grade and Stoller (2002) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีความจำเป็นสำหรับผู้ที่อยู่ในยุคข้อมูลข่าวสาร เพื่อแสวงหาความรู้ที่ไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งมนุษย์ในปัจจุบันใช้ทักษะการอ่านในการพัฒนาและเพิ่มพูนประสบการณ์ต่าง ๆ ของตนเอง

แลปป์ และฟลัด (Lapp and Floop, 1992: 289-290) ได้รวบรวมทฤษฎีการลำดับความ และวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อความ ซึ่งเป็นทฤษฎีที่มีผลต่อการอ่านไว้ ดังนี้

1. ทฤษฎีเน้นการจัดลำดับข้อความ ทฤษฎีนี้เน้นว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับหลักจิตวิทยา คือการรับรู้ และรับข่าวสารแล้วนำไปเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิมเป็นความรู้ใหม่ โดยที่ผู้อ่านรับข่าวสารแล้วนำไปเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิมของจริงหรือภาพไม่ตรงกับข้อความดังกล่าวก็จะอ่านข้อความซ้ำข่าวสารที่การให้ความรู้สึกในทางลบ จะต้องใช้เวลารับรู้มากกว่าข่าวสารให้ความรู้สึกในทางบวกจากนั้นสมองก็บันทึกความเข้าใจเกี่ยวกับรูปร่างของคำและความหมายของประโยคได้

2. ทฤษฎีการวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อความ ทฤษฎีนี้เน้นว่าผู้อ่านมีวิธีการที่จะดึงข้อความที่มีความหมายคล้ายกันมาเกี่ยวข้องกันหรือจัดข้อความที่ไม่ต้องการออกข้อความที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข แล้วจะมีความสัมพันธ์ทางบวก ความสัมพันธ์คือ การเกี่ยวข้อง ความหมายใน แต่ละประโยค

ทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจต์ กล่าวว่า ความรู้คือประสบการณ์ที่ได้จากการสะสม (Cumulative) มาแล้วในอดีต กล่าวคือ เมื่อเด็กมีปฏิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอกแล้วได้ผลลัพธ์ออกมา ก็จะเก็บสะสมไว้ในตัว เมื่อเด็กพบเหตุการณ์เช่นเดิมอีกเด็กจะคาดหวังทันทีว่า ผลลัพธ์ออกมาเหมือนที่เคยเป็นมาแล้วเป็นประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดความคิดต่าง ๆ ไปใช้การทำปฏิริยาตอบสนองสิ่งเร้าที่ได้พบครั้งต่อไป

D.R. Krathwohl และคณะ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2539: 95; อ้างอิงมาจาก Krathwohl and others, 1982: 112-115) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการอ่านกับการพัฒนาด้านจิตพิสัย (Affective Domain) ของการอ่าน อยู่ที่มีการมีสมาธิ ความตั้งใจ ความสนใจ และการเห็นคุณค่าในสิ่งที่อ่านอีกทั้งยังสามารถปฏิบัติตามคุณค่าที่ได้รับจากการอ่านได้ เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต การตรงต่อเวลา ความกตัญญูทวาทิ ความขยันหมั่นเพียร เป็นต้น

ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory)

ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิมมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการสอนความเข้าใจในการอ่านสาเหตุที่ผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาที่อ่านเพราะผู้อ่านไม่มีความรู้เดิม (Schema) ที่เหมาะสมและเพียงพอ สำหรับความหมายของโครงสร้างความรู้เดิม มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านดังนี้

Tulving (1972, quoted in Robert T. Rude and William J Oehlkers, 1984: 194) ได้กล่าวถึงโครงสร้างความรู้เดิมว่า เป็นความคิดรวบยอดทั่ว ๆ ไปในความทรงจำ ไม่ใช่เรื่องในอดีต

ที่ผ่านมา ความจำในเรื่องในอดีตที่ผ่านมาเรียกว่า เป็นความจำที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราวสอดคล้องกับ Rumelhart (1981: 34) ที่กล่าวว่าโครงสร้างความรู้เดิมว่า เป็นโครงสร้างของข้อมูลที่แสดงถึงความคิดรวบยอดทั่ว ๆ ไป ซึ่งเก็บไว้ในความทรงจำ มีโครงสร้างความรู้ที่แสดงถึงความรู้ของเราเกี่ยวกับความคิดรวบยอดทั้งหมดอย่างเช่น วัตถุประสงค์ สถานการณ์ เหตุการณ์และลำดับเหตุการณ์ การกระทำและลำดับการกระทำต่าง ๆ

นอกจากนี้ วิสาข์ จัตติวัตร (2543: 21) ได้สรุปว่า โครงสร้างความรู้ คือ ความรู้ที่เก็บสะสมไว้จากประสบการณ์แล้วนำมาเก็บไว้อย่างเป็นระบบตามลำดับชั้น ทุกคนจะมีโครงสร้างความรู้เดิมที่แตกต่างกันไปตามพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม เชื้อชาติ

กล่าวโดยสรุป โครงสร้างความรู้เดิม คือ ประสบการณ์เดิมในแต่ละด้านที่แสดงความคิดรวบยอดต่าง ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ สถานการณ์และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เก็บไว้ในความทรงจำและเก็บไว้อย่างเป็นระบบที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ข้อมูลใหม่โดยผู้อ่านมักอ้างอิงไปยังความรู้ที่ตนเองมีอยู่แล้วเสมอเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน ดังนั้นความสามารถในการเชื่อมโยงข้อมูลเข้ากับโครงสร้างความรู้เดิมจึงเป็นสิ่งสำคัญความสำคัญของโครงสร้างความรู้เดิม

ความรู้เดิมนั้นเป็นตัวแปรที่สำคัญที่ผู้อ่านและผู้เรียนไม่ควรมองข้าม (Coady, 1979: 9) ในมุมมองของทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิมทั้งผู้เขียนและผู้อ่านมีความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อให้มีความเข้าใจเพียงพอ ผู้เขียนต้องไม่คาดหวังความรู้เดิมของผู้อ่านแต่ต้องกระตุ้นความรู้เดิมที่เหมาะสม (Robert T. Rude & William J. Oehlkers, 1984: 196) ข้อดีของการที่นักเรียนมีความรู้เดิมที่จะเข้าใจในบทความที่อ่าน นักเขียนหลาย ๆ ท่านได้เน้นไปที่ความรู้เดิมว่าเป็นองค์ประกอบจำเป็นที่สุดของกระบวนการอ่าน นักวิจัยจำนวนมากรวมถึงนักเขียนบางท่านได้ให้ความสำคัญขององค์ประกอบความรู้เดิมของผู้เรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการอ่านในห้องเรียน (Grabe 1991; Carrell and Eisterhold 1983, quoted in Wilfredo Sequero, 2007: 29) ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิมเป็นพื้นฐานของความคิดที่ประสบการณ์ที่ผ่านมาไปสร้างโครงสร้างในจิตใต้สำนึกที่ไปช่วยในการทำให้สมเหตุสมผลในประสบการณ์ใหม่ (Nunan, 1999: 201)

ตามมุมมองของทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม ความรู้เดิมของผู้อ่าน หรือการจัดการความรู้เกี่ยวกับโลกเป็นพื้นฐานของความเข้าใจ การเรียนรู้ การจดจำความคิดในเรื่องและบทความ (Catherine E. Stoicovy 2004: 2) ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิมมีอิทธิพลกับความเข้าใจของผู้อ่านทั้งหมด มันคือสิ่งที่เกี่ยวข้องที่สำคัญสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษที่มักจะขาดความรู้เดิมซึ่งจำเป็นต่อความเข้าใจในภาษาใหม่ของเขา (Carrell & Eisterhold, 1983, quoted in Catherine E. Stoicovy, 2004: 2) ความสำคัญของทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิมโดยสรุปคือ ความรู้เดิมของผู้อ่านมีอิทธิพลกับความเข้าใจของผู้อ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้อ่านต้องอ่านบทความซึ่งเป็นภาษาใหม่ของเขา ครูผู้สอน

จึงควรให้ความรู้ในเรื่องที่นักเรียนจะอ่านก่อนก็จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการอ่านบทอ่านนั้นและในโครงสร้างความรู้เดิมยังประกอบไปด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

องค์ประกอบของโครงสร้างความรู้เดิม

Carrell (1987: 461-481) ได้แบ่งโครงสร้างความรู้เดิมที่ผู้อ่านนำมาตีความเนื้อเรื่องขณะที่ย่าน 2 ชนิด คือ

1. โครงสร้างความรู้ด้านเนื้อหา (Content Schema) คือโครงสร้างความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องที่ย่านที่ผู้อ่านมีอยู่เดิม ถ้าผู้อ่านคุ้นเคยมาก่อนย่อมเกิดความยากลำบากในการทำความเข้าใจเรื่องนั้น ๆ

2. โครงสร้างความรู้ด้านรูปแบบ (Formal Schema) โครงสร้างความรู้อีกประเภทหนึ่งซึ่งช่วยให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจกับบทอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ โครงสร้างความรู้ด้านรูปแบบ

จากผลการวิจัย Mardler and Johnson (1977, อ้างถึงใน วิสาข์ จิตวิวัฒน์, 2543: 24) พบว่าโครงสร้างความรู้ด้านรูปแบบมีอิทธิพลต่อการอ่านภาษาแม่และผู้ใหญ่และเด็ก กล่าวคือทั้งผู้ใหญ่และเด็กใช้โครงสร้างความรู้ด้านรูปแบบช่วยให้อ่านอย่างมีประสิทธิภาพเล่าเรื่องที่อ่านได้อย่างดี

วิสาข์ จิตวิวัฒน์ (2543: 27) ได้สรุปว่า ทั้งโครงสร้างความรู้ด้านเนื้อหาและโครงสร้างความรู้ด้านรูปแบบล้วนมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพในการอ่าน ถ้าผู้อ่านคุ้นเคยกับโครงสร้างเรื่องด้านเนื้อหาและรูปแบบแล้วย่อมทำให้การอ่านง่ายกว่าการอ่านเรื่องที่เขาไม่คุ้นเคยทั้งเนื้อหาและรูปแบบ

โดยสรุปแล้วโครงสร้างความรู้เดิม แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ โครงสร้างความรู้ด้านเนื้อหา (Content Schema) และโครงสร้างความรู้ด้านรูปแบบ (Formal Schemal) ทั้งโครงสร้างความรู้ด้านเนื้อหา และโครงสร้างความรู้ด้านรูปแบบมีอิทธิพลต่อความเข้าใจของผู้อ่าน เพราะถ้าผู้อ่านคุ้นเคยกับเนื้อหาที่อ่านมาก่อนแล้วย่อมเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดี และถ้าผู้อ่านมีโครงสร้างความรู้ด้านรูปแบบตรงกับความรู้เดิมของผู้อ่านเขาก็จะเล่าเรื่องที่อ่านไปแล้วได้อย่างดี

เทคนิคการตั้งคำถาม (Questioning Method)

เทคนิคการตั้งคำถาม (Questioning Method) มีความจำเป็นและสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเป็นเทคนิคหนึ่งที่มีส่วนช่วยกระตุ้นให้นักเรียนคิดอย่างมีระบบ มีจุดมุ่งหมาย และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการอ่านได้ดียิ่งขึ้น

1. ความสำคัญของการใช้คำถาม

ภพ เลหาทไพบูลย์ (2542: 207-208) กล่าวว่า การใช้คำถามเป็นเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนที่มุ่งให้นักเรียนสามารถหาความรู้ แก้ปัญหา และสรุปแนวคิดหลักได้ด้วยตนเอง และไม่ว่าครูจะสอนด้วยวิธีใด การให้คำถามก็ยังมีบทบาทสำคัญในการเรียนทุกครั้ง สอดคล้องกับแนวคิดที่กล่าวว่า การใช้คำถามในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาความคิดของผู้เรียนอย่างยิ่ง และเป็นส่วนสำคัญให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็นตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร จากการวิจัยพบว่าในการเรียนรู้นั้น ถ้ามีการใช้คำถามผู้เรียนมาก ๆ จะยิ่งทำให้ผู้เรียนมีโอกาสประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้มากขึ้น (กรมวิชาการ, 2545ก: 80) นอกจากนี้ทีศนา แชมมณี (2548: 407) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อควรคำนึงและพึงระวังในการใช้คำถามดังนี้

1. ถามคำถามทีละคำถาม ไม่ควรถามหลายคำถามติดต่อกัน
2. คำถามแต่ละคำถาม ไม่ควรมีประเด็นมากเกินไป
3. คำถามควรชัดเจน ถ้าคำถามกว้างเกินไป ผู้เรียนตอบไม่ตรงประเด็น ควรปรับคำถามให้เฉพาะเจาะจงมากขึ้น
4. คำถามไม่ยาวเกินไป ผู้เรียนหรือผู้ตอบจะจำประเด็นไม่ได้ หรืออาจจะหลงประเด็นไปได้
5. ควรใช้น้ำเสียงและท่าทางที่เหมาะสมประกอบคำถาม
6. เมื่อถามคำถามแล้วควรให้ผู้เรียนคิด
7. ไม่ควรคำถาม และไม่ควรทวนคำตอบของผู้เรียนบ่อย ๆ
8. ผู้สอนควรให้คำชมแก่ผู้เรียนบ้าง แต่ไม่บ่อยเกินไป ควรเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน และควรพยายามค่อย ๆ เปลี่ยนการเสริมแรงภายนอกไปสู่การเสริมแรงภายใน
9. หลีกเลี่ยงการชมประเภท ดี.....แต่.....
10. การชมต้องมีฐานความจริงและ และความจริงใจ
11. ถามผู้เรียนและให้โอกาสผู้เรียนตอบอย่างทั่วถึงให้ความเสมอภาคแก่ผู้เรียนทั้งชายและหญิง ทั้งเก่งและอ่อน ทั้งที่สนใจและไม่สนใจ
12. เมื่อถามคำถามแล้ว ผู้เรียนควรให้ผู้ตอบตอบเป็นรายบุคคล ไม่ควรให้ผู้เรียนตอบพร้อมกัน
13. เมื่อถามแล้วไม่มีผู้ใดตอบได้ ควรตั้งคำถามใหม่ โดยใช้คำถามที่ง่ายขึ้น หรือใช้อธิบายความขยาย หรือให้แนวทางในการตอบ

การใช้คำถามเป็นอีกเทคนิคหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนค้นหาแนวคิดได้ คำถามมีหลายประเภท คำถามบางประเภทกระตุ้นให้นักเรียนคิด บางคำถามปลุกให้ตื่น หรือเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจ เพื่ออ่านสารตามที่ครูได้แนะนำหรือมอบหมาย

2. ประเภทของคำถาม

การใช้คำถามสามารถแบ่งได้หลายประเภท ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ที่ใช้แบ่งได้หลายประเภท ซึ่งมีผู้แบ่งประเภทการใช้คำถามแตกต่างกันไว้ นักศึกษาได้แบ่งคำถามออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.1 คำถามเพื่อหาคำตอบพื้นฐาน คำถามนั้นเป็นข้อมูลที่ได้จากการอ่าน ดังนั้นคำถามประเภทนี้มักจะถามเกี่ยวกับความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ คำตอบจึงมักเกี่ยวกับความจริงที่ปรากฏในสารที่อ่าน

2.2 คำถามเพื่อคิดวิจารณ์ญาณ คำถามประเภทนี้มักต้องการคำตอบ โดยใช้เนื้อหาจากการอ่าน

2.3 คำถามเพื่อคิดสร้างสรรค์ คำถามประเภทนี้ต้องการคำตอบที่เป็นไปในทางการพัฒนาเพื่อสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงาม ทำให้จิตใจมีความสุข คำถามจึงมักเปิดกว้างให้ผู้ตอบสามารถตอบได้อย่างเสรี ไม่กำหนดตายตัว

นอกจากนี้กรมวิชาการ (2541: 56-59) ได้แบ่งประเภทของคำถามเป็น 8 ประเภท ดังนี้

1. คำถามเพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น มีเหตุการณ์อะไรบ้าง
2. คำถามเพื่อให้เกิดความคิดได้หลากหลาย เช่น จะนำไปใช้ทำอะไรได้บ้าง
3. คำถามที่ตรวจสอบว่าเป็นความคิดถูกทาง เช่น เกิดประโยชน์อะไร
4. คำถามเพื่อหาความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลเป็นผล เช่น ทำไมจึงทำอย่างนั้น
5. คำถามเพื่อหาความคิดลึกซึ้ง เช่น สิ่งที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างไร
6. คำถามเพื่อหาความคิดที่กว้างไกล เช่น เรื่องนี้มีความหมายอย่างไร
7. คำถามเพื่อให้เกิดความคิดที่ชัดเจน เช่น เรื่องนี้มีความหมายอย่างไร
8. คำถามเพื่อให้เกิดความคิดอย่างละเอียด เช่น เรื่องนี้มีรายละเอียดอย่างไร

การใช้คำถามเป็นเทคนิคเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนค้นหาแนวคิดได้ คำถามมีหลายประเภท คำถามบางประเภทกระตุ้นให้นักเรียนคิด บางคำถามปลุกให้ตื่น หรือรื้อให้นักเรียนเกิดความสนใจ เพื่ออ่านสารตามที่ครูได้แนะนำหรือมอบหมายให้นักการศึกษาได้แบ่งคำถามออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. คำถามเพื่อหาคำตอบพื้นฐาน คำตอบนั้นเป็นข้อมูลที่ได้จากการอ่าน ดังนั้นคำถามประเภทนี้มักจะถามเกี่ยวกับความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ คำตอบจึงมักจะเกี่ยวกับความจริงที่ปรากฏในสารที่อ่าน

2. คำถามเพื่อคิดวิจารณ์ญาณ คำถามประเภทนี้มักต้องการคำตอบโดยใช้เนื้อหาจากการอ่าน

3. คำถามเพื่อการคิดสร้างสรรค์ คำถามประเภทนี้ต้องการคำตอบที่เป็นไปในทางการพัฒนาเพื่อสร้างสรรค์ในสิ่งที่ตั้งถาม ทำให้จิตใจมีความสุข คำถามจึงมักเปิดกว้างให้ผู้ตอบสามารถตอบได้อย่างเสรี ไม่กำหนดตายตัว

กรมวิชาการ (2546: 80) กล่าวถึงเทคนิคการใช้คำถามดังนี้

1. ควรตั้งคำถามก่อนแล้วจึงเรียกชื่อนักเรียนที่จะซักถาม (กรณีถามรายบุคคล) และตั้งคำถามด้วยความยิ้มแย้มเป็นมิตร ไม่เครียด

2. วางแผนในการตั้งคำถามก่อน

3. ตั้งคำถามหลากหลาย ครอบคลุมวัตถุประสงค์ เนื้อหา คำถามระดับพื้นฐานถึงระดับสูง

4. ถามคำถามทีละข้อ ไม่ควรถามทีละหลายคำถามพร้อมกัน

5. ถามคำถามจากง่ายไปหายาก ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจในการตอบคำถามที่ยาก

6. พยายามถามนักเรียนให้ทั่วทุกคน อย่าถามเฉพาะเจาะจงคนใดคนหนึ่ง

7. ถ้านักเรียนตอบคำถามที่ไม่สมบูรณ์ ครูควรให้ข้อมูลเพิ่มเติม และให้แรงจูงใจหรือขวัญกำลังใจ

8. ถามคำถามซ้ำกรณีที่นักเรียนไม่เข้าใจคำถามหรือฟังไม่ทัน

9. กรณีนักเรียนไม่เข้าใจคำถามซึ่งเป็นคำที่ยาก ควรเปลี่ยนคำถามที่ง่าย ๆ

10. กรณีนักเรียนตอบไม่ได้ ครูควรชี้แนะและบอกข้อมูลเพิ่มเติม แต่ไม่ใช่ใจร้อนแนะนำคำตอบจนเกินไป

จากเทคนิคการตั้งคำถามข้างต้นสรุปได้ว่า เทคนิคการตั้งคำถามมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในเรื่องการอ่าน เพราะสามารถช่วยกระตุ้นกระบวนการคิด ซึ่งนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและจุดมุ่งหมายในการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ครูผู้สอนควรเลือกใช้คำถามที่เหมาะสม มีคุณภาพ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในด้านการอ่านมากยิ่งขึ้น

การใช้คำถามตามแนวคิดของบลูม (Bloom)

ทิสนา แชมมณี (2547: 401) ได้กล่าวว่าบลูม (Bloom) ได้จัดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาไว้ 3 ด้านคือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ซึ่งในด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) นั้น บลูมได้จัดระดับจุดมุ่งหมายตามระดับความรู้จากต่ำไปสูงไว้ 6 ระดับคือ ระดับความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผลซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดในระดับที่สูงขึ้นไปเรื่อย ๆ เช่น เมื่อถามคำถามแล้วพบว่า ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว ผู้สอนควรตั้งคำถามในระดับที่สูงขึ้นคือระดับความเข้าใจ หรือถ้าผู้เรียนมีความเข้าใจแล้ว ผู้สอนควรตั้งคำถามในระดับที่สูงขึ้นไปอีก คือระดับการนำไปใช้ การที่ผู้สอนจะสามารถตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมาย

ทางด้านพุทธิพิสัยของบลูม (Bloom) ให้สูงขึ้นนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจของระดับความรู้ทั้ง 6 ประการ ผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจลักษณะของความรู้แต่ละระดับและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงรูปร่างนั้น ดังนี้

1. การเรียนรู้ในระดับความรู้ ความจำ (Knowledge)

การเรียนรู้ในระดับนี้เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถตอบได้ว่า สิ่งที่ได้เรียนรู้มีสาระอะไรบ้าง ซึ่งการที่สามารถตอบได้นั้นได้มาจากการจดจำเป็นสำคัญ ดังนั้น คำถามที่ใช้ในการทดสอบการเรียนรู้ในระดับนี้ จึงมักเป็นคำถามที่ถามถึงข้อมูล สาระ รายละเอียดของสิ่งที่เรียนรู้และให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่บ่งชี้ว่าตนมีความรู้ความจำในเรื่องนั้น ๆ พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงการเรียนรู้ในระดับความจำ ได้แก่ บอก เล่า ชี้ ระบุ จำแนก ท่อง รวบรวม ประมวล จัดลำดับให้ความหมาย ให้คำนิยาม เลือกรวบรวม เนื้อหา ได้แก่ ศัพท์ หมวดหมู่ รายละเอียด บุคคล เหตุการณ์ สถานที่ เวลา วิธีการ กระบวนการ ความสัมพันธ์ สาเหตุ หลักการ-ทฤษฎี องค์ประกอบ กฎเกณฑ์ ระบบ ระเบียบ แบบแผน โครงสร้าง สัญลักษณ์ คุณลักษณะ

ตัวอย่างคำถามระดับความรู้ความจำ

1. กลอน 8 คืออะไร
 2. สัมผัสนอกคืออะไร
 3. สัมผัสในคืออะไร
 4. ยกตัวอย่างกลอน 8 ที่จำได้มา 2 บท
- ### 2. การเรียนรู้ในระดับความเข้าใจ (Comprehension)

การเรียนรู้ระดับนี้หมายถึง การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเข้าใจความหมาย ความสัมพันธ์และโครงสร้างของสิ่งที่เรียนและสามารถอธิบายสิ่งที่เรียนรู้นั้นด้วยคำพูดของตนเอง ผู้เรียนที่เข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หลังจากได้ความรู้ในเรื่องนั้นมาแล้ว จะสามารถแสดงออกได้หลายทางเช่น สามารถตีความได้ แปลความได้ เปรียบเทียบได้ บอกความแตกต่างได้ คำถามในระดับนี้จึงมักเป็นคำถามที่ช่วยให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงการเรียนรู้ในระดับความเข้าใจ ได้แก่ อธิบาย (โดยใช้คำพูด) เปรียบเทียบ แปลความหมาย ตีความหมาย สรุป ย่อ บอกใจความสำคัญ ขยายความ ลงความเห็น แสดงความคิดเห็น คาดการณ์ คาดคะเน ทำนาย กะประมาณ เนื้อหา หรือ สิ่งที่ถามถึง ได้แก่ ศัพท์ ความหมาย คำนิยาม สิ่งที่เป็นนามธรรม ผลที่เกิดขึ้น ผลกระทบ วิธีการ กระบวนการ ทฤษฎี หลักการ แบบแผน โครงสร้าง ความสัมพันธ์ เหตุการณ์ สถานการณ์

ตัวอย่างคำถามระดับความเข้าใจ

1. จากตัวอย่างที่ให้นี้ กลอนบทไหนเป็นกลอน 8
2. กลอนแปดต่างจากกลอน 4 อย่างไร
3. จงบรรยายความไพเราะของกลอน 8
4. ถ้านักเรียนต้องอธิบายให้เด็กที่ไม่รู้จักกลอน 8 นักเรียนจะอธิบายอย่างไร

3. การเรียนรู้ในระดับการนำไปใช้ (Application)

การเรียนรู้ระดับนี้หมายถึง การเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนสามารถนำข้อมูล ความรู้และความเข้าใจที่ได้เรียนมาไปใช้ในการหาคำตอบและแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ดังนั้นคำถามในระดับนี้จึงมักประกอบด้วยสถานการณ์ที่ผู้เรียนต้องดึงความรู้ ความเข้าใจ มาใช้ในการคำตอบโดยพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงการเรียนรู้ในระดับการนำความรู้ไปใช้ ได้แก่ ประยุกต์ ปรับปรุง แก้ปัญหา เลือก จัด ทำ ปฏิบัติ แสดง สาธิต ผลิตเนื้อหา สิ่งที่ถามถึง กฎ หลักการ ทฤษฎี ปรากฏการณ์ สิ่งที่เป็นนามธรรม วิธีการ กระบวนการ ปัญหา ข้อสรุป ข้อเท็จจริง

ตัวอย่างคำถามระดับการนำไปใช้

1. กลอน 8 จำนวน 2 บทนี้มีปัญหาเกี่ยวกับการสัมผัสอะไรบ้าง
2. จงปรับปรุงกลอนแปดที่ให้มานี้ให้ดีขึ้น
3. บทกลอนที่ให้นี้ยังไม่สมบูรณ์ จงเติมคำที่เหมาะสมลงในช่องว่างให้สมบูรณ์ถูกต้อง

ตามหลักกลอน 8

4. กลอนบทนี้ มีลักษณะที่ผิดหลักกลอน 8 อยู่กี่แห่ง ตรงไหนบ้าง

4. การเรียนรู้ในระดับการวิเคราะห์ (Analysis)

การเรียนรู้ระดับนี้หมายถึง การเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนต้องใช้การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดที่ลึกซึ้งขึ้นเนื่องจากไม่สามารถหาคำตอบได้จากข้อมูลที่มีอยู่โดยตรง ผู้เรียนต้องใช้ความคิดหาคำตอบจากการแยกแยะข้อมูลและหาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่แยกแยะนั้น หรืออีกนัยหนึ่งคือการเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนสามารถจับได้ว่าอะไรเป็นสาเหตุ เหตุผล หรือจุดใจที่อยู่เบื้องหลังการปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง การวิเคราะห์โดยทั่วไปมี 2 ลักษณะ คือ

4.1 การวิเคราะห์จากข้อมูลที่มีอยู่เพื่อให้ได้ข้อสรุปและหลักการที่สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้

4.2 การวิเคราะห์ข้อสรุป ข้ออ้างอิง หรือหลักการต่าง ๆ เพื่อหาหลักฐานที่สามารถสนับสนุนหรือปฏิบัติข้อความนั้น พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงการเรียนรู้ในระดับวิเคราะห์ ได้แก่ จำแนก แยกแยะ หาเหตุและผล หาความสัมพันธ์ หานข้อสรุป หาหลักการ หาข้ออ้างอิง หาหลักฐาน ตรวจสอบ จัดกลุ่ม ระบุ ชี้ เนื้อหา สิ่งที่ถามถึงข้อมูล ข้อความ เรื่องราว เหตุการณ์ เหตุผล องค์ประกอบ ความคิดเห็น สมมติฐาน ข้อยุติ ความมุ่งหมาย รูปแบบ ระบบ โครงสร้าง วิธีการ กระบวนการ

ตัวอย่างคำถามระดับการวิเคราะห์

1. กลอนของสุนทรภู่ที่ได้รับอิทธิพลจากอะไรบ้าง
2. กลอนของสุนทรภู่บทนี้ต้องการบอกความจริงอะไรแก่ผู้อ่าน
3. อะไรเป็นแรงจูงใจให้สุนทรภู่แต่งกลอนเรื่องพระอภัยมณี
4. ทำไมสุนทรภู่จึงได้รับการยกย่องให้เป็นกวีเอกของโลก

ทั้งนี้มีความสอดคล้องกับ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2539: 95) ซึ่งได้นำหลักการของ นักจิตวิทยาการอ่าน ของ (Bloom's Taxonomy) มาทำการประยุกต์ใช้ในการอ่าน ซึ่งมีทั้งหมด 6 ชั้น คือ การจำ การเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ครั้งที่ 1-3 เป็นการคิดขั้นเบื้องต้น ชั้นที่ 4-6 เป็นการคิดขั้นสูงซึ่งผู้อ่านจะต้องมีพื้นฐาน 3 ขั้นต้นมาก่อนแล้ว เป็นอย่างดี ดังนั้นในการสอนอ่านนักเรียน ครูจึงควรฝึกให้นักเรียนปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายขั้นเบื้องต้น ก่อนจึงฝึกขั้นสูง ในแต่ละชั้นมีจุดมุ่งหมายการคิดเรียงลำดับจากชั้นที่ 1-6 ดังนี้

ขั้นที่ 1 จำเป็นขั้นเริ่มแรกของการอ่านที่สมองจะต้องจำเรื่องราวให้ได้ จำความหมายของคำ ให้คำจำกัดความของคำยาก จำชื่อตัวละครและเหตุการณ์ที่สำคัญ การที่ครูจะรู้ว่านักเรียนจะมีความจำเรื่องที่อ่านได้มากหรือน้อยก็ใช้วิธีตั้งคำถามเรื่องที่อ่าน หรืออาจให้สะกดคำบอกความหมาย และบอกคำจำกัดความ

ขั้นที่ 2 เข้าใจ เป็นครั้งที่นักเรียนสามารถเล่าเรื่องที่อ่านด้วยคำพูดของตนเองได้ เข้าใจ ความคิด ถ้อยคำ ประโยค และข้อความที่ให้คิดสนใจ สรุปเรื่องเป็นมโนทัศน์โดยใช้คำพูดของตนเอง ดังนั้นการที่ครูจะประเมินว่านักเรียนมีความเข้าใจมากน้อยควรตั้งเป็นคำถามด้วยการให้เล่าเรื่อง สรุปเรื่อง และเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

ขั้นที่ 3 การนำไปใช้ เป็นคำที่นักเรียนควรมีการฝึกนำถ้อยคำ ประโยค และเหตุการณ์ที่ได้จากการอ่านไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นใหม่ หรือนำไปใช้แก้ปัญหาในวิชาอื่น ๆ ดังนั้นคำถามที่ใช้จึงมักจะกำหนดเป็นสถานการณ์ให้นักเรียนพิจารณาในการนำความรู้มาใช้ประโยชน์

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ เป็นขั้นที่ให้นักเรียนแยกองค์ประกอบย่อยของ แนวคิด ที่ได้จากการอ่าน การรู้จักแยกความหมายของคำที่มีความหมายหลายอย่าง สามารถบอกได้ว่าองค์ประกอบใด มีความสัมพันธ์กันหรือไม่เกี่ยวข้องกันเลย

ขั้นที่ 5 สังเคราะห์ เป็นครั้งที่ให้นักเรียนรู้จักสรุปแนวคิดของเรื่อง ค้นหาลักษณะของเรื่อง ที่คล้ายคลึงกับเรื่องที่เคยอ่าน สุภาษิตหรือคำพังเพย ที่มีความหมายเปรียบเทียบ แล้วใกล้เคียงกัน อีกทั้งยังสามารถสรุปแนวคิดที่เหมือนกันและต่างกันได้ด้วย

ขั้นที่ 6 ประเมินค่า เป็นขั้นสูงสุดของการคิด ที่ให้นักเรียนรู้จักตัดสิน เรื่องที่อ่านว่าอะไรคือส่วนที่เป็นจริง และอะไรคือส่วนที่เป็นเท็จ พิจารณาและค้นหาคุณค่าที่ปรากฏ ในเรื่อง ได้แก่ ความรัก ความกตัญญู ความซื่อสัตย์ และยักรวมไปถึงความเป็นเหตุเป็นผลด้วย เป็นการฝึกให้นักเรียนสังเกต การใช้ถ้อยคำ การบรรยายที่ทำให้เกิดภาพพจน์ ตลอดจนความประทับใจอื่น ๆ

จากการศึกษาทฤษฎีต่าง ๆ ที่กล่าวถึงต่างก็มีความน่าสนใจที่แตกต่างกันออกไป เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระที่ 1 การอ่านที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ทฤษฎีที่น่าสนใจและสามารถนำมาเป็นแนวทางในการวิจัยร่วมกับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ได้แก่ ทฤษฎีทางจิตวิทยาของ Bloom's Taxonomy เนื่องจากทฤษฎีของ Bloom's Taxonomy มีแนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน การรับรู้ ตอบสนองเงื่อนไข การบูรณาการ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประยุกต์ การเชื่อมโยง อย่างเป็นระบบ ซึ่งมีความสอดคล้องและสามารถนำมาปรับใช้กับการวิจัยในครั้งนี้ได้อย่างเหมาะสม

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะการอ่านในระดับสูงผู้อ่านต้องอาศัยกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่ การอ่านและการคิดวิเคราะห์ พิจารณาเนื้อหาในบทความ ตลอดจนสามารถแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ความหมายและความสำคัญของการอ่าน

การอ่าน เป็นกระบวนการรับรู้ทางภาษากระบวนการหนึ่งซึ่งต้องใช้ความสามารถ ประสบการณ์ในการรับรู้สาร ทั้งนี้ นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

เปลื้อง ณ นคร (2544: 105-107) ได้ให้ความหมายของการอ่าน การอ่าน หมายถึง การถ่ายทอดความคิดจากหนังสือของผู้ประพันธ์ไปยังผู้อ่าน ด้วยผู้ประพันธ์ต้องให้ผู้อ่านได้เห็น ความคิดความรู้สึกของตน ถ้าผู้อ่านตีความของหนังสือได้ และสามารถรู้จุดมุ่งหมายของผู้ประพันธ์ได้ ก็ได้ชื่อว่า “อ่านหนังสือเป็น”

กรมวิชาการ (2544: 5-7) ให้ความหมายของการอ่าน คือ ความคิดที่สามารถเข้าใจ ในเรื่องที่ย่านได้ดี ย่อมนำไปสู่ความคิดที่ดี เพราะผู้อ่านจะได้ทราบแนวคิดต่าง ๆ จากเรื่องที่ย่านเกิดจาก ความรู้จากเรื่องที่ย่านแล้วนำมาจัดแยกแยะตีความหมายก่อนที่จะเกิดเป็นความคิดของตนเอง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546: 1364) ได้ให้ความหมายของการอ่าน ไว้ว่า “อ่าน ก. ว่าตามตัวหนังสือ ออกเสียงตามตัวหนังสือหรือเข้าใจความหมายจากตัวหนังสือ พิจารณา ดูเพื่อให้เข้าใจคิด นับ ”

บรรจง แสงนภาพรรณ (2556: 62) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการทางสมองที่สลับซับซ้อนในการทำความเข้าใจ แปลความ สรุปความจากตัวอักษร สัญลักษณ์ กลุ่มคำหรือวลีประโยค แล้วแปลความหรือตีความของสิ่งที่อ่านออกมา เป็น ความคิดอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยสิ่งที่อ่านผสมผสานกับประสบการณ์เดิม แล้วขยายความเพื่อให้ได้มา ซึ่งความเข้าใจความหมายของเรื่องที่ย่านอย่างมีเหตุผล

พิบูลย์ ตัญญบุตร (2557: 17) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึกไว้เพื่อจับใจความสำคัญ แปลความ ตีความ ขยายความ โดยการผสมผสานระหว่างความมุ่งหมายของผู้เขียนกับประสบการณ์เดิมของผู้อ่านและนำความรู้ความคิดที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

สุพัตรา มุลละออง (2557: 24) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านคือกระบวนการทางความคิดที่สลับซับซ้อนและต่อเนื่องอันเกิดจากการถอดรหัสความหมายของภาษา เป็นการสื่อสารระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน โดยกระบวนการแห่งการปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษากับความคิด ซึ่งผู้เขียนจะถ่ายทอดความคิด อารมณ์และความรู้ผ่านโดยทางตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้ และประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับสิ่งที่อ่านบูรณาการทักษะหลาย ๆ อย่างเข้าด้วยกัน เช่น การมองเห็น การจำแนกความแตกต่าง การวิเคราะห์คำหรือความหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจและรับรู้ ที่ถูกต้องตรงกับผู้อ่านมากที่สุด

จากความหมายการอ่านข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางภาษาที่ใช้ถ่ายทอดเพื่อการรับรู้เข้าใจสารผ่านตัวอักษร สัญลักษณ์ กลุ่มคำหรือวลีประโยค ต้องอาศัยกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษากับความคิด ทำให้ผู้รับสารได้ทราบถึงแนวคิด ความรู้สึก อารมณ์ของผู้ส่งสาร ทั้งนี้ผู้รับสารจะต้องอาศัยความรู้ ความคิด ทักษะและประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงบูรณาการเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการรับสารและเกิดประโยชน์สูงสุดในการอ่าน

ทั้งนี้การอ่านมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันเป็นอย่างมากและเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้ชีวิตประสบความสำเร็จ ทั้งนี้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของความสำคัญ การอ่านไว้ ดังนี้

บันลือ พฤกษ์วัน (2532: 3-4) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านเป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาอื่น ทั้งนี้เพราะการหาความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ จำเป็นอาศัยทักษะการอ่านเป็นเครื่องมือ
2. การอ่านเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้สึกและความต้องการระหว่างบุคคล
3. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขเพราะถ้าเราอ่านได้ดีเราก็จะสามารถทำความเข้าใจร่วมกับคนอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ผ่านไปได้อย่างราบรื่น
4. การอ่านเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยรุ่นหลัง
5. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ได้รับความรู้และประสบการณ์กว้างขวาง

สุนันทนา มั่นเศรษฐวิทย์ (2540: 1) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้ การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ การเรียนรู้และใช้วิธีการอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอก็จะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและความรู้กว้างขวางด้วย ดังนั้นการที่ให้นักเรียนเป็นผู้อ่านที่ดีจึงขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ครูเป็นผู้จัดเตรียมให้ อีกทั้งยังต้องผสมผสานกับความสนใจของผู้อ่านเพื่อเป็นแรงจูงใจที่จะช่วยให้เด็กได้อ่านอย่างสม่ำเสมอ

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545: 41) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในชีวิตของเรา เพราะเราอาจหาได้ทั้งความรู้และความบันเทิงได้ทุกเมื่อจากการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านในใจจะใช้เวลาในชีวิตประจำวันได้มากกว่าการอ่านออกเสียง เป็นการอ่านเพื่อตัวเอง ส่วนการอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อผู้อื่นเพราะผู้อ่านต้องคำนึงถึงผู้ฟังด้วย

ภาณุพงศ์ แสงดี (2549: 9) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์ เพราะเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ ความบันเทิง ที่ช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต

สุรียพร คำมีอ่อน (2550: 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ทั้งในและนอกตำราเรียนนอกจากนั้นยังเป็นสื่อกลางที่ช่วยในการสื่อสารระหว่างบุคคลต่อบุคคล บุคคลและองค์กร และด้านอื่น ๆ ในชีวิตประจำวัน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องฝึกอ่านให้เกิดความชำนาญความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

มะลิวัลย์ ศรีธวัชต์ (2551: 20-21) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญและจำเป็นในการดำรงชีวิตโดยเฉพาะ ผู้ที่อยู่ในยุคข้อมูลข่าวสาร ผู้อ่านไม่ออกหรือไม่อ่านจะไม่มั่นใจในตนเอง และมักจะเสียเปรียบผู้อื่น กลายเป็นคนล้าหลัง ไม่ทันโลก ไม่ทันเหตุการณ์ อาจถูกหลอกได้ง่ายและไม่มีความสุขในการเข้าสังคม

สวีน ยมหา (2253: 25) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นพื้นฐานที่มีความสำคัญในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในด้านความสำคัญต่อตนเอง และต่อสังคม ต้องแสวงหาความรู้เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ เพิ่มพูนสติปัญญา สามารถแก้ปัญหาตนเองได้ การอ่านเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เกิดความคิดกว้างไกล ช่วยในการพัฒนาอาชีพให้เจริญก้าวหน้า และทำให้เกิดความคิดกว้างไกล ช่วยในการพัฒนาอาชีพให้เจริญก้าวหน้า และดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ปริญญา คงด้วง (2556: 30) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิต เป็นหัวใจสำคัญในการเรียนรู้ทั้งในการเรียนรู้ทางวิชาการ และการเรียนรู้เทคโนโลยีข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงและเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เมื่ออ่านมากขึ้นก็จะมีความคิดที่กว้างไกล จิตใจก็จะเบิกบานทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตได้ง่าย

บรรจง แสงนภวรรณ (2556 : 63) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ตลอดจนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จำเป็นต้องฝึกให้เกิดความชำนาญ เพื่อให้เกิดความคิดกว้างขวางต้องพยายามค้นหาและก้าวตามให้ทัน ทั้งนี้เพราะการศึกษาข้อมูลข่าวสารคือปัจจัยสำคัญที่จะนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิต ดังนั้น จึงไม่ควรที่จะละเลยการอ่านเพราะจะทำให้เสียโอกาสที่ดีในชีวิต

พิบูลย์ ตัญญบุตร (2557: 17-18) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า จากแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญในการอ่านนั้น ทำให้เห็นว่าการอ่านนั้นนอกจากจะเป็นทักษะสำคัญทางการแสวงหาความรู้แล้ว การอ่านยังมีความสำคัญในแง่อื่น ๆ อีกมาก เช่น พื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ เป็นเครื่องช่วยให้เกิดความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ก่อให้เกิด ความรู้ ความเพลิดเพลิน และมีประสบการณ์กว้างขวาง เป็นเครื่องมือช่วยในการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม เป็นต้น นอกจากนี้แล้วยังมีผลต่อเนื่องไปถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลเมืองในชาติด้วย

วันวิดา กิจเงา (2557: 33) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ช่วยให้ผู้อ่านได้มีความรอบรู้ทันเหตุการณ์ สามารถพัฒนาระบบการคิดให้มีศักยภาพมากขึ้น อีกทั้งสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน รวมถึงการอ่านช่วยสะท้อนสภาพสังคมทำให้เข้าใจสังคมได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน จรรโลงใจและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อีกด้วย

จากการศึกษาความสำคัญของการอ่านที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่มีประโยชน์ มีสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในฐานะเครื่องมือในการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม การแสวงหาความรู้ ความสุข ความเจริญ สามารถตอบสนองความต้องการ มีส่วนช่วยในการแก้ไขปัญหา รู้เท่าทันเหตุการณ์ต่าง ๆ สามารถสร้างโอกาสอันดี พัฒนาความคิด อาชีพ คุณภาพชีวิตของมนุษย์และสังคม

จุดมุ่งหมายของการอ่าน

การกำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่านจะทำให้ผู้อ่านบรรลุวัตถุประสงค์ในการอ่าน ซึ่งจุดมุ่งหมายในการอ่านมีหลายประการ ดังที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

สมบุรณ์ พงศาเทศ (2550: 17) จะเห็นได้ว่าการอ่านหนังสือผู้อ่านมีจุดมุ่งหมายใหญ่ ๆ สองประการคือ อ่านเพื่อต้องการให้รู้และต้องการให้เกิดความเพลิดเพลิน

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2553: 3) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

1. อ่านเพื่อให้รู้ อ่านเพื่อให้รู้ อาจแบ่งออกเป็น

1.1 เพื่อหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการได้แก่ การอ่านคำแนะนำ อ่านเพื่อตอบปัญหา ซึ่งยังข้องใจอยู่

1.2 อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้เรื่องราวต่าง ๆ ทั้งโดยย่อและโดยละเอียด

1.3 อ่านเพื่อต้องการข่าวสาร ข้อเท็จจริง

1.4 อ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าเป็นพิเศษ เพื่อต้องการประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ หรือเพื่อทำตำรับตำราทั่วไป

1.5 อ่านเพื่อหาข้อมูลประมวลเข้าเอามาทำวิจัยเผยแพร่ในหมู่นักวิชาการ อันจะเป็นประโยชน์แก่ชาติส่วนรวม

2. อ่านเพื่อความสนุกสนานบันเทิง หรือเพลิดเพลิน อ่านเพื่อความสนุกสนานบันเทิงใจให้เกิดความเพลิดเพลิน เป็นการพักผ่อนคลายความเคร่งเครียดจากงานประจำ ได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทบันเทิงคดี นวนิยาย เรื่องสั้น หรือเรื่องระดับถึงขนาดเป็นวรรณกรรมและวรรณคดีต่าง ๆ

3. อ่านเพื่อให้เป็นที่ยอมรับในสังคม เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่และพัฒนาให้คุณค่าแก่สังคม และเป็นเครื่องมือสืบทอดวัฒนธรรมของมนุษย์ เมื่อเป็นนักอ่าน เป็นผู้รู้ ก็ทำให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

ชาวยุชัช หมั่นประสงค์ (2556: 27) สรุปได้ว่า ความมุ่งหมายในการอ่านขึ้นอยู่กับความต้องการ หรือความสนใจของผู้อ่านจุดมุ่งหมายสำคัญของการอ่าน คือ การอ่านเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความคิด และความเพลิดเพลินผ่อนคลาย เพื่อนำไปใช้พัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาความรู้ความสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความเข้าใจในการอ่านของผู้อ่าน

บรรจง แสงนภาวรรณ (2556: 65) จุดมุ่งหมายของการอ่านนับเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การอ่านประสบผลสำเร็จ ผู้อ่านควรรู้จุดมุ่งหมายว่าจะอ่านเพื่ออะไร เพราะหากผู้อ่านตั้งจุดมุ่งหมายไว้อย่างชัดเจนจะทำให้ผู้อ่าน มุ่งหาความรู้ในสิ่งที่ตนเองต้องการทราบได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว ซึ่งจะทำให้การอ่านนั้นเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง

ปริญญา คงด้วง (2556: 24) การอ่านมีจุดมุ่งหมาย คือ อ่านเพื่อความรู้ อ่านเพื่อให้เกิดความคิด อ่านเพื่อความสนุกสนานบันเทิง หรือเพลิดเพลิน อ่านเพื่อให้เป็นที่ยอมรับในวงสังคม อ่านเพื่อความจรรโลงใจ เพื่อให้เกิดความคิด หรือเพื่อสนองความต้องการอื่น ๆ หรือเพื่อพัฒนาตนเอง

วันวิดา กิจเงา (2557: 258) การอ่านมีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาหาความรู้ ให้มีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น ทำให้เกิดความเพลิดเพลินบันเทิงต่อจิตใจและอารมณ์รวมทั้งพัฒนาศักยภาพในการทำงาน โดยพัฒนาอาชีพ ตลอดจนเพื่อรับรู้ข้อมูลข่าวสารและข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ณิชภาพัฒน์ ไชยเสนบดินทร์ (2557: 29) การอ่านมีจุดมุ่งหมายหลายประการ เช่น อ่านเพื่อศึกษาเพื่อหาความรู้ความบันเทิง เพื่อแสวงหาข่าวสารความคิด เพื่อการพัฒนาและปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพ

จากการศึกษาจุดมุ่งหมายในการอ่านสามารถสรุปได้ว่า การอ่านมีจุดมุ่งหมายหลายประการสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ อ่านเพื่อความรู้และอ่านเพื่อความบันเทิง ผู้อ่านสามารถอ่านเพื่อความรู้ควบคู่ไปกับความบันเทิงได้ เมื่อผู้อ่านบรรลุวัตถุประสงค์ในการอ่าน สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จะทำให้การอ่านนั้นเกิดประโยชน์สูงสุด

ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการคิด

การอ่านและการคิดย่อมมีความสัมพันธ์กัน เพราะผู้อ่านมีความจำเป็นต้องใช้ทักษะการคิด ในระหว่างการอ่านและในขณะเดียวกันการอ่านนั้นมีส่วนช่วยในการพัฒนาความคิด ดังนั้นการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการคิดไว้ ดังนี้

สิทธิ พิณีจตุวตล (2539: 7) กล่าวถึงความสัมพันธ์ของการอ่านและการคิดว่าการอ่านช่วยให้คนเราเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คนที่มีปัญหาก็สามารถใช้ความรู้จากการอ่านมาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ นอกจากนี้การอ่านยังช่วยส่งเสริมความคิดอย่างมีเหตุผล และตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

กองเทพ เคลือบพณิชกุล (2540: 88) มีความเห็นว่า ในขณะที่อ่านผู้อ่านใช้ประสาททางตาจับภาพตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ผ่านกระบวนการทางความคิดเพื่อทำความเข้าใจในเรื่องรานั้น แล้วตีความหมายได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียนแล้วยังสรุปความหมาย แนวความคิดตามขั้นตอนโดยใช้กับมิตรภาพของการอ่านตามลำดับโดยสามารถนำความหมายมาประยุกต์ใช้ วิเคราะห์หรือประเมินคุณค่างานเขียนได้โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน ผู้อ่านที่ดีนั้นจะต้องเข้าใจข้อความที่อ่านได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตจริงได้ ซึ่งนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญในการอ่านได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการคิดไว้ ดังนี้

พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ และคณะ (2542: 48) กล่าวถึงความสัมพันธ์ของการอ่านและการคิดไว้ว่าการที่ได้อ่านความคิดของคนหลายๆคนคนที่พูดในเรื่องเดียวกัน แต่มีประสบการณ์ต่างกัน จะสร้างแนวความคิดให้แก่ผู้อ่านได้กว้างขวางและถูกต้อง หนังสือประเภทแสดงความคิด ได้แก่ บทความบทความบทวิจารณ์บทสรุปของบทวิจัยหรือบางครั้งแสดงออกในแง่เชิงศิลปะ เช่น แสดงออกมาเป็นโครงเรื่องในรูปนวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร ฯลฯ การอ่านความคิดเห็นที่ปรากฏในรูปแอบแฝงเช่นนี้ ต้องอาศัยวิธีทลายใจผู้แต่งซึ่งอาจผิดพลาดได้จึงจำเป็นต้องศึกษาให้ละเอียดและรอบคอบ ดังนั้นจะต้องจำไว้ว่า ความคิดที่ดีต้องมีเหตุผลและมีความรู้เป็นพื้นฐาน

บรรเทา กิตติศักดิ์ (ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึงการคิดที่มีความสัมพันธ์กับการอ่าน ในเอกสารการสอนเกี่ยวกับกระบวนการสอนภาษาไทยเพื่อให้คิดว่ามี 4 ประการคือ

1. ติดตามตัวหนังสือ การคิดระดับนี้เป็นการคิดว่าผู้เขียนกล่าวถึงเรื่องอะไรจะต้องเกี่ยวกับความจำเป็นเรื่องหรือรายละเอียดของเนื้อเรื่อง

2. คิดเพื่อแปลความหมาย การคิดระดับนี้เป็นการคิดลึกกว่าการคิดตามตัวหนังสือเป็นการคิดลึกกว่าเนื้อเรื่อง ว่าต้องมีความเข้าใจและเป็นการอ่านเพื่อสังเคราะห์จากประสบการณ์กับข้อมูลที่อ่าน เช่น ตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียน สรุปเรื่อง หรือสร้างข้อสรุปจากเนื้อเรื่องที่อ่าน

3. คิดแบบประเมินค่าหรือคิดแบบวิเคราะห์ การคิดระดับนี้ต้องการให้ผู้มาตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพ ค่านิยม หรือคุณค่าเรื่องที่อ่าน การคิดแบบนี้จะต้องอาศัยความคิดตามตัวหนังสือแนวคิดแบบแปลความมาก่อนคิดหาเหตุผล ผู้อ่านจะต้องมีใจกว้างและมีทัศนคติในการแก้ปัญหา

4. คิดแบบสร้างสรรค์ การคิดแบบนี้ผู้อ่านจะต้องมีข้อมูลในการอ่านและหาแนวทางใหม่หรืออ่านแล้วจะต้องสร้างเรื่องราวใหม่การคิดแบบสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นหลังจากการอ่านแล้ว ฉะนั้นความคิดจึงมีความสัมพันธ์กับการอ่าน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการคิดสามารถสรุปได้ว่า การอ่านกับการคิดมีความสัมพันธ์กัน เมื่ออ่านงานเขียน ผู้อ่านต้องใช้ความคิดพิจารณาสิ่งที่อ่าน มีทัศนคติ ค่านิยมที่ดีตระหนักถึงคุณค่าของการอ่าน ในขณะเดียวกันผู้อ่านจะได้รับความคิด ข้อคิด แนวคิดจากสิ่งที่อ่านและการอ่านจะเกิดประโยชน์สูงสุดเมื่อผู้อ่านใช้ประสบการณ์ ความรู้เดิม ความคิดพิจารณาอย่างมีเหตุผลประกอบในการอ่าน

ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ การอ่านที่จำเป็นต้องใช้ทักษะการอ่านขั้นสูง ผู้อ่านต้องใช้ความรู้ ความคิด การพิจารณาประกอบการอ่านอย่างถี่ถ้วน ทั้งนี้ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ ดังนี้

บันลือ พลฤกษ์วัน (2534: 42) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสามารถช่วยให้ผู้อ่านมีการพัฒนาทักษะทางภาษาให้รู้จักใช้กระบวนการคิดซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะทางด้านอื่น ๆ ได้อีกด้วย

กรมวิชาการ (2542: 45-48) ได้ให้ความหมายการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า หมายถึงอ่านแล้วสามารถวิเคราะห์ความสำคัญ ความสัมพันธ์ของประเด็นต่าง ๆ ให้ข้อความหรือเรื่องที่อ่านแล้วแสดงความคิดเห็น สนับสนุน คัดค้านข้อความหรือเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุ

เปลื้อง ณ นคร (2544: 46-47) ได้ให้ความหมายการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณคือการอ่านเป็นและหนังสือก็เหมือนบุคคลที่สามารถอธิบายเหตุผลให้เราเข้าใจเมื่อผู้ใดที่มีความคิดและความรู้อย่างไรหรือรู้อะไรแทนที่จะพูดให้เราฟังเขาก็ถ่ายทอดความคิดและความรู้ลงเป็นตัวหนังสือคนอาจคิดผิดหรือรู้ผิดก็ได้ หนังสือก็เป็นเช่นนั้น เวลาอ่านหนังสือจึงต้องคิด

ตามไปด้วยเสมอ ถ้าเราถามหนังสือนั้นจะตอบเราได้จึงเรียกว่าอ่านเป็นหรืออ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ และการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณก็ไม่ใช่ทำได้ง่าย ๆ ต้องมีการฝึกฝน และหาความรู้อื่น ๆ ประกอบอีกหลายอย่างแนวทางการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณมี ดังนี้

1. รู้โลกแห่งหนังสือ เวลาแบ่งออกเป็นประเภทอะไรบ้าง
2. รู้จักรูปแบบและโครงสร้างของหนังสือ
3. รู้ความมุ่งมั่นของผู้เขียน
4. รู้จักถ้อยคำภาษาโดยเฉพาะคำเทคนิคหรือคำที่ใช้บัญญัติในหนังสือนั้น
5. รู้จักการใช้หนังสือประกอบ

ภาณุพงศ์ แสงดี (2549: 18) สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถในการจำแนกข้อเท็จจริงและความคิดเห็น การลำดับเรื่อง การจับใจความสำคัญของเรื่อง การทำนายสิ่งที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้าจากการอ่าน การสรุปความ การเข้าใจจุดหมาย ทศนคติและลีลา การนำเสนอของผู้เขียนและการประเมินเรื่อง

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2550: 98) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ คือการอ่านที่ใช้ปัญญาที่สามารถรู้และให้เหตุผลที่ถูกต้อง หรือกล่าวโดยรวบรัดได้ว่าเป็นการอ่านอย่างระมัดระวังตรวจสอบหาเหตุที่นอกจากจะให้เกิดความรู้แล้วยังเกิดปัญญาในที่สุด

ศุภิสรา ทองโพธิ์ (2550: 13) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ หมายถึง การอ่านเพื่อความเข้าใจที่ผู้อ่านวิเคราะห์บทอ่าน ด้วยความรอบคอบไตร่ตรอง เพื่อแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น ระบุแนวคิดที่อยู่เบื้องหลังบทอ่าน โดยการแปลความหมาย ตีความหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

สมจิตร์ ปรางสุวรรณ (2550: 23-24) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ หมายถึง การอ่านขั้นสูงที่ผู้อ่านต้องใช้สติปัญญา พิจารณาใคร่ครวญ ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผลเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของผู้เขียนและต้องตัดสินใจประเมินเรื่องที่อ่านได้อย่างสมเหตุสมผล

ปัทมา วิญญกุล (2551: 20) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ คือ การอ่านที่ผู้อ่านต้องเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านสามารถจับใจความสำคัญ ตีความแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น วิเคราะห์ วิจาร์ณ และประเมินคุณค่าเรื่องที่อ่านได้

เตือนใจ คคดี (2554: 22) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ หมายถึง การทำความเข้าใจตัวหนังสือที่ปรากฏด้วยการใช้ความคิด สติปัญญา หลักความจริงมาใช้ไตร่ตรองเรื่องราวอย่างเข้าใจเพื่อพิจารณาสาเหตุของเรื่องราวต่างๆ ที่ได้อ่านตลอดจนสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าเรื่องที่อ่าน หรือตัดสินใจเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล

ชาวยุซัย หมั่นประสงค์ (2556: 29) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า ความหมายการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านระดับสูงที่ผู้อ่านต้องใช้สติปัญญา ในการวิเคราะห์ วินิจฉัยสิ่งที่อ่านว่าถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่ ซึ่งประกอบไปด้วย การจับใจความสำคัญ ตีความแยก ข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น วิเคราะห์ วิจรณ์ และประเมินคุณค่าเรื่องที่อ่านได้

ฉิซาพัฒน์ ไชยเสนบดินทร์ (2557: 30) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การอ่านขั้นสูงที่ต้องใช้กระบวนการคิดพิจารณา สิ่งทีอ่านอย่าง มีเหตุผล ผู้อ่านต้องมีความรู้เกี่ยวกับผู้แต่ง รู้จุดประสงค์ในการแต่ง สามารถแยกข้อเท็จจริงออกจาก ความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจรณ์ ตีความ และประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้

สิรินารถ ธารา (2557: 23) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า การอ่าน ในระดับสูงที่ต้องใช้ความคิดพิจารณาโดยอาศัยหลักความจริง ความสามารถในการวิเคราะห์ ประเมินค่า และสังเคราะห์ในสิ่งที่อ่านแนวคิดของผู้เขียนสื่อมาอย่างเดียว ผู้อ่านจะต้องใช้ความคิดสติปัญญาอย่าง รอบคอบเพื่อทำความเข้าใจในเนื้อหาจนสามารถพิจารณา วินิจฉัยและประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้โดย อาศัยหลักความจริงและเหตุผลประกอบในการพิจารณา

พรณิการ์ สมัคร (2557: 27) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การอ่านระดับสูงที่อ่านสามารถจับใจความสำคัญ ตีความ วิเคราะห์ วิจรณ์ รวมทั้งประเมินคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้

จากการศึกษาความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสามารถสรุปได้ว่า การอ่าน อย่างมีวิจารณญาณ คือ การอ่านระดับสูงที่ต้องใช้สติปัญญา ความคิดในการพิจารณา ความสามารถ ในการสรุปสาระสำคัญของเรื่อง การลำดับเหตุการณ์ การคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า การจำแนก ข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การตัดสินประเมินค่าได้อย่างมีเหตุผล ประกอบการอ่าน

การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ การสอนที่มีความสำคัญและจำเป็นในการอ่าน ผู้อ่านควรมีแนวทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ถูกต้อง เหมาะสม ดังที่นักการศึกษาหลายท่านได้ กล่าวถึง ดังนี้

ปัทมา วิญญกุล (2551: 25) ได้ให้ความหมายการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า การสอนอย่างมีวิจารณญาณ คือ การสอนให้ผู้อ่านรู้จักคิด ทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน แสดงความคิดเห็น ประเมินค่าหรือตัดสินเรื่องที่อ่านได้ โดยจัดกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ และ ออยากเรียนรู้

ศิลปิน บุญจันทร์ศรี (2555: 37) ได้ให้ความหมายการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่าการสอนอ่านนั้นเป็นการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้หาข้อมูลที่ต้องการจากสิ่งที่อ่าน การดำเนินกิจกรรมทำได้ทั้งก่อนอ่าน (Pre-reading) ระหว่างการอ่าน (While-reading) และหลังอ่าน (Post-reading) กิจกรรมเป็นการสื่อความหมายหรือการถ่ายโอนความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น โดยการพูดสรุป เขียน หรือสื่อความหมายในรูปแบบผัง ตาราง รวมถึงการใช้คำถามถูก/ผิด เติมคำหรือแบบตัวเลือกให้ตอบ ก็จะเป็นการช่วยให้ผู้อ่านสามารถเรียงลำดับเนื้อหากระตุ้นความรู้เดิมและทำให้ผู้อ่านเข้าใจบทอ่านได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะเห็นว่าการสอนอ่านนั้น มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาไทย และจะเป็นทิศทางในการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชาอุชัย หมั่นประสงค์ (2556: 32) ได้ให้ความหมายการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่าในการฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องตั้งประเด็นคำถามซึ่งคำถามนั้นจะต้องเป็นคำถามลักษณะประเภทความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า เพื่อกระตุ้นหรือเป็นการท้าทายความคิดของนักเรียนให้ฝึกคิดพร้อมทั้งประมวลข้อมูลเชื่อมโยง เหตุผลล่วงหน้าและกล้าตัดสินใจที่จะตอบคำถามได้อย่างมั่นใจถูกต้อง และสมเหตุผล

จากการศึกษาการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณสามารถสรุปได้ว่า การอ่านสอนอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการสอนอ่านที่เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้อ่านเกิดทักษะการคิด การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การแก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างมีเหตุผล ตลอดจนสามารถอนุมานเหตุการณ์ล่วงหน้าได้ โดยผ่านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีความเหมาะสมและท้าทายความคิด ความสามารถของผู้อ่าน

ประโยชน์และความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาความรู้ความคิดของผู้อ่าน สามารถสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนผู้อ่านให้ได้รับประโยชน์จากการอ่านอย่างหลากหลาย ดังที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ ดังนี้

สุนันทนา มั่นเศรษฐวิทย์ (2540: 1) ได้กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการอ่านว่ากล่าวว่าการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการเสาะแสวงหาความรู้ การเรียนรู้และใช้วิธีการอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอก็จะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและความรู้กว้างขวางด้วย ดังนั้นการที่ให้นักเรียนเป็นผู้อ่านที่ดีจึงขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ครูเป็นผู้จัดเตรียมให้ อีกทั้งยังต้องผสมผสานกับความสนใจของผู้อ่านเพื่อเป็นแรงจูงใจที่จะช่วยให้เด็กได้อ่านอย่างสม่ำเสมอ

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545: 41) ได้กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการอ่านว่าการอ่านเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในชีวิตของเรา เพราะเราอาจหาได้ทั้งความรู้และความบันเทิงได้ทุกเมื่อจากการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านในใจจะใช้ในชีวิตรประจำวันได้มากกว่าการอ่านออกเสียง เป็นการอ่านเพื่อตัวเอง ส่วนการอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อผู้อื่นเพราะผู้อ่านต้องคำนึงถึงผู้ฟังด้วย

วิริยา วิริยารัมภะ (2549: 37) ได้กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการอ่านว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีประโยชน์ คือ ทำให้ผู้อ่านเกิดปัญญา ได้ข้อมูล ความรู้ที่ถูกต้องและมีประโยชน์ เนื่องจากได้ใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบแล้วและมีความสำคัญ เพราะช่วยทำให้ผู้อ่านได้ใช้ความคิดพิจารณา ใคร่ครวญสิ่งที่อ่าน รู้จักแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ทำให้ได้รับประโยชน์จากเรื่องที่อ่านอย่างสูงสุด และสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน

ปัทมา วิญญกุล (2551: 22) ได้กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการอ่านว่าประโยชน์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ การช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้ความคิดอย่างรอบคอบ สามารถวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล สามารถพัฒนาความคิดทำให้ผู้อ่านรู้จักพิจารณาวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ประเมินค่าตัดสินข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ได้ว่าสิ่งใดผิด สิ่งใดถูก สิ่งใดควรเชื่อ สิ่งใดไม่ควรเชื่อ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินทุกครั้งและสามารถนำประโยชน์ที่ได้จากการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในชีวิตรประจำวันได้

ณฐนน แก้วกันจร (2553: 15) ได้กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการอ่านว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้อย่างถูกต้อง เป็นผู้มีเหตุผล ใช้ความคิดพิจารณาสิ่งทำนองอย่างรอบคอบ และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไปใช้ประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม รวมทั้งสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตรประจำวันได้ดียิ่งขึ้น

เดือนใจ คคตติ (2554: 29) ได้กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการอ่านว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้นมีประโยชน์คือ ทำให้ผู้อ่านมีความรู้และความคิดอย่างรอบคอบเป็นเหตุเป็นผลที่จะนำไปสู่การประเมินค่าข้อความได้ และมีความสำคัญ สามารถพัฒนาความคิดทำให้รู้จักพิจารณาวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ประเมินค่าตัดสินข้อมูล ข่าวสาร รวมทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันว่าสิ่งใดควรเชื่อและสิ่งใดไม่ควรเชื่อ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจทุกครั้ง

จากการศึกษาประโยชน์และความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสามารถสรุปได้ว่าประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความคิดที่ถูกต้อง มีเหตุผล ประกอบ และเป็นทักษะที่สามารถนำมาใช้ในกระบวนการคิดการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาในเรื่องต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้จริง มีประโยชน์ทั้งต่อผู้อ่านและสังคม มีความสำคัญ สามารถพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถของผู้อ่าน ทำให้เป็นผู้มีเหตุผลในการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจ สามารถช่วยแก้ไขปัญหามานานในชีวิตรประจำวันได้

การวัดและการประเมินการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การวัดและการประเมินการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้สอนได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถและปัญหาทางการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะช่วยให้ครูสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถและแก้ปัญหาทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนได้ตรงจุดการวัดและการประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่มีประสิทธิภาพจะต้องสามารถวัดและประเมินความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนได้อย่างถูกต้องและตรงตามสภาพจริงได้มีนักการศึกษากล่าวถึงการวัดและการประเมินการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังต่อไปนี้

บันลือ พุกษะวัน (2534: 58) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการประเมินการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สรุปได้ว่า การประเมินการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ครูจะต้องสังเกตผลสัมฤทธิ์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน อันเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนได้ปรับปรุงครั้งสอนการจัดกิจกรรมตามตาให้เหมาะสมกับนักเรียนเพื่อพัฒนางานในด้านการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นส่งผลให้นักเรียนได้มีความรู้ความเพลิดเพลินและมีนิสัยรักการอ่าน

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อิทธิมพรรย์ (2538: 347) ได้กล่าวถึง การวัดและการประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า ควรวัดผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางภาษาหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านความรู้ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะ ทักษะคิด การใช้เหตุผล เป็นต้น

จรรยา บุญปล้อง (2541: 91-92) ได้สรุปขั้นตอนการวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณตามขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลได้โดยทั่ว ๆ ไปว่า ควรประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 กำหนดคุณลักษณะที่ต้องการวัด เช่น ความสามารถในการอ่านภาษาไทย อย่างมีวิจารณญาณ จะต้องกำหนดว่าประกอบด้วยความสามารถใดบ้าง เช่นการจับใจความสำคัญ การแยกข้อเท็จจริงจากความคิดเห็น การประเมินคุณค่าของเรื่องที่อ่าน เป็นต้น

ขั้นที่ 2 กำหนดวิธีการที่จะวัดคุณลักษณะนั้น ๆ โดยการกำหนดเครื่องมือที่จะวัด หรือแบบทดสอบ เช่น กำหนดว่าจะใช้แบบทดสอบชนิดใด เพื่อจะใช้วัดคุณลักษณะที่ต้องการได้ครอบคลุม

ขั้นที่ 3 กำหนดมาตรการและเกณฑ์ของคะแนนที่ได้จากการวัดคุณลักษณะ เช่น ข้อสอบที่ถูกควรจะได้คะแนนเท่าใด และเทคนิคทั่วไปที่ใช้วัดทักษะการอ่าน ซึ่งรวมทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ด้วยนั่นก็คือ การให้นักเรียนอ่านเรื่องที่ยกมา และวัดความเข้าใจของนักเรียนโดยการถามประเด็นสำคัญ ๆ ในเรื่อง และให้นักเรียนเลือกคำตอบจากตัวเลือกหลาย ๆ ตัว เพื่อทดสอบดูว่านักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องนั้นเพียงใด โดยหลักในการเลือกข้อความเพื่อนำมาทำแบบทดสอบ มีดังนี้

1. ความยาว เนื่องจากว่าแบบทดสอบนั้นมีข้อความต่างๆ หลายประเภทฉะนั้นแต่ละเรื่องคนเป็นเรื่องสั้น ๆ ประมาณ 100-250 คำ โดยให้มีใจความเพียงพอสำหรับตั้งคำถามได้ 6-8 ข้อ

2. เนื้อเรื่อง ควรเป็นเรื่องหลายชนิดรวมกัน เช่น ชีวิตประวัติ นวนิยาย และบทความ เนื้อเรื่อง ที่ยกมาควรเป็นเรื่องที่มีความสมบูรณ์ในตัว ไม่ต้องอ่านเพิ่มเติมจากที่อื่นอีกและเนื้อเรื่องต้องไม่เป็น เรื่องที่รู้จักกันโดยทั่วไป ซึ่งนักเรียนสามารถจะตอบคำถาม โดยไม่ต้องอ่านเนื้อเรื่องเลย

3. ภาษาที่ใช้ ถ้าเนื้อเรื่องประกอบด้วยคำศัพท์ หรือโครงสร้างที่ยุ่งยาก จนเกินไป ผู้ออกแบบ ทดสอบควรดัดแปลง ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้ทดสอบและควรตั้งคำถาม อย่างชัดเจน

สุนันทนา มั่นเศษฐวิทย์ (2543: 81-82) กล่าวถึงการประเมินผลการอ่านว่า เนื่องการอ่าน เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและเป็นการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ ระหว่างการมองเห็น การได้ยิน และการเปลี่ยนแปลงความของสมอง ซึ่งผู้ที่มีทักษะขั้นพื้นฐานจึงจำเป็นต้องมีพฤติกรรมการอ่าน 6 ขั้น ที่ครูผู้สอนสามารถประเมินได้ ดังนี้

1. ขั้นจำ เป็นขั้นแรกของการอ่าน ผู้อ่านจะต้องจดจำเรื่องราวความหมายของคำ ให้คำจำกัดความของคำยาก โดยครูจะใช้วิธีการประเมินโดยการตั้งคำถามเรื่องที่ทำให้อ่านให้สะกดคำ จากเรื่องบอกความหมาย บอกคำจำกัดความ

2. ขั้นความเข้าใจ โดยผู้อ่านจะต้องเล่าเรื่องที่อ่านด้วยคำพูดของตนเองมีความเข้าใจในเรื่อง และข้อความที่ให้คิดสอนใจ ซึ่งครูผู้สอนควรตั้งคำถามด้วยการให้นักเรียนเล่าเรื่อง และเหตุการณ์

3. ขั้นนำไปใช้ ผู้อ่านควรฝึกนำถ้อยคำ ประโยค และเหตุการณ์ ไปใช้แก้ปัญหา สถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นใหม่ ดังนั้น คำถามของครูที่ใช้จึงมักจะกำหนดสถานการณ์ให้ผู้อ่านพิจารณา ในการนำความรู้มาใช้ประโยชน์

4. ขั้นวิเคราะห์ เป็นขั้นที่ผู้อ่านต้องแยกแยะองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่ได้จากการอ่าน และบอกได้ว่าองค์ประกอบใดมีความสัมพันธ์กัน หรือไม่เกี่ยวข้องกัน

5. ขั้นสังเคราะห์ ผู้อ่านสามารถสรุปแนวคิดของเรื่อง ค้นหาลักษณะโครงเรื่อง ที่คล้ายคลึง กับเรื่องที่เคยอ่านและสรุปแนวคิดที่เหมือนกันและแตกต่างกัน

6. ขั้นประเมินค่า เป็นขั้นสูงสุดของการคิดให้ผู้อ่านตัดสินใจ พิจารณาคคุณค่าที่ปรากฏใน เรื่องที่ควรฝึกให้ผู้อ่านรู้จักสังเกตการใช้ถ้อยคำ แบบบรรยายที่ทำให้เกิดภาพพจน์ ตลอดจน ความประทับใจของผู้อ่าน

สรุปได้ว่าการวัดและการประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีเกณฑ์แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการวัด การวัดและการประเมินแต่ละครั้งประกอบด้วย ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า สำหรับในการวัดและ ประเมินผลในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สามารถประเมินโดยเน้นในส่วนที่ต้องการได้ และสามารถ สร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยสร้างแบบสอบให้ครอบคลุม เกณฑ์การวัด และประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 6 ขั้นคือ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าให้ครบถ้วน

การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

วิธี “QUEST” เพื่อนำไปสู่การอ่าน และการเขียนอย่างมีวิจารณญาณ

เนื้อหานี้เป็นเนื้อหาที่แปลมาจากบทความของ Gary Barkhuizen : แผนการเรียนภาษาประยุกต์และภาษาศาสตร์

มหาวิทยาลัย Auckland ประเทศ New Zealand

เมื่อเราได้อ่านเรื่องราว หรือ บทความต่าง ๆ และอยากที่จะเขียนเรื่องราวอะไรบางอย่างที่เราได้อ่านมานั้นไม่ว่าจะเป็น บทสรุปของบทเรียน นิยาย หรือ บทความต่าง ๆ เราก็มักจะพบเจอกับปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของการเขียน เนื้อหา หรือ การสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการเขียน ซึ่งบทความนี้นั้นจะแนะนำวิธีการที่จะทำให้เรานั้นมีการเขียนและการอ่าน ได้อย่างมีวิจารณญาณ หรือ การวิเคราะห์ QUEST ซึ่งจะทำให้เรานั้นมีแนวทาง และ รูปแบบ ของการตั้งคำถามจากความคิด และการตั้งข้อสังเกต ของเราเองเพื่อที่จะได้พิจารณา และ นำไปประยุกต์ใช้ในโอกาสที่แตกต่างกัน

บทนำ

ในช่วงเวลาที่ผ่านมาหลาย ๆ ปีนั้น ผู้เขียนมักจะรู้สึกผิดหวังกับครูที่ให้ความรู้ทางด้านภาษา เรื่องคุณภาพของการวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณที่นักเรียนนั้นได้สรุปงานเขียนของผู้อื่น ซึ่งโดยปกติแล้วบทความที่เขียนจากการสรุปจะอยู่ในรูปของการจัดพิมพ์ โดยทั่วไปก็จะอ้างอิงตามงานเขียนงานวิจัยหรือบทความทางวิชาการของผู้อื่นและงานเขียนของนักเรียนนั้นก็จะเป็นไปในรูปแบบของการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ซึ่งในการที่จะแก้ไขปัญหบางสิ่งบางอย่างที่นักเรียนได้พบนั้นผู้เขียนได้พัฒนาวิธีการหนึ่งที่จะนำไปสู่การเขียนและการอ่านได้อย่างมีวิจารณญาณและจะทำให้พวกเขา มีแนวทางและรูปแบบของการตั้งคำถามที่นักเรียนใช้ถามกับตัวเองเมื่ออ่านบทความและเมื่อวางแผนการเขียนคำตอบ

ในบทความนี้ ผู้เขียนนั้นได้เริ่มต้นจากการอธิบายถึงสิ่งที่ผู้เขียนนั้นได้ให้ความหมายกับการเขียนและการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จากนั้นจะเป็นการกล่าวถึงปัญหาบางสิ่งบางอย่างที่นักเรียน ELT ของผู้เขียนได้พบ ต่อมาผู้เขียนนั้นจะแนะนำถึงการวิเคราะห์แบบ QUEST โดยที่นักเรียนได้มองเห็นภาพรวมของโครงสร้างและวัตถุประสงค์ก่อน ถึงแม้ว่าจะมีวิธีการที่จะพิจารณาวิธีอื่น ๆ อีกมาก อย่างเช่น Nuttall 1982, Collie และ Slaner 1987 ซึ่งวิธีการวิเคราะห์แบบ QUEST ก็เป็นการสะท้อนความเป็นตัวเองของผู้เขียนในฐานะที่เป็นผู้ให้ความรู้ร่วมกับความพยายามที่จะร่วมมือกับนักเรียน เพื่อที่จะหาวิธีที่จะแก้ไขในเรื่องที่พวกเขาเป็นกังวล จากนั้นผู้เขียนได้รายงานเกี่ยวกับเรื่อง ของประสบการณ์ของการใช้การวิเคราะห์แบบ QUEST ในบริบทของ ELT ที่แตกต่างกันอยู่ 2 แบบ สุดท้าย ผู้เขียนได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้กับการเขียนและการอ่านของบริบทในชั้นเรียนอื่น ๆ ได้

การอ่านและการเขียนอย่างมีวิจารณญาณ

ในปี 1997 นั้น Leki และ Carson ได้ตรวจสอบถึงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้สำหรับการเขียนในชั้นเรียนของมหาวิทยาลัย ซึ่งแหล่งที่มาแหล่งหนึ่งนั้นเป็นตำราเรียนที่นักเรียนจะต้องได้ใช้ไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่งและพวกเขาจะต้องสร้างบทร้อยแก้วที่สอดคล้องกับเนื้อหาในเบื้องต้นของบทเรียนนั้น ๆ หรือกล่าวอีกอย่างก็คือจะต้องมีการอ่านและการเขียนตามเนื้อหาที่เราได้อ่านมา ซึ่งมันจะเป็นการเชื่อมโยงระหว่างการเขียนและการอ่านซึ่งจะเป็นจุดเน้นของบทความนี้

ในขั้นตอนแรกสำหรับการสร้างวิจารณ์ในการอ่าน คือ ความเข้าใจในบทความ ซึ่งนักเรียนจำเป็นที่จะต้องเข้าใจและสามารถที่จะอธิบายความเข้าใจของนักเรียนในเนื้อหาของบทความนั้น ๆ ได้ ทั้งความเข้าใจในเนื้อหา ภาษาและเชิงอนุมานหรือจะเป็นความเข้าใจในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดหลักกับข้อมูลสนับสนุน การจัดการแนวคิดอย่างมีตรรกะ การสร้างบทสรุปและอื่น ๆ (He 2000) ทั้งนี้ในการรับรองการวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณของบทความ ๆ หนึ่งนั้นจะเป็นไปไม่ได้ หากเนื้อหาของบทความนั้นยังไม่เป็นที่เข้าใจมาตั้งแต่แรก

องค์ประกอบหนึ่งของการวิเคราะห์บทความอย่างมีวิจารณญาณนั้น คือ การประเมิน กล่าวคือการตัดสินใจเกี่ยวกับเนื้อหา (Grabe และ Kaplan, 1996) ซึ่งในการประเมินจำเป็นต้องมีเป้าหมาย แล้วต้องพิจารณาว่าในหลักฐานที่นำมาสนับสนุน ไม่ว่าจะมาจากข้อมูลเชิงวรรณกรรม ข้อมูลของผู้เขียน สถิติ ข้อเท็จจริงหรือการอ้างอิงและอื่น ๆ ว่ามีความแม่นยำหรือไม่ มีข้อมูลส่วนไหนที่ขาดหายและรายงานเสร็จสมบูรณ์แล้วหรือไม่ นอกจากนี้ในการประเมินยังจำเป็นต้องมีการเพิ่มความเห็นส่วนตัวและการตั้งคำถามว่ามีความเกี่ยวข้องอะไรต่อกฎเกณฑ์และต่อตัวผู้สัมภาษณ์บ้าง มีความเกี่ยวข้อง เชื่อมโยงกับประเด็นนั้นๆหรือไม่ แล้วตัวผู้เขียนคือใคร มีคุณค่า ทัศนคติหรือหลักฐานเชิงศีลธรรมหรือไม่ ผู้เขียนได้มองภาพที่กว้างกว่านี้และกล่าวถึงความกังวลทางการเมืองและสังคมหรือไม่

สุดท้ายนี้ในการวิเคราะห์บทความอย่างมีวิจารณญาณเสร็จสมบูรณ์ได้นั้น นักเรียนจำเป็นที่จะต้องพิจารณาถึงผลกระทบทั้งเชิงศิลป์และความรู้สึก (Johns, 1997) รวมไปถึงรูปแบบที่ใช้ในบทความและความซาบซึ้งในภาษา อาทิ บทความนั้นมีความเหมาะสมและง่ายต่อการเข้าใจสำหรับผู้อ่านหรือไม่ ในการวิเคราะห์นั้นยังรวมถึงปฏิบัติการตอบกลับที่สามารถมองเห็นได้ ได้แก่ ตารางกราฟและรูปภาพ อีกทั้งความดั้งเดิมทางโครงสร้างและอุปมาอุปไมยที่นำมาใช้

การวิเคราะห์แบบ QUEST

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์แบบ QUEST นั้นก็เพื่อที่จะจัดหารูปแบบของโครงร่างให้แก่นักเรียนที่ต้องการที่จะเขียนบทสรุปได้อย่างมีวิจารณญาณ ผู้เขียนนั้นได้ใช้รูปแบบของ “โครงร่าง” ให้ไปในทางเดียวกับ Vygotsky (1987) เพื่อที่จะได้อ้างอิงถึงคำชี้แจงที่ใช้ร่วมกันซึ่งครูจะแนะนำวิธีใน

การแก้ปัญหาให้กับนักเรียนหรือนำไปสู่ความสมบูรณ์ของหน้าที่นั้น ๆ ซึ่งพวกเขาอาจไม่สามารถแก้ปัญหาหรือทำให้มันเสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยตนเอง ในโครงร่างของการวิเคราะห์แบบ QUEST นั้นได้นำรูปแบบของการตั้งคำถามมา เพื่อช่วยให้นักเรียนนั้นได้ดำเนินตามแนวทางของการเขียนบทสรุปที่ประสบความสำเร็จและก้าวหน้าได้ตามความหมายของการตั้งคำถามมา

อย่างไรก็ตามสิ่งสำคัญ คือ จะต้องจำไว้ว่าการวิเคราะห์แบบ QUEST ไม่ใช่เป้าหมายสุดท้าย กล่าวคือ ไม่ใช่วิธีต้นแบบสำหรับการเขียนบทสรุปอย่างมีวิจารณญาณแทนที่จะเป็นแบบนั้น กลับเป็นส่วนหนึ่งของโครงร่างที่ชี้เป้าหมายให้นักเรียนในภาพรวมของจุดประสงค์ในการตั้งคำถามมา คือการที่ได้นำนักเรียนไปสู่ความเข้าใจที่เป็นที่พึงพอใจ การประเมินผลและความซาบซึ้งต่อบทความที่เป็นที่มา จากนั้นจึงรายงานด้วยการเขียนถึงสิ่งที่ได้ค้นพบ การวิเคราะห์แบบ QUEST นั้นจะใช้รูปแบบดังต่อไปนี้

Q = Question คำถามที่เกิดขึ้นหลังจากการอ่านบทความ ตัวอย่างเช่น มีสิ่งใดที่คุณไม่เข้าใจหรือไม่ มีหัวข้อใดที่คุณอยากจะได้แย้งหรือไม่ มีสิ่งใดที่คุณอยากจะทำมากขึ้นหรือไม่

U = Unhappy คุณรู้สึกไม่มีความสุขกับสิ่งใดในบทความ ตัวอย่างเช่น มีจุดอ่อนใด ๆ ในบทความหรือไม่ มีปัญหาใด ๆ ในข้อขัดแย้งหรือไม่ มีสิ่งใดที่คุณไม่เห็นด้วยหรือไม่

E = Excellent, Excited มีจุดใดที่เป็นจุดที่เยี่ยมยอดจนทำให้คุณรู้สึกตื่นเต้นหรือไม่ ตัวอย่างเช่น มีจุดใดที่คุณสนใจหรือไม่ มีสิ่งใดที่ช่วยเติมเต็มช่องว่างความรู้ของคุณหรือไม่ มีสิ่งใดที่ช่วยจุดประกายแนวคิดงานวิจัยให้แก่คุณหรือไม่

S = Strength จุดแข็งของบทความนี้คืออะไร ตัวอย่างเช่น เขียนดีหรือไม่ มีวิจารณญาณหรือไม่ บทความนี้ยืนยันความเชื่อและประสบการณ์ของคุณหรือไม่

T = Theme หัวข้อที่สำคัญที่สุดในบทความนี้คืออะไร ตัวอย่างเช่น ข้อความหลักในบทความนี้คืออะไร มีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ที่เชื่อมโยงกับหัวข้อเหล่านี้หรือไม่ คุณสามารถดึงอะไรออกมาจากบทความได้บ้าง

คำถามเหล่านี้จะครอบคลุมขอบเขตทั้งหมดของการเขียนและการอ่านแบบมีวิจารณญาณอย่างประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ผู้เขียนอธิบายไว้แล้วเบื้องต้นและทำให้นักเรียนที่กำลังวิเคราะห์ สามารถวิเคราะห์อยู่บนพื้นฐานแห่งความเป็นจริง เป็นวิชาการและชัดเจน อีกทั้งนักเรียนยังสามารถประเมินบทความได้โดยการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจเกี่ยวกับเนื้อหา โครงสร้างและคุณค่าของบทความ สุดท้าย ในการประมวลความรู้ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับบทความ ต้องอาศัยบริบทประสบการณ์และแนวคิดของตัวเองประกอบ ในส่วนของ Q จะทำให้นักเรียนได้คิดเกี่ยวกับคำถามที่อาจจะเกิดขึ้นได้หลังจากที่ได้อ่านบทความแล้ว ต่อมาในส่วนของ U จะมีการมุ่งเน้นไปที่เรื่องของการประเมินและความพึงพอใจในเชิงลบ ในส่วนของ E ในส่วนนี้จะมีการมุ่งเน้นไปที่ความคิดเห็นเชิงบวก แต่จุดที่เน้นนั้นจะเน้นเป็นเรื่องเฉพาะหรือเป็นส่วนหนึ่งของบทความนั้น ๆ ในส่วนของ S ยังคงมุ่งเน้นไปที่

ความคิดเห็นเชิงบวก แต่คราวนี้จะป็นทั้งตัวบทความเลย ลำดับสุดท้ายสุดท้าย ในส่วนของ T จะมีการทำให้นักเรียนได้มุ่งเน้นความสนใจไปที่เนื้อหา บทสรุปและความหมายโดยนัยของบทความนั้น

จากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบ QUEST ในข้างต้นนั้นชี้ให้เห็นว่าในการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีแบบ QUEST นั้นเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่สามารถที่จะใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านได้อย่างมีวิจารณ์ญาณได้อย่างน่าสนใจ ซึ่งเป็นวิธีที่สามารถที่จะยืดหยุ่นได้ คือไม่จำเป็นต้องเรียงตามลำดับขั้นตอน หรือ ใช้ QUEST ครบทุกขั้นตอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของบทที่ได้อ่าน และสามารถที่จะนำมาใช้กับงานวิจัยในเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST” ได้อีกด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับสื่อออนไลน์

เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการทางสังคมเพื่อใช้สื่อสารระหว่างกันเครือข่ายทางสังคมผ่านทางเว็บไซต์หรือโปรแกรมบนอุปกรณ์ใด ๆ ที่มีการเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

แนวคิดเครือข่ายสังคมออนไลน์

ธีรศานต์ สหสพาศน์ (2554: 33) ได้ให้ความหมายของเครือข่ายสังคมออนไลน์ว่า เครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ การติดต่อสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตจนเกิดการเชื่อมโยงผู้คนเข้าด้วยกันเป็นเครือข่ายบนโลกออนไลน์ โดยเว็บไซต์ที่ให้บริการสังคมออนไลน์จะมีพื้นที่ให้ผู้เข้ามาทำความรู้จักและสร้างความสัมพันธ์กันผ่านบริการเครื่องมือต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการแสดงข้อความ รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว คลิปวิดีโอ จนพัฒนา Application ไปสู่การเล่นเกมส์ผ่านระบบออนไลน์ระหว่างคนในสังคม ทั้งนี้ปัจจุบันมีเว็บไซต์สังคมออนไลน์อยู่หลายประเภทแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์การใช้งานซึ่งแบ่งได้ ดังนี้

1. เครือข่ายข้อมูล แหล่งความรู้ เปรียบเสมือนสมุดบันทึกออนไลน์ ซึ่งผู้ใช้จะเขียนบทความและข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เผยแพร่ผ่านทางผู้ให้บริการเว็บบล็อก ซึ่งแต่ละบล็อกจะมีการจัดระเบียบของข้อมูลแยกเป็นหมวดหมู่ตามความสนใจของผู้ใช้ เช่น Blogger.com Bloggang.com

2. เครือข่ายแพร่ภาพและวิดีโอ ซึ่งผู้ใช้สามารถเผยแพร่รูปภาพ เสียงหรือคลิปวิดีโอ เพื่อให้ผู้สนใจเข้ามาชม หรือดาวน์โหลดได้ เช่นเดียวกับการใช้สื่อวิทยุหรือโทรทัศน์ แต่มีจุดเด่นตรงที่ผู้ชมสามารถเข้าชมได้ตลอดเวลา อีกทั้งยังเรียกชมซ้ำได้อีกด้วย เช่น Youtube.com Lmeem.com Multiply.com

3. เครือข่ายแลกเปลี่ยนรูปภาพ เป็นเว็บไซต์ให้บริการรับฝากรูปออนไลน์ เพื่อช่วยให้ผู้ใช้ไม่สิ้นเปลืองพื้นที่หน่วยความจำในคอมพิวเตอร์ อีกทั้งยังสามารถแลกเปลี่ยนรูปภาพ และเปิดขายรูปภาพออนไลน์ได้สะดวก เช่น Flickr.com Photobucket.com

4. เครือข่ายซื้อขายสินค้าหรือประมูลออนไลน์ เว็บไซต์ที่เปิดให้บริการส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ที่รวบรวมร้านค้าออนไลน์ไว้มากมาย โดยจะมีพื้นที่สำหรับพูดคุยซึ่งมักจะแบ่งเป็นหมวดหมู่ตามประเภทสินค้า ทั้งนี้ผู้ขายสามารถใช้พื้นที่นี้ประกาศขายหรือโฆษณาสินค้า ในขณะที่ผู้ซื้อก็สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพูดคุยได้เช่นกัน

5. เครือข่ายเพื่อน โดยสมาชิกจะมีวัตถุประสงค์ในการติดต่อเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนเก่า และหาเพื่อนใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นพูดคุยกันทั่วไประหว่างเพื่อนโดยจะมีทั้งรูปแบบการส่งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว คลิปเสียง คลิปวิดีโอ ซึ่งบางเว็บไซต์ได้พัฒนาเครื่องมือต่างๆ เพื่อเพิ่มลูกเล่นให้การสื่อสารมีสีสันมากขึ้น เช่น การส่งสินค้าที่มีอยู่เฉพาะบนโลกดิจิทัลให้สมาชิกในเครือข่าย การเล่นเกมระหว่างสมาชิก โดยเว็บไซต์ที่ได้รับความนิยมในประเทศไทยเช่น Facebook.com Twitter.com เป็นต้น

6. เครือข่ายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นเว็บไซต์ที่ให้ผู้ที่มีความสนใจร่วมกันมาแสดงความคิดเห็น ผ่านกระดานสนทนา (Webboard) ซึ่งผู้ใช้สามารถตั้งกระทู้เพื่อเปิดประเด็นในการสนทนา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวคราวความเคลื่อนไหวที่เป็นที่สนใจ เช่น Pantip.com Mthai.com Kapook.com เป็นต้น

จากการศึกษาเครือข่ายสังคมออนไลน์สามารถสรุปได้ว่า เป็นการติดต่อสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งสามารถติดต่อได้กับบุคคล หรือองค์กรต่าง ๆ ทั่วโลก มีเว็บไซต์ให้บริการอย่างหลากหลายแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์การใช้งาน ซึ่งผู้รับสารผ่านอินเทอร์เน็ตสามารถเลือกรับสารหรือติดต่อสื่อสารได้ตามความพึงพอใจ

องค์ประกอบของเว็บไซต์ที่ดี

ธวัชชัย ศรีสุเทพ (2544: 24) ได้กล่าวถึงการออกแบบเว็บไซต์ที่ดีต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ความเรียบง่าย ไม่ซับซ้อน ใช้งานได้ง่าย สะดวก ใช้เวลาในการดาวน์โหลดน้อย แสดงผลเร็ว ไม่มีกราฟิก หรือตัวอักษรที่เคลื่อนไหวตลอดเวลา มารบกวนสายตา และสร้างความรำคาญต่อผู้ใช้ กล่าวคือ มีการสื่อสารเนื้อหาถึงผู้ใช้โดยจำกัดองค์ประกอบเสริมที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอ ให้เหลือเฉพาะสิ่งที่จำเป็นเท่านั้น

2. ความสม่ำเสมอ โดยมีรูปแบบเดียวกันตลอดทั้งเว็บไซต์ ไม่ว่าจะในรูปแบบของหน้า สไตล์ของกราฟิก ระบบเนวิเกชัน หรือโทสนีที่ใช้เนื่องจากถ้าลักษณะของแต่ละหน้าแตกต่างกันมาก ผู้ใช้ก็จะเกิดความสับสน และไม่แน่ใจว่ากำลังอยู่ในเว็บเดิมหรือไม่

3. ความเป็นเอกลักษณ์ การออกแบบต้องคำนึงถึงลักษณะขององค์กร เนื่องจากรูปแบบ ของเว็บไซต์ สามารถสะท้อนถึงเอกลักษณ์ และลักษณะขององค์กรได้ผู้ออกแบบจึงต้องเลือกการใช้ องค์ประกอบทั้งชุดสี ชนิดตัวอักษร รูปภาพ และกราฟิก อย่างระมัดระวัง

4. เนื้อหาที่มีประโยชน์ เนื้อหาถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในเว็บไซต์ ดังนั้นในเว็บไซต์ควรมี การจัดเตรียมเนื้อหา และข้อมูลที่ผู้ใช้ต้องการเอาไว้ให้ถูกต้อง จัดแบ่งเป็นหมวดหมู่ให้เรียบร้อย ครบถ้วน และสมบูรณ์ โดยมีการปรับปรุง และเพิ่มเติมให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ

5. ระบบเนวิเกชันที่ใช้งานง่าย โดยมีกราฟิกที่สื่อความหมายร่วมกับคำอธิบายชัดเจน รวมทั้งมีรูปแบบและลำดับของรายการที่สม่ำเสมอวางเอาไว้ในตำแหน่งเดียวกันของทุกหน้า

6. มีลักษณะที่สวยงามน่าดึงดูดใจ แม้เรื่องนี้จะตัดสินได้ยาก เพราะเป็นเรื่องของรสนิยม เฉพาะบุคคล แต่คุณภาพกราฟิกที่ใช้จะต้องสมบูรณ์ ไม่มีร่องรอยเสียหาย หรือเป็นขอบขัณฑ์ให้เห็น

7. ตัวหนังสือต้องอ่านง่ายสบายตา มีการใช้โทสนีที่เข้ากันอย่างสวยงาม เป็นต้น

8. การใช้งานอย่างไม่จำกัด เว็บไซต์ที่ดีต้องสามารถเข้าถึงผู้ใช้ส่วนใหญ่ได้มากที่สุด โดยที่ ไม่ต้องมีการติดตั้งโปรแกรมใด ๆ เพิ่มเติม สามารถแสดงผลได้ในทุกระบบปฏิบัติการ และ ที่ความละเอียดหน้าจอต่าง ๆ กันได้อย่างไม่มีปัญหา

9. คุณภาพในการออกแบบ ต้องมีการออกแบบ และเรียบเรียงจัดเนื้อหาอย่างรอบคอบ เพื่อให้ผู้ใช้เกิดความเชื่อถือ ระบบการใช้งานที่ถูกต้อง ต้องคอยตรวจสอบระบบการทำงานต่าง ๆ ในเว็บไซต์ ว่ามีความแน่นอน และทำหน้าที่ได้อย่างถูกต้องอยู่เสมอ ตัวอย่าง เช่น ถ้าคุณมีแบบฟอร์ม สำหรับให้ผู้ใช้กรอกข้อมูล ก็ต้องแน่ใจว่าแบบฟอร์มนั้นใช้งานได้จริง หรือลิงค์ต่าง ๆ ที่มีอยู่นั้นได้ เชื่อมโยงไปยังหน้าที่ถูกต้อง ทั้งนี้จำเป็นที่จะต้องใช้วิจารณญาณส่วนบุคคลในการพิจารณา ความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลที่ได้รับ

จากการศึกษาองค์ประกอบของเว็บไซต์ที่ดีสามารถสรุปได้ว่า เว็บไซต์ที่ดี ควรเป็นเว็บไซต์ ที่มีประโยชน์ ครบถ้วน สมบูรณ์ สะดวกต่อการใช้งาน เข้าถึงได้ง่าย น่าสนใจ ไม่ซับซ้อนหรือทำให้ ผู้ใช้บริการเกิดความสับสน มีคุณภาพทั้งด้านเนื้อหาและวิธีการนำเสนอ

สื่อออนไลน์

สื่อออนไลน์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลประเภทหนึ่งในชีวิตประจำวัน เป็นแหล่งข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้อย่างหลากหลาย สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้หรือสิ่งที่สนใจร่วมกันได้อย่างรวดเร็ว

1. ความหมายของสื่อออนไลน์

สิริชัย วงษ์สาธิตศาสตร์ (2545: 44) ได้ให้ความหมายของสื่อออนไลน์ว่า องค์กร โรงเรียน กลุ่มการค้า บริษัท หน่วยงานราชการ และเครือข่ายอิสระต่าง ๆ ที่นำเรื่องราวที่น่าสนใจของหน่วยงานของตนขึ้นเผยแพร่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้วยวัตถุประสงค์ทั้งในเชิงพาณิชย์และให้สาระความรู้ รวมไปถึงรายงานข่าวสารต่าง ๆ อีกด้วย รูปแบบการสื่อสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

กมล เครื่องนันทา (2552: 2) ได้ให้ความหมายของสื่อออนไลน์ว่า ตัวกลางหรือพาหนะที่จะนำข่าวสารไปยังผู้รับสารโดยผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ช่องทางสื่อสารที่เป็นผลจากการพัฒนาของเทคโนโลยี ที่มีความสามารถในการสื่อสารถึงกลุ่มเป้าหมายโดยมีต้นทุนต่ำกว่าสื่อเดิมในอดีต

จันทนา ทองประยูร (2552: 65) ได้ให้ความหมายของสื่อออนไลน์ว่าสื่อที่ผู้รับสารรับรู้ผ่านประสาททางตาด้วยการอ่านหรือการดู และผ่านประสาททางหูด้วยการฟัง ภาพที่รับรู้จึงใกล้เคียงกับความเป็นจริงในชีวิต

ชูวิศ ฤกษ์ศิริสุข (2554: 146-148) ได้กล่าวถึง สื่อออนไลน์ว่า เป็นสื่อใหม่ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะร่วมกันของความหมาย 2 ประการ คือ 1) เป็นสื่อที่ใช้ช่องทางเทคโนโลยีการสื่อสารหรืออินเทอร์เน็ต และ 2) เป็นสื่อที่มีการสื่อสารสองทาง ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. เป็นสื่อที่ใช้ช่องทางเทคโนโลยีการสื่อสาร หรืออินเทอร์เน็ต ที่พบว่า มีข้อสังเกตที่น่าสนใจอยู่หลายประการ ที่เด่นชัด คือ บทบาทที่มากขึ้นต่อวัฒนธรรมการสื่อสาร ซึ่งทำทลายต่อการเสพข่าวสารแบบดั้งเดิมและจะเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในทิศทางเดียวกันกับคนที่เข้าถึงเทคโนโลยีสื่อสาร

2. เป็นสื่อที่มีการสื่อสารสองทาง กล่าวคือ อินเทอร์เน็ตเป็นพื้นที่การสื่อสารที่ไม่จำกัด บทบาทผู้รับข้อมูลข่าวสารให้เป็นเพียงผู้รับ หากแต่สามารถสะท้อนความคิด ความเห็นต่อข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อกระแสหลักได้ รวมถึงสามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารด้วยตนเอง

นพพร สุนะ (2556: 15) ได้ให้ความหมายของสื่อออนไลน์ว่า สื่อดิจิทัลที่เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการทางสังคม เพื่อใช้สื่อสารระหว่างกันบนเครือข่ายทางสังคม ผ่านทางเว็บไซต์และโปรแกรมประยุกต์ในสื่อใด ๆ ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต โดยเน้นให้ผู้ใช้ทั้งที่เป็นผู้สื่อสาร และผู้รับสารมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ ในการผลิตเนื้อหาขึ้นเอง ทั้งภาพและเสียง

จากการศึกษาความหมายของสื่อออนไลน์สามารถสรุปได้ว่า สื่อดิจิทัลที่เป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างกันในเครือข่ายทางสังคม ผ่านทางเว็บไซต์และโปรแกรมประยุกต์ในสื่อใด ๆ ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต ผู้รับสารสามารถรับรู้และสามารถมีส่วนร่วมในการผลิตสารได้อย่างสร้างสรรค์

2. ความสำคัญของสื่อออนไลน์

สิริชัย วงษ์สาธิตศาสตร์ (2545: 52) ได้ให้ความสำคัญของสื่อออนไลน์ไว้ว่า เป็นช่องทางการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล ขยายตลาดไปสู่กลุ่มผู้รับสารกลุ่มใหม่ ๆ ที่สื่อหลักดั้งเดิมไม่สามารถให้บริการได้ เพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรในการรายงานข่าวและการนำเสนอข้อมูล

กมล เครื่องนันทา (2552: 1) ได้ให้ความสำคัญของสื่อออนไลน์ไว้ว่า เป็นเครื่องมือทางการตลาดในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน เนื่องจากต้นทุนของการโฆษณาผ่านสื่อออนไลน์ที่ต่ำกว่าสื่อโทรทัศน์ หรือวิทยุ รวมทั้งประสิทธิภาพของการโฆษณาออนไลน์ที่เข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้แม่นยำกว่า

จันทนา ทองประยูร (2552: 65) ได้ให้ความสำคัญของสื่อออนไลน์ไว้ว่า เป็นข้อมูลเพื่อให้ผู้อ่านสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม หรือเข้าไปยังแหล่งข้อมูลอื่นได้ตามความต้องการ ให้มีทางเชื่อมโยงไปยังฐานข้อมูลอื่นที่หลากหลาย โดยไม่จำกัดตำแหน่งรวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ในทันที

จินตนา อัญมณี (2558: 20) ได้ให้ความสำคัญของสื่อออนไลน์ไว้ว่า เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันของเราไปแล้วตั้งแต่ตื่นเช้าจนถึงเข้านอนก็ต้องอัปเดตชีวิตตนเองผ่าน Facebook หรือ Twitter ในการเสพสื่อออนไลน์กันก่อน นอกจากนี้เจ้าของธุรกิจต่าง ๆ ได้ใช้โซเชียลเน็ตเวิร์กนำไปสู่การนำมาเป็นเครื่องมือในการขยายกลุ่มลูกค้า

จากการศึกษาความสำคัญของสื่อออนไลน์สามารถสรุปได้ว่า สื่อออนไลน์มีความสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมือในการการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล เพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร ผู้อ่านสามารถสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม หรือเข้าไปยังแหล่งข้อมูลอื่นได้ตามความต้องการ โดยไม่จำกัดตำแหน่งรวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ในทันที อีกทั้งเป็นเครื่องมือทางการตลาดช่วยลดต้นทุนในการโฆษณาและเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของเรา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้น ประกอบไปด้วยงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ ซึ่งการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องนี้จะทำให้ผู้อ่าน ผู้ศึกษามีแนวทางการศึกษา การวิจัยแก้ไขปัญหาด้านการอ่านมีทัศนคติที่ดีในการวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในลำดับต่อไป ทั้งนี้มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่มีนักการศึกษาได้ศึกษาและวิจัยไว้หลายท่าน ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

การวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณในประเทศมีนักการศึกษาได้ศึกษาเพื่อเป็นแนวทางการศึกษาและวิจัยไว้หลายท่าน ดังนี้

วิริยา วิริยารัมภะ (2549: 77-82) วิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ และวิธีสอนแบบปกติโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ และวิธีสอนแบบปกติ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบางเลนวิทยาลักษณ์นครปฐม จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ 2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบปกติ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test (Independent Samples) และการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัยมีผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณสอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบสูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อการสอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ

ภาณุพงษ์ แสงดี (2549: 79-81) วิจัยเรื่อง ผลการใช้วิธีวิทยาศาสตร์พัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดโคกกวาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองจริงประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ 2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู แบบสังเกตพฤติกรรม

การเรียนของนักเรียน 3) แบบทดสอบท้ายวงจรปฏิบัติการ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test (Independent Samples) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยวิธีวิทยาศาสตร์ มีพัฒนาการในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้น สืบเนื่องจากการประเมินผลท้ายวงจรในแต่ละวงจร ได้แก่ วงจรที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 51.05 วงจรที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 62.50 และวงจรที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 68.35 จากทั้ง 3 วงจร จะพบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นเป็นลำดับ นั้นแสดงว่านักเรียนมีการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อประเมินสรุป นักเรียนมีคะแนน เฉลี่ยทั้งชั้นร้อยละ 66.84 ผ่านเกณฑ์ความรู้ที่กำหนดไว้คือร้อยละ 60 และมีจำนวนนักเรียนร้อยละ 75 ที่ผ่านเกณฑ์รอบรู้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือร้อยละ 70

ขวัญชนก นัยเจริญ (2551: 105-108) วิจัยเรื่อง ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยวิธีวิจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยและความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยวิธีวิจัย 2) ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยวิธีวิจัย 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยวิธีวิจัยกับการสอนแบบปกติ 4) ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยวิธีวิจัยกับการสอนแบบปกติ และกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2551 จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 38 คนและ 39 คน กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองสอนโดยใช้รูปแบบการสอนด้วยวิธีวิจัยและอีกกลุ่มเป็นกลุ่มควบคุมสอนโดยการสอนแบบโรติ ใช้เวลาสอนกลุ่มละ 2 คาบต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ แบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย และแบบสอบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยหลังเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยวิธีวิจัยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน ด้วยวิธีวิจัย สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ.05
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนที่เรียนโดยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยวิธีวิจัยแตกต่างจากนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติโดยที่นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบ

การเรียนการสอนด้วยวิธีวิจัยมีผลสัมฤทธิ์สูงแก่นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

4. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยวิธีวิจัยแตกต่างจากนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติโดยที่นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยวิธีวิจัยมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงแก่นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ปัทมา วิญญกุล (2551: 108-109) วิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้วิธีการสอนตามแนวคิดหมวกหกใบ กับวิธีสอนตามแนวคิดของสเตอร์นเบอร์ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังได้รับการสอนตามแนวคิดหมวกหกใบ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังได้รับการสอนตามแนวคิดของสเตอร์นเบอร์ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต จังหวัดกาญจนบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนตามแนวคิดหมวกหกใบ 2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนตามแนวคิดของสเตอร์นเบอร์ก และ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test (Dependent Samples) ค่า t-test (Independent Samples) และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่ใช้วิธีสอนตามแนวคิดหมวกหกใบและวิธีสอนตามแนวคิดของสเตอร์นเบอร์กแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 2) ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนตามแนวคิดหมวกหกใบและวิธีสอนตามแนวคิดของสเตอร์นเบอร์กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.05

ณฐนน แก้วจันจร (2553: 48-49) วิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการอ่านด้วยวิธีวิทยาศาสตร์กับวิธีสอนอ่านแบบปกติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีวิทยาศาสตร์กับวิธีสอนอ่านแบบปกติ กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนวัดลาดเป้ง อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีวิทยาศาสตร์และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนด้วยวิธีสอนอ่านแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนอ่านด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนด้วย

วิธีสอนอ่านแบบปกติ และแบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบค่าที่แบบสองกลุ่มไม่เป็นอิสระต่อกัน และแบบสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test (Dependent Samples) และค่า t-test (Independent Samples) ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียน ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เดือนใจ คคตติ (2554: 67-68) วิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยของ จอห์น สจีวิต มิลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยของ จอห์น สจีวิต มิลล์ และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยของ จอห์น สจีวิต มิลล์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาจังหวัดนครปฐม จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านสารโน้มน้าวใจอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยของ จอห์น สจีวิต มิลล์ 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และ 3) แบบทดสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test (Dependent Samples) ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยของ จอห์น สจีวิต มิลล์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ชาญชัย หมั่นประสงค์ (2556: 64) วิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/6 จำนวน 53 คน ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนสารสิทธิ์พิทยาลัย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม แบบแผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนและหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิทยาศาสตร์เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

พรรณิการ์ สมัคร (2557: 72) วิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 วิทยาลัยนาฏศิลปชลบุรี จังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 31 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณการอ่านแบบ SQ3R 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และ 3) แบบทดสอบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test (Dependent Samples) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ SQ3R อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

จิตติกานต์ คำมะสอน (2558: 63-66) วิจัยเรื่อง การพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบ SQ5R ผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ งานวิจัยชิ้นนี้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R เพื่อพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้สื่อหนังสือพิมพ์ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R เพื่อพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้สื่อหนังสือพิมพ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษา อยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนจันทบุรุษเบกษาอนุสรณ์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 40 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาการอ่านอย่าง

มีวิจารณ์ผ่านสื่อหนังสือพิมพ์โดยใช้เทคนิค SQ5R จำนวน 6 แผ่น ใช้เวลาสอนแผ่นละ 2 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณ์จำนวน 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณ์โดยใช้เทคนิค SQ5R ผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test (Dependent Samples) ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณ์มีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.01/ 85.88 แสดงว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80ที่ตั้งไว้ 2) ผลคะแนนที่ได้จากการทดสอบ ความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณ์ โดยรวมก่อนเรียนและหลังเรียน ปรากฏว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย 3) ผลของคะแนนที่ได้จากการสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค ผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ พบว่า ได้ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

งานวิจัยในต่างประเทศ

การวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณ์ในต่างประเทศมีนักการศึกษาได้ศึกษาได้ศึกษาเพื่อเป็นแนวทางการศึกษาและวิจัยไว้หลายท่าน ดังนี้

บอสมา (Bosma, 1981: 42) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเชิงทดลอง เพื่อกำหนดความเป็นไปได้ของการใช้นิทานพื้นบ้าน เพื่อสอนอ่านอย่างมีวิจารณ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในรัฐซิกัน ประเทศสหรัฐอเมริกา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 99 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง 50 คน กลุ่มควบคุม 49 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีความก้าวหน้าใน

การอ่านอย่างมีวิจารณ์ โดยมีคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 แต่ความก้าวหน้า ในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า นิทานพื้นเมือง ทำให้มีความสนใจระหว่างการอ่านอย่างมีวิจารณ์อยู่เสมอ เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน

โนแลนด์ (Noland, 2002, อ้างถึงใน สตรีรัตน์ เชียงกา, 2548: 45-46) ทำการวิจัยเรื่องผลการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณ์ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกลุ่มรายวิชา กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนโรงเรียนขนาดกลางของ South Park และ Baker Middle School ที่อยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 รวมเป็นจำนวน 650 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมที่ได้มาจากการศึกษาแบบปกติ และกลุ่มทดลองที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมในกรรรายวิชา โดยมีการทดสอบทักษะการคิดอย่างมีวิจารณ์ก่อนเรียนและหลังเรียนแบบทดสอบจำนวน 71 ข้อ เกี่ยวกับการสังเกตข้อเท็จจริง การสรุปผล การประเมินการตัดสินใจ ความน่าเชื่อถือและ

การตั้งสมมติฐานคิดคาดการณ์ที่เกิดขึ้นล่วงหน้าผลการวิจัยพบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมรายวิชาสามารถพัฒนาทักษะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนได้

กริฟฟิน (Griffin, 2002: 46) ทำการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์โครงสร้างทางการคิดอย่างมี วิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถ ทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังจากได้รับกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการเตรียมตัวเป็นมืออาชีพ ด้านศิลปะการครัว ซึ่งในเนื้อหาวิชาจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับบทเรียนที่มีการสรุป การตัดสินใจ ภายใต้การคิดอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเขตมหาวิทยาลัยบอสตันได้มาจากการสุ่มแบบ คัดเลือกคือ เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 14 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 13 คน ซึ่งจากการทดลองจะมีการปฏิบัติต่อเนื่อง 9 วัน วันละ 9 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งหมด 54 ชั่วโมง หลังจากการทดสอบก่อนเรียน กลุ่มทดลองจะได้รับบทเรียนเกี่ยวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณภายใน 2 ชั่วโมงแรก ของแต่ละวันนาน 45 นาที

จากการสำรวจ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยทั้งในประเทศและในต่างประเทศสามารถ สรุปได้ว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะการอ่านในระดับสูงที่ต้องใช้ความรู้ ความเข้าใจ ในการพิจารณาบทอ่านอย่างรอบคอบ มีเหตุผลประกอบ การตัดสินใจ ทั้งนี้ผู้อ่านต้องใช้ทักษะ อย่างหลากหลายในการอ่าน ได้แก่ การตีความ การวิเคราะห์ การวิจารณ์ และการประเมินค่าบทอ่าน อย่างถี่ถ้วน นอกจากนี้การวิจัยเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมี โดยใช้กระบวนการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ไม่พบว่ามีงานวิจัยใดที่เลือกใช้การจัดการเรียนรู้ด้วย วิธี QUEST เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST จะทำให้นักเรียนสามารถพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 คือ นักเรียนสามารถใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาใน การดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ตลอดจนสามารถนำความรู้ความคิดที่ได้รับจากการอ่าน สื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST” เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experiment research) โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST และ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST โดยมีรายละเอียดและขั้นตอน ในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ
 - 1.1 ศึกษาค้นคว้า หนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 1.2 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 2. ขั้นสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
 - 2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมี
วิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 - 2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 - 2.2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 3. ขั้นดำเนินการทดลอง
 4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล
- รายละเอียดของขั้นตอนการวิจัย มีดังนี้

ขั้นเตรียมการ

1. ศึกษาค้นคว้า หนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธีวิธี QUEST งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและสาระการเรียนรู้

1.3 ศึกษาเอกสารและตำราเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณและแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิธี QUEST

2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กาญจนบุรี ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 110 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/5 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กาญจนบุรี ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 28 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิธี QUEST

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิธี QUEST แบบแผนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบ (One-Group Pretest- Posttest Design) ดังนี้

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัย (One-Group Pretest-Posttest Design)

T ₁	X	T ₂
----------------	---	----------------

ความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

T₁ แทน การทดสอบก่อนเรียน

X แทน การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

T₂ แทน การทดสอบหลังเรียน

ขั้นสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 6 แผน ซึ่งมีการสร้างดังนี้

1.1.1 ศึกษาหนังสือ ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

1.1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เนื้อหาที่เกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สารที่ 1: ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ได้แก่ สารคดีบันเทิงคดีในสื่อออนไลน์และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กาญจนบุรี ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

1.1.3 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ

1.1.4 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

1.1.5 กำหนดเนื้อหาโดยการสำรวจสื่อออนไลน์ที่นักเรียนสนใจ เวลาเรียน และกิจกรรมที่นำมาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล โดยจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ 2 คาบ ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เครื่องมือวัดและประเมินผล และกิจกรรมเสนอแนะ

1.1.6 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมี
 วิจารณญาณจำนวน 6 แผน แผนละ 2 คาบ รวมเป็นเวลา 12 คาบ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 2 คาบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านตีความ จำนวน 2 คาบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การแยกข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น จำนวน 2 คาบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านวิเคราะห์ วิจารณ์ จำนวน 2 คาบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การสังเคราะห์ จำนวน 2 คาบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การประเมินค่า จำนวน 2 คาบ

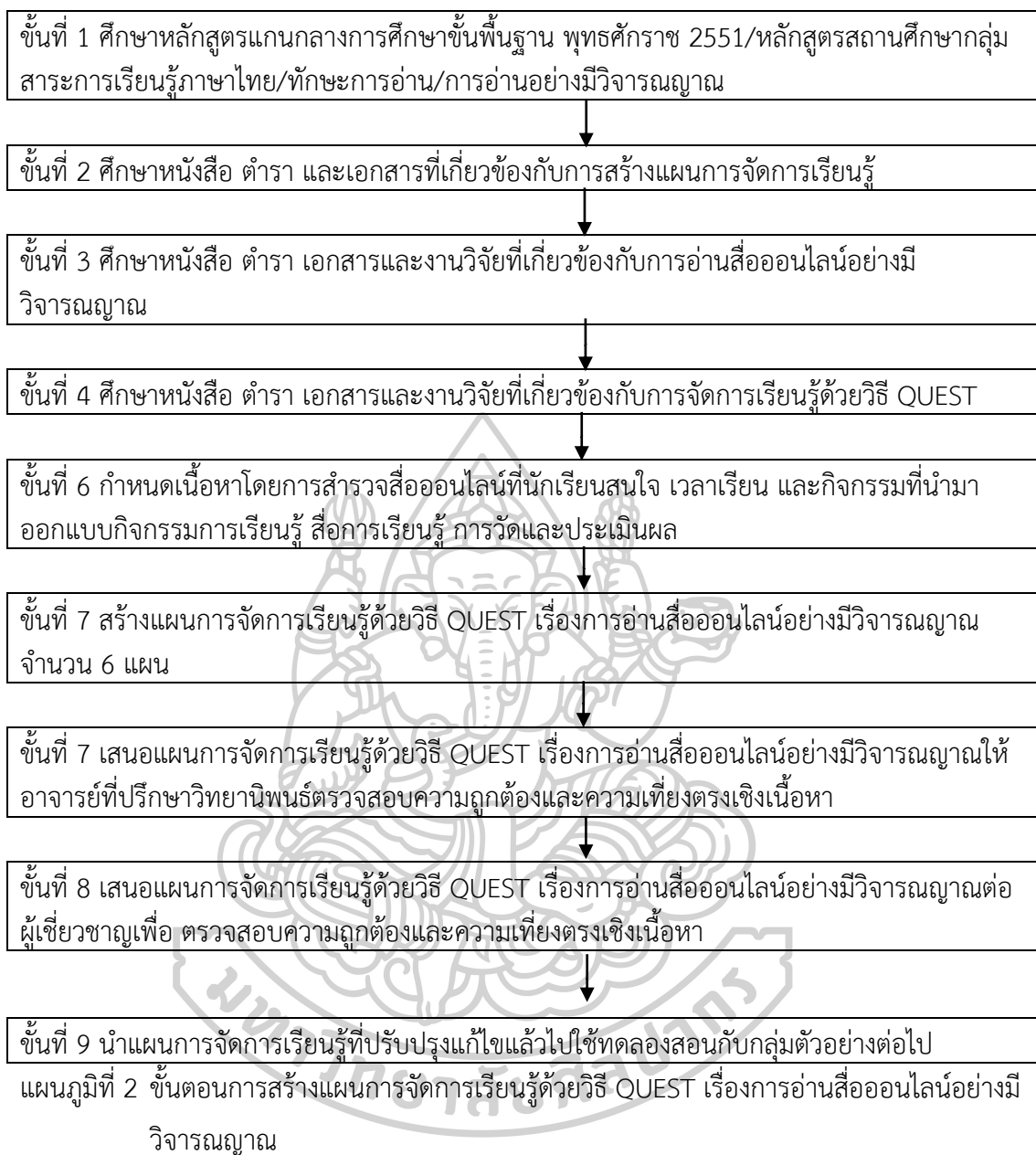
ตารางที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ

แผนที่	ทักษะการอ่าน	เรื่องที่ใช้สอน	จำนวน (คาบ)
1	การอ่านเพื่อความเข้าใจ	การจัดฟันแพชั่น	2
2	การตีความ	เพลงเรือเล็กควรรอจากฝั่ง	2
3	การแยกแยะข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น	ข่าวออนไลน์	2
4	การอ่านวิเคราะห์ วิจารณ์	อย่าปล่อยให้ถุงพลาสติกครองเมือง	2
5	การสังเคราะห์	ความท้าทายด้านการศึกษาในศตวรรษที่ 21	2
6	การประเมินค่า	ภาวะโหยงจากการอดอาหารเป็นอันตราย ต่อสุขภาพของคุณ	2
รวมทั้งสิ้น			12

1.1.7 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมี
 วิจารณญาณให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
 (Content validity)

1.1.8 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมี
 วิจารณญาณให้จำนวน 3 ท่าน คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิควิธีสอน และ
 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล ตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
 (Content validity)แล้วนำผลการพิจารณาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item
 Objective Congruence: IOC) หากได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าสอดคล้องกับเกณฑ์
 ที่ยอมรับได้โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา (พวงรัตน์ ทวีรัตน์: 2543: 124) ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ
 ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ 0.67-1.00 โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ
 0.97 และผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้ปรับข้อความเพื่อความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

1.1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมี
 วิจารณญาณที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ทดลองจัดการเรียนรู้กับกลุ่มทดลอง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียน (Pretest) และ หลังเรียน (Posttest) ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกัน ลักษณะข้อสอบ เป็นแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก ตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ ได้ 0 คะแนนจำนวน 30 ข้อ และข้อสอบอัตนัย 2 ข้อ พร้อมเกณฑ์ให้คะแนน ดังตารางที่ 3.1 และ 3.2 แบบทดสอบที่สร้างขึ้นโดยยึดจุดประสงค์ การเรียนรู้เป็นหลักและครอบคลุมเนื้อหาตามที่กำหนดไว้

ตารางที่ 3 เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบอัตนัยด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณแบบอัตนัย (ข้อ1)

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
0 (ไม่ผ่าน)	ไม่เขียนคำตอบ
1 (ปรับปรุง)	เขียนคำตอบแต่ไม่มีการสังเคราะห์ ไม่เรียบเรียงการใช้ภาษาและประโยค
2 (พอใช้)	เขียนคำตอบโดยมีการสังเคราะห์ แต่ไม่เรียบเรียงการใช้ภาษาและประโยค
3 (ดี)	เขียนคำตอบโดยมีการสังเคราะห์ มีการเรียบเรียงการใช้ภาษาและประโยคได้อย่างถูกต้อง
4 (ดีมาก)	เขียนคำตอบโดยมีการสังเคราะห์ มีการเรียบเรียงการใช้ภาษาและประโยคได้อย่างถูกต้อง
5 (ดีเยี่ยม)	เขียนคำตอบโดยมีการสังเคราะห์และ มีการเรียบเรียงการใช้ภาษา ประโยคได้อย่างถูกต้องและ สละสลวย

ตารางที่ 4 เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบอัตนัยด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณแบบอัตนัย (ข้อ2)

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
0 (ไม่ผ่าน)	ไม่เขียนคำตอบ
1 (ปรับปรุง)	เขียนคำตอบแต่ไม่มีการประเมินค่า ไม่เรียบเรียงการใช้ภาษาและประโยค
2 (พอใช้)	เขียนคำตอบโดยมีการประเมินค่า แต่ไม่เรียบเรียงการใช้ภาษาและประโยค
3 (ดี)	เขียนคำตอบโดยมีการประเมินค่า มีการเรียบเรียงการใช้ภาษาและประโยคได้อย่างถูกต้อง
4 (ดีมาก)	เขียนคำตอบโดยมีการประเมินค่า มีการเรียบเรียงการใช้ภาษาและประโยคได้อย่างถูกต้อง
5 (ดีเยี่ยม)	เขียนคำตอบโดยมีการประเมินค่า มีการเรียบเรียงการใช้ภาษา ประโยคได้อย่างถูกต้องและ สละสลวย

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมี
 วิจารณ์ญาณ ดังนี้

2.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กาญจนบุรี ใน
 พระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.1.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่าน
 อย่างมีวิจารณ์ญาณ

2.1.3 วิเคราะห์เนื้อหาสาระและสาระการเรียนรู้เพื่อเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้
 ของเนื้อหาที่เรียน

2.1.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณ์ญาณ
 เป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ แบบอัตนัย 4 ข้อ

2.1.5 เสนอแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณที่ผู้สร้างขึ้นให้
 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องของเนื้อหาและภาษา

2.1.6 เสนอแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ และตาราง
 การวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ
 จำนวน 3 ท่าน คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิควิธีสอน และ 3) ผู้เชี่ยวชาญ
 ด้านวัดและประเมินผล ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้และด้าน
 วัดผลเพื่อนำผลการประเมินมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of item Objective
 Congruence: IOC) ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ค่าความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป
 ถือว่าสอดคล้องกับเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
 ของแผนการจัดการเรียนรู้ 0.67-1.00 โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 0.97 และผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะ
 ให้ปรับข้อความเพื่อความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น นำผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมี
 วิจารณ์ญาณมาวิเคราะห์รายข้อเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบได้ผล ดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณแบบปรนัย
 จำนวน 60 ข้อ นำมาวิเคราะห์หาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เกณฑ์ความยากง่าย (p)
 ระหว่าง 0.20-0.80 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2543: 129) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เกณฑ์ค่าอำนาจ
 จำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20-1.00 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2543: 130) โดยได้ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง
 0.11-0.90 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง -0.29-0.79 เลือกใช้ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง
 0.32-0.68 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.29-0.79 จากนั้นเลือกนำมาใช้ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
 การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณแบบปรนัยจำนวน 30 ข้อ

2. ค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีการของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน จากสูตร KR-20 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 123) โดยใช้เกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้น โดยได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบปรนัย 0.86

3. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณแบบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ มาวิเคราะห์หาความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เกณฑ์ความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 (ล้วน สายยศ 2539: 184,186) และอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เกณฑ์อำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20-1.00 (ล้วน สายยศ, 2539: 184, 186) โดยได้ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.48-0.49 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.50-0.64

4. ค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัก Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 123) โดยใช้เกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป โดยได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบปรนัย 0.86 จากนั้นเลือกนำมาใช้ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณแบบอัตนัยจำนวน 2 ข้อ

2.1.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ปรับปรุงแก้ไข แล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กาญจนบุรี ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี อำเภอท่าม่วง จังหวัด กาญจนบุรี จำนวน 50 คน ที่ได้ศึกษาเรื่องนี้มาแล้ว

2.1.8 สร้างตารางวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมี วิจารณญาณ ดังนี้

ตารางที่ 5 วิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตัวชี้วัด	เรื่อง	ความรู้/ทักษะตัวชี้วัด						
		ความ เข้าใจ	การ ตีความ	การแยกแยะ ข้อเท็จจริง และ ข้อคิดเห็น	การ วิเคราะห์ วิจารณ์	การ สังเคราะห์	การ ประเมิน ค่า	รวม (ข้อ)
ท 1.1 ม 4-6/2 ตีความ แปลความ และขยายความ เรื่องที่อ่าน								
ท 1.1 ม 4-6/3 วิเคราะห์และ วิจารณ์เรื่องที่อ่าน ในทุก ๆ ด้านอย่าง มีเหตุผล	การเลี้ยงลูก	-	1	1	1	1	-	4
	การให้เงิน	1	1	1	-	1	-	4
	โทรศัพท์ มือถือ	1		1	2	-	1	5
	คอนแทค เลนส์	1	1	1	-	-	-	3
ท 1.1 ม 4-6/4 คาดคะเน เหตุการณ์จากเรื่อง ที่อ่านและประเมิน ค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต	โยโย่เอฟ เฟกต์	1	1	1	-	-	1	4
	การเรียน	-	-	-	1	-	1	2
	สถานการณ์ ป่าไม้ไทย	-	-	-	-	1	1	2
	เพื่อน	1	-	-	-	-	1	2
	ความสนใจ ทางสังคม	-	-	-	1	1	-	2
ท 1.1 ม 4-6/6. ตอบคำถามจาก การอ่านประเภท ต่าง ๆ ภายในเวลา ที่กำหนด	การทำงาน	-	1	-	-	1	-	2
ปรนัย	-	5	5	5	5	5	5	30
อัตนัย	รถไฟ	-	-	-	-	1	1	2
รวมจำนวนข้อสอบทั้งสิ้น								32

2.1.9 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

แผนภูมิที่ 3 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพื่อใช้ในการวิจัย

2.2 การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST
ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นมีดังนี้

2.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี
QUEST

2.2.2 สร้างแบบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี
QUEST เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีของ ลิเคอร์ท
(Likert) คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 15 ข้อ ซึ่งถาม 3 ด้าน คือ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 7 ข้อ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ และ
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ จำนวน 3 ข้อ โดยมีเกณฑ์การกำหนดค่าระดับความคิดเห็น ดังนี้

เกณฑ์การกำหนดค่าระดับความคิดเห็น

ระดับ	ระดับความคิดเห็น
ระดับ 5	เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับ 4	เห็นด้วยมาก
ระดับ 3	เห็นด้วยปานกลาง
ระดับ 2	เห็นด้วยน้อย
ระดับ 1	เห็นด้วยน้อยที่สุด

สำหรับการให้ความหมายค่าที่วัดได้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการให้ความหมายซึ่ง
พัฒนามาจากแนวคิดของ เบสท์ (Best) จากหนังสือคู่มือการสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัย
ของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักทดสอบทางการศึกษา (2543 : 47-77) ดังนี้

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าความคิดเห็น

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.50 - 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
3.50 - 4.49	เห็นด้วยมาก
2.50 - 3.49	เห็นด้วยปานกลาง
1.50 - 2.49	เห็นด้วยน้อย
1.00 - 1.49	เห็นด้วยน้อยที่สุด

2.2.3 เสนอแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ให้
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง

2.2.4 เสนอแบบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี
QUEST ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 2) ผู้เชี่ยวชาญด้าน
เทคนิควิธีสอน และ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผลตรวจสอบความถูกต้องแล้วหาค่า IOC
(Index of item Objective Congruence) ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่า
สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 124)

ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม
ความคิดเห็นเท่ากับ 1.00

2.2.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นไปใช้กับกลุ่มทดลอง

แผนภูมิที่ 4 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

ขั้นตอนการทดลอง

วิธีดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. จัดเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมี
วิจารณญาณที่สร้างไว้ จำนวน 6 แผน ซึ่งแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยมาตรฐาน
การเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้
การวัดและประเมินผล เครื่องมือวัดและประเมินผล และกิจกรรมเสนอแนะ

2. ผู้สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ฝึกทักษะพื้นฐานที่จำเป็นที่
จะนำไปใช้ ตลอดจนถึงแจ้งการดำเนินการจัดการเรียนรู้ตั้งแต่นจนถึงสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ด้วย
วิธี QUEST และการวัดประเมินผลการเรียนรู้

3. ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพื่อวัด
ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนถึงวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของ
เครื่องมือแล้ว

ขั้นทดลอง

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งมีรูปแบบ ดังนี้

1. Q = Question คำถามที่เกิดขึ้นหลังจากการอ่านบทความ ตัวอย่างเช่น มีสิ่งใดที่คุณไม่เข้าใจหรือไม่ มีหัวข้อใดที่คุณอยากจะโต้แย้งหรือไม่ มีสิ่งใดที่คุณอยากจะรู้มากขึ้นหรือไม่

2. U = Unhappy คุณรู้สึกไม่มีความสุขกับสิ่งใดในบทความ ตัวอย่างเช่น มีจุดอ่อนใด ๆ ในบทความหรือไม่ มีปัญหาใด ๆ ในข้อขัดแย้งหรือไม่ มีสิ่งใดที่คุณไม่เห็นด้วยหรือไม่

3. E = Excellent, Excited มีจุดใดที่เป็นจุดที่เยี่ยมยอดจนทำให้คุณรู้สึกตื่นเต้นหรือไม่ ตัวอย่าง เช่น มีจุดใดที่คุณสนใจหรือไม่ มีสิ่งใดที่ช่วยเติมเต็มช่องว่างความรู้ของคุณหรือไม่ มีสิ่งใดที่ช่วยจุดประกายแนวความคิดงานวิจัยให้แก่คุณหรือไม่

4. S = Strength จุดแข็งของบทความนี้คืออะไร ตัวอย่างเช่น เขียนดีหรือไม่ มีวิจารณญาณหรือไม่ บทความนี้ยืนยันความเชื่อและประสบการณ์ของคุณหรือไม่

5. T = Theme หัวข้อที่สำคัญที่สุดในบทความนี้คืออะไร ตัวอย่างเช่น ข้อความหลักในบทความนี้คืออะไร มีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ที่เชื่อมโยงกับหัวข้อเหล่านี้หรือไม่ คุณสามารถดึงอะไรออกมาจากบทความได้บ้าง

ขั้นหลังการทดลอง

ภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หลังการจัดการเรียนรู้ (Posttest) ของกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST สอบถามนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจากขั้นตอนสามารถสรุปกิจกรรมและบทบาทของครูและนักเรียน ดังแสดงในตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 สรุปกิจกรรมการเรียนรู้และบทบาทของครูและนักเรียน

กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
1. ขั้นก่อนทดลอง -จัดเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST -สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ -ทดสอบก่อน(Pretest)การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST	1. จัดหาสื่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสารคดี บันทึกลงสื่อออนไลน์ 2. ชี้แจงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST และการวัดประเมินผล 3. ควบคุมการทดสอบ	1. ศึกษาพื้นฐานการอ่าน 2. ฟังคำชี้แจง 3. ทำแบบทดสอบก่อน (Pretest)

ตารางที่ 6 สรุปกิจกรรมการเรียนรู้และบทบาทของครูและนักเรียน (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
1. จุดประกายคำถาม	1. กระตุ้นให้นักเรียนกำหนดคำถาม	1. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับชื่อเรื่อง กำหนดคำถาม 2. บันทึกลงใบงาน
2. จุดอ่อน	1. กระตุ้นให้นักเรียนทำความเข้าใจ จำแนกแยกแยะ 2. ช่วยเหลือนักเรียน 3. กำกับเวลาในการอ่านบทอ่าน	1. ทำความเข้าใจเรื่อง ค้นหาจุดอ่อนที่พบแยกเป็นหัวข้อย่อย 2. ชักถามข้อสงสัยในการปฏิบัติกิจกรรม 3. บันทึกลงใบงาน
3. จุดยอดเยี่ยม	1. กระตุ้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อค้นหาจุดที่ยอดเยี่ยมของบทอ่าน	1. ชักถามข้อสงสัยในการปฏิบัติกิจกรรม 2. บันทึกลงใบงาน
4. จุดแข็ง	1. กระตุ้นให้นักเรียนอ่านรายละเอียดของบทอ่าน 2. ตั้งคำถาม 3. ช่วยเหลือนักเรียน	1. อ่านและเก็บรวบรวมข้อมูลของเรื่องอย่างละเอียดโดยใช้ความคิดตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกข้อเท็จจริง วิจาร์ณและประเมินค่า 2. ตอบคำถาม 3. ชักถามข้อสงสัยในการปฏิบัติกิจกรรม 4. บันทึกลงใบงาน
5. จุดหลัก	1. กระตุ้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น 2. ช่วยเหลือนักเรียนในการคิด	1. การแสดงความคิดเห็นและสรุปผล นำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้อง 2. สรุปผลแสดงคำตอบตามความเข้าใจอย่างชัดเจนมีเหตุผล

ตารางที่ 6 สรุปกิจกรรมการเรียนรู้และบทบาทของครูและนักเรียน (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนรู้	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
3. ชั้นหลังการทดลอง -ทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST (post-test) -สอบถามความคิดเห็นที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST	1. ควบคุมการสอบ 2. แจกและรวบรวมแบบสอบถาม	1. ทำแบบทดสอบหลังการเรียนรู้(post-test) 2. ตอบแบบสอบถาม

ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธี ดังนี้

1. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST (IOC: Index of item Objective Congruence) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 124)

1.2 หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก

1.2.1 แบบทดสอบแบบปรนัย หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 123)

1.2.2 แบบทดสอบแบบอัตนัย หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) (ล้วน สายยศ, 2538: 184-186)

1.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

1.3.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบปรนัยโดยใช้วิธี KR-20 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 123) โดยใช้เกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป

1.3.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอัตนัย โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 123)

2. การทดสอบสมมติฐาน

2.1 การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ

2.1.1 ใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ วิเคราะห์ความแตกต่างโดยทดสอบค่าที (t-test) แบบ dependent

2.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST จากแบบสอบถาม

2.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น แบบตรวจสอบรายการ (Rating Scale) 5 ระดับ ใช้ค่าสถิติ คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ”เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experiment research)โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST และ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/5 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กาญจนบุรี ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 28 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณจำนวน 5 แผน ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านเพื่อความเข้าใจ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านตีความ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การแยกข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านวิเคราะห์ วิจัย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การสังเคราะห์ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การประเมินค่า และสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ และกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เพื่อตอบวัตถุประสงค์และข้อคำถามการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิธี QUEST

ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิธี QUEST ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการพัฒนาความสามารถในการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

แบบทดสอบ	การทดสอบ	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	ร้อยละ	t	P
ปรนัย	ก่อนเรียน	30	10.50	1.00	35	49.03*	.000
	หลังเรียน	30	25.36	1.34	84.53		
อัตนัย	ก่อนเรียน	10	2.68	1.06	26.8	23.97*	.000
	หลังเรียน	10	8.25	0.84	82.50		
รวม	ก่อนเรียน	40	13.18	1.56	32.95	47.67*	.000
	หลังเรียน	40	33.61	1.64	84.03		

* $p < .05$

จากตารางที่ 7 พบว่า คะแนนการทดสอบของกลุ่มทดลองก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.56 หลังการจัดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.64 และผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการทดสอบพบว่า ค่า t เท่ากับ 47.67 ค่า p เท่ากับ .000 แสดงให้เห็นว่า ความสามารถด้านการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิธี QUEST

ดังตารางที่ 8, 9 และ 10

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1. การจัดการเรียนรู้เป็นลำดับต่อเนื่อง	4.61	0.63	มากที่สุด	2
2. นักเรียนสามารถร่วมกิจกรรมและปฏิบัติตามขั้นตอนได้	4.79	0.42	มากที่สุด	1
3. การจัดการเรียนรู้สามารถส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และสามารถแสดงความคิดเห็นได้	4.43	0.57	มาก	5
4. การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามในสิ่งที่นักเรียนต้องการคำตอบ	4.50	0.58	มากที่สุด	3
5. การจัดการเรียนรู้สร้างเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนมากยิ่งขึ้น	4.46	0.64	มาก	4
รวมด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.56	0.57	มากที่สุด	3

จากตารางที่ 8 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ลำดับสุดท้ายเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x}=4.56$, S.D.=0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนสามารถร่วมกิจกรรมและปฏิบัติตามขั้นตอนได้อยู่ในระดับ มากที่สุดเป็นลำดับแรก ($\bar{x}=4.79$, S.D.=0.42) ลำดับที่ 2 การจัดการเรียนรู้เป็นลำดับต่อเนื่องอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x}=4.61$, S.D.=0.63) ลำดับที่ 3 การจัดการเรียนรู้สามารถส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และสามารถแสดงความคิดเห็นได้อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x}=4.71$, S.D. =0.46) ลำดับที่ 4 การจัดการเรียนรู้สร้างเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนมากยิ่งขึ้นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} =4.46$, S.D.=0.64) และการจัดการเรียนรู้สามารถส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และสามารถแสดงความคิดเห็นได้เป็นลำดับสุดท้ายอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} =4.43$, S.D.=0.57)

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้				
1. นักเรียนชื่นชอบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST	4.75	0.44	มากที่สุด	2
2. นักเรียนมีความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรมกับเพื่อน	4.71	0.46	มากที่สุด	3
3. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนได้	4.68	0.55	มากที่สุด	4
4. ครูสามารถช่วยเหลือและให้คำปรึกษานักเรียนได้อย่างทั่วถึง	4.64	0.49	มากที่สุด	5
5. ครูใกล้ชิดและมีความเป็นมิตรกับนักเรียน	4.82	0.39	มากที่สุด	1
รวมด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้	4.70	0.48	มากที่สุด	1

จากตารางที่ 9 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เป็นลำดับที่ 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$, S.D.=0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูใกล้ชิดและมีความเป็นมิตรกับนักเรียนอยู่ในระดับ มากที่สุดเป็นลำดับแรก ($\bar{x} = 4.82$, S.D. =0.39) ลำดับที่ 2 นักเรียนชื่นชอบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$, S.D.=0.44) ลำดับที่ 3 นักเรียนมีความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรมกับเพื่อนอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.71$, S.D. =0.46) ลำดับที่ 4 นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนได้ ($\bar{x} = 4.68$, S.D. =0.55) และครูสามารถช่วยเหลือและให้คำปรึกษานักเรียนได้อย่างทั่วถึงเป็นลำดับสุดท้ายอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.64$, S.D.=0.49)

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้				
1. นักเรียนมีวิจารณญาณในการอ่านสื่อออนไลน์เพิ่มมากขึ้น	4.57	0.50	มากที่สุด	3
2. นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านและมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน	4.54	0.51	มากที่สุด	4
3. นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้	4.50	0.64	มากที่สุด	5
4. นักเรียนมีทักษะการคิด กล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์	4.86	0.36	มากที่สุด	2
5. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน	4.89	0.31	มากที่สุด	1
รวมด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้	4.66	0.48	มากที่สุด	2
รวมทุกด้าน	4.65	0.50	มากที่สุด	

จากตารางที่ 10 ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เป็นลำดับที่ 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.66$, S.D.=0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับ มากที่สุดเป็นลำดับแรก ($\bar{x} = 4.89$, S.D.=0.31) ลำดับที่ 2 นักเรียนมีทักษะการคิด กล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.86$, S.D.=0.36) ลำดับที่ 3 นักเรียนมีวิจารณญาณในการอ่านสื่อออนไลน์เพิ่มมากขึ้นอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.57$, S.D.=0.50) ลำดับที่ 4 นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านและมีจุดมุ่งหมายในการอ่านอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$, S.D.=0.51) และนักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นลำดับสุดท้ายอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.50$, S.D.=0.64) และเมื่อพิจารณาทุกด้านระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.65$, S.D.=0.50)

บทที่ 5

สรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ” โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธี QUEST กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กาญจนบุรี ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 28 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.32-0.68 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.29-0.79 แบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.48-0.49 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.60-0.64 และแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิธี QUEST การวิจัยนี้เป็นการวิจัยก่อนทดลอง การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Prexperimental Research) แบบ (One-Group Pretest-Posttest Design) ใช้การวิเคราะห์คะแนนเปรียบเทียบความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.), และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent) และวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธี QUEST โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST” สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความสามารถด้านการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST โดยภาพรวม นักเรียนมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธี QUEST อยู่ในระดับมากที่สุด

การอภิปรายผล

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ” สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่าความสามารถด้านการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ สามารถผู้อ่านเกิดการเรียนรู้เพิ่มเติม สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ดีความวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้ ดังที่ Gary Barkhuizen (2002: 19-28) ได้กล่าวไว้ว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เป็นการอ่านวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ เพราะผู้อ่านสามารถวิเคราะห์การอ่าน แสดงความคิดเห็น และประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้ โดยประมวลความรู้ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน จากบริบท ประสบการณ์และแนวคิดของผู้อ่านประกอบ โดยผู้วิจัยได้กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ ใฝ่เรียน โดยการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่นักเรียนให้ความสนใจและการใช้คำถามหลากหลายประกอบการสนทนา ซึ่งเป็นการเริ่มต้นการสอนด้วยวิธี QUEST คือ จุดประกายคำถาม Q (Question) 2) ชี้นสอน ประกอบไปด้วยรูปแบบการสอน 5 ประการ ได้แก่ 2.1 จุดประกายคำถาม Q (Question) นักเรียนเป็นผู้กำหนดคำถามหรือข้อสงสัยจากเรื่องที่อ่านมีความเข้าใจในบทอ่าน 2.2 จุดอ่อน U (Unhappy) ประเด็นที่ขัดแย้งหรือสิ่งที่นักเรียนเห็นต่างไปจากเรื่อง 2.3 จุดยอดเยี่ยม E (Excellent, Excited) นักเรียนสามารถบอกความรู้สึกที่ยอดเยี่ยม ตื่นเต้น เติมเต็มความรู้และแนวคิดได้ 2.4 จุดแข็ง S (Strength) นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อดีของเรื่องที่อ่าน 2.5 จุดหลัก T (Theme) นักเรียนสามารถบอกสาระสำคัญ

ข้อความหลักหรือแก่นของเรื่องที่อ่าน และ 3) ชั้นสรุป เป็นการสรุปผลการจัดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และเป็นการทบทวน จุดหลัก T (Theme) เพื่อเป็นการทบทวน ตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถสอบถามหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพิ่มเติมได้

จากการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ข้างต้น แสดงให้เห็นว่าวิธี QUEST ทั้ง 5 ประการ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการอ่านและมีพัฒนาการด้านการอ่านไปสู่เป้าหมายการอ่านที่กำหนดไว้ คือ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ทั้งนี้ นักเรียนต้องฝึกอ่านทำความเข้าใจผ่านกระบวนการคิดจึงจะสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ดีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้ ซึ่งสอดคล้องกับ กองเทพ เคลือบพณิชกุล (2540: 88) ที่มีความเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการคิดและการอ่านว่า ในขณะที่อ่านผู้อ่านใช้ประสาททางตาจับภาพตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ผ่านกระบวนการทางความคิดเพื่อทำความเข้าใจในเรื่องรานั้น แล้วตีความหมายได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียนแล้วยังสรุปความหมาย แนวความคิดตามขั้นตอนโดยใช้กับมิตรภาพของการอ่านตามลำดับโดยสามารถนำความหมายมาประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ หรือประเมินคุณค่างานเขียนได้โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน ผู้อ่านที่ดีนั้นจะต้องเข้าใจข้อความที่อ่านได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตจริงได้

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้จัดการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST โดยให้นักเรียนฝึกการตั้งคำถามระดับพื้นฐานจากนั้นจึงเพิ่มการตั้งคำถามในระดับยากขึ้นตามลำดับ เพื่อฝึกทักษะการคิดควบคู่ไปกับการหาคำตอบ ซึ่งสอดคล้องกับ Q (Question) จุดประกายคำถาม คือ ข้อคำถามที่เกิดขึ้นหลังจากการอ่าน ตัวอย่างเช่น มีสิ่งใดที่นักเรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจ มีหัวข้อใดที่อยากโต้แย้งเพิ่มเติมหรือไม่ มีสิ่งใดที่อยากรู้มากขึ้นหรือไม่ โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนตั้งคำถามตามความสนใจของนักเรียน โดยครูเป็นผู้แนะนำ ลักษณะของคำถามมักมีคำว่า เหตุใด ทำไม อย่างไร ปรากฏในข้อคำถามเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นตลอดจนสามารถแลกเปลี่ยนและยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนได้ ทั้งนี้การพิจารณาความน่าเชื่อถือนั้นขึ้นอยู่กับการให้เหตุผลสนับสนุนความคิดเห็นของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับภพ เลาห์ไพบูลย์ (2542: 207-208) ที่กล่าวว่า การใช้คำถามเป็นเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถหาความรู้ แก้ปัญหา และสรุปแนวคิดหลักได้ด้วยตนเอง และไม่ว่าครูจะสอนด้วยวิธีใด การให้คำถามก็ยังมีบทบาทสำคัญในการเรียนทุกครั้ง การฝึกการตั้งคำถามจะส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่ตนอ่านเพิ่มมากขึ้นและเป็นพื้นฐานสำคัญในการอ่านในระดับที่ยากขึ้น

1.2 การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST มีรูปแบบที่ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ โดยการตั้งคำถาม คือ Q (Question) เพราะนักเรียนได้ฝึกการอ่าน สังเกต พิจารณาเรื่องที่อ่าน ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับความคิดของตนและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามให้กับนักเรียนในเบื้องต้นเพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนมองเห็นแนวทางและนำไปประยุกต์ใช้ในการฝึก การตั้งคำถามด้วยตนเอง ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่ย่านมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Bloom (2547: 401) ได้กล่าวว่าบลูม (Bloom) ได้จัดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาไว้ 3 ด้านคือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ซึ่งในด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) นั้น บลูมได้จัดระดับจุดมุ่งหมายตามระดับความรู้จากต่ำไปสูงไว้ 6 ระดับคือ ระดับ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผลซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดในระดับที่สูงขึ้นไปเรื่อย ๆ เช่น เมื่อถามคำถามแล้วพบว่า ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว ผู้สอนควรตั้งคำถามในระดับที่สูงขึ้น คือระดับความเข้าใจ หรือถ้าผู้เรียนมีความเข้าใจแล้ว ผู้สอนควรตั้งคำถามในระดับที่สูงขึ้นไปอีก

นอกจากนั้นการค้นหาคำจืด U (Unhappy) คือ ความรู้สึกไม่มีความสุขกับสิ่งใดจากเรื่องที่อ่าน ตัวอย่างเช่น มีจุดจืดใด ๆ ในบทความหรือไม่ ข้อบกพร่อง มีปัญหาใด ๆ มีข้อขัดแย้งหรือไม่

มีสิ่งใดที่นักเรียนไม่เห็นด้วยหรือไม่ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพราะทำให้นักเรียนมีมุมมองที่เพิ่มมากขึ้นและสามารถกระตุ้นให้เกิดการฝึกคิดได้อย่างหลากหลาย มีเหตุผล สามารถทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องที่ย่านเพิ่มมากขึ้น คือ สามารถวิเคราะห์ข้อบกพร่องหรือจุดจืดของเรื่องที่ย่านได้สอดคล้องกับพิทมา วิญญูกุล (2551: 114) ที่กล่าวว่า การให้นักเรียนพยายามคิดให้รอบคอบโดยคิดทั้งจุดดี จุดด้อย จุดที่น่าสนใจ และความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ แทนการยึดติดกับความความคิดด้านเดียว นักเรียนจะสามารถนำความรู้ ความคิดไปใช้ประโยชน์ได้และทำให้มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้นได้

การค้นหาคำยอดเยี่ยม E (Excellent, Excited) คือ มีจุดใดที่เป็นจุดที่เยี่ยมยอดจนทำให้รู้สึกตื่นเต้น น่าสนใจหรือไม่ ตัวอย่างเช่น มีจุดใดที่น่าสนใจหรือไม่ มีสิ่งใดที่ช่วยเติมเต็มความรู้หรือไม่ มีสิ่งใดที่ช่วยจุดประกายแนวคิดหรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับ Carrell (1987: 461-481) ที่กล่าวว่า ถ้าผู้อ่านคุ้นเคยกับเนื้อหาที่อ่านมาก่อนแล้วยอมเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดี และถ้าผู้อ่านมีโครงสร้างความรู้ด้านรูปแบบตรงกับความรู้เดิมของผู้อ่าน เขาก็จะเล่าเรื่องที่อ่านไปแล้วได้อย่างดีเพื่อสะท้อนกระบวนการคิดของนักเรียนว่าเมื่อนักเรียนพิจารณาเรื่องที่ย่านแล้วรู้สึกถึงจุดยอดเยี่ยมของเรื่องได้อย่างไรบ้าง ซึ่งนักเรียนสามารถนำความคิดที่ได้จากการอ่านมาประมวลผลร่วมกับความรู้หรือประสบการณ์เดิมของนักเรียนทำให้ครูทราบว่านักเรียนเข้าใจเรื่องที่ย่านมากน้อยเพียงใด

ทั้งนี้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะการอ่านขั้นสูงต้องใช้การคิดที่หลากหลาย ครอบคลุม เพื่อการประเมินค่าอย่างมีเหตุผล

อีกประการหนึ่งที่สำคัญในการอ่านคือการค้นหาจุดแข็ง S (Strength) กล่าวคือ จุดแข็งของเรื่องนี้คืออะไร ตัวอย่างเช่น เขียนดีหรือไม่ มีวิจารณญาณหรือไม่ บทความนี้ยืนยันความเชื่อ และประสบการณ์ของคุณหรือไม่ เป็นการประเมินค่าตัดสินเรื่องนี้นักเรียนได้อ่านจากกระบวนการคิด วิเคราะห์ ตีความ แยกแยะข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นของนักเรียน หากนักเรียนสามารถบอกจุดแข็งของเรื่องได้ แสดงว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับเตือนใจ คคต (2554: 22) ที่ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การทำความเข้าใจ ตัวหนังสือที่ปรากฏด้วยการใช้ความคิด สติปัญญา หลักความจริงมาใช้ไตร่ตรองเรื่องราวอย่างเข้าใจ เพื่อพิจารณาสาเหตุของเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้อ่าน ตลอดจนสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และ ประเมินค่าเรื่องที่อ่านหรือตัดสินเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล

สิ่งที่สำคัญในการอ่านคือ จุดหลัก T (Theme) คือ หัวข้อที่สำคัญที่สุดในบทความ หรือเรื่องที่อ่านคืออะไร ตัวอย่างเช่น ข้อความหลักในบทความนี้คืออะไร มีข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์ที่เชื่อมโยงกับหัวข้อเหล่านี้หรือไม่ สามารถดึงอะไรออกมาจากบทความได้บ้าง หากนักเรียน สามารถวิเคราะห์หรือประเมินค่าว่าส่วนใดของเรื่องที่อ่านเป็นจุดหลักหรือแก่นของเรื่อง สามารถ เสนอแนะแนวคิดที่เป็นประโยชน์ แสดงว่านักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งสอดคล้องกับภานุพงศ์ แสงดี (2549: 18) ที่สรุปความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถในการจำแนกข้อเท็จจริง และความคิดเห็น การลำดับเรื่อง การจับใจความสำคัญของเรื่อง การทำนายสิ่งที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้า จากการอ่าน การสรุปความ การเข้าใจจุดหมาย ทิศนคติและลีลา การนำเสนอของผู้เขียน และการประเมินเรื่อง

จากข้อมูลและข้อสนับสนุนดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการจัดการ การเรียนรู้วิธี QUEST เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้เป็นอย่างดี

อีกประการสำคัญหนึ่ง คือ การเลือกเรื่องหรือบทอ่านให้นักเรียน จากการวิจัย พบว่า นักเรียนให้ความสนใจ ความร่วมมือ รู้สึกชื่นชอบการอ่านเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ ประเภทของเรื่อง หรือบทอ่านที่ใช้ คือ ผู้วิจัยเลือกการอ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งเป็นสื่อที่ทันสมัยและอยู่ในความสนใจของ นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับจันทนา ทองประยูร (2552: 65) ที่ได้ให้ความสำคัญของสื่อออนไลน์ไว้ว่า เป็นข้อมูลเพื่อให้ผู้อ่านสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม หรือเข้าไปยังแหล่งข้อมูลอื่นได้ตามความต้องการ ให้มี ทางเชื่อมโยงไปยังฐานข้อมูลอื่นที่หลากหลาย โดยไม่จำกัดตำแหน่งรวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ในทันที เพราะในปัจจุบันนักเรียนให้ความสนใจสื่อออนไลน์เพิ่มมากขึ้น สามารถเข้าถึงได้ตามความต้องการ

ของผู้ใช้บริการ สะดวก รวดเร็วและหลากหลาย จึงทำให้นักเรียนให้ความตื่นตัว ตื่นเต้น ทำทนายในการอ่านและรู้สึกว่าการอ่านเป็นเรื่องใกล้ตัว อยู่ในชีวิตประจำวันของตนเอง

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST โดยภาพรวม นักเรียนมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ เป็นลำดับที่ 1 รองลงมา คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นลำดับสุดท้าย

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ประเด็นนักเรียนสามารถร่วมกิจกรรมและปฏิบัติตามขั้นตอน นักเรียนเห็นด้วยระดับมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมในทุกขั้นตอน และนักเรียนสามารถปฏิบัติตามสิ่งที่ครูกำหนดได้ สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามในสิ่งที่นักเรียนต้องการคำตอบ การจัดการเรียนรู้สร้างเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Gary Barkhuizen (2002: 22) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เป็นโครงสร้างที่ชี้เป้าหมายให้แก่เรียนในภาพรวมของจุดประสงค์ในการตั้งคำถามนำ คือการที่ได้นำนักเรียนไปสู่ความเข้าใจที่เป็นที่พึงพอใจ การประเมินผลและความซาบซึ้งต่อบทความ สามารถส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และสามารถแสดงความคิดเห็นได้

ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ประเด็นนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน นักเรียนเห็นด้วยระดับมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เกิดทักษะการคิด กล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ มีวิจารณญาณในการอ่านสื่อออนไลน์เพิ่มมากขึ้น เพราะผ่านกระบวนการฝึกอ่าน คิด มีจุดมุ่งหมายในการอ่าน และกล้านำเสนอความคิดเห็นของตนเอง แสดงว่านักเรียนสามารถร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ สุรีย์พร คำมีอ่อน (2550: 17) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ทั้งในและนอกตำราเรียนนอกจากนั้นยังเป็นสื่อกลางที่ช่วยในการสื่อสารระหว่างบุคคลต่อบุคคล บุคคลและองค์กร และด้านอื่น ๆ ในชีวิตประจำวันอีกมากมายจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องฝึกอ่านให้เกิดความชำนาญความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ประเด็นครูใกล้ชิดและมีความเป็นมิตรกับนักเรียน นักเรียนเห็นด้วยระดับมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการร่วมกิจกรรมโดยมีครูให้คำแนะนำ คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด ซึ่งสอดคล้องกับ

สุนันทนา มั่นเศรษฐวิทย์ (2540: 1) ที่กล่าวถึงสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การที่ทำให้ นักเรียนเป็นผู้อ่านที่ตื่นขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ครูเป็นผู้จัดเตรียมให้ นักเรียนจึงขึ้นชอบการจัดการ เรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ซึ่งสอดคล้องกับชัยอนันต์ สมุทวณิช (2543: 16-17) ที่กล่าวถึงความสำคัญ ของบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ว่า การสร้างบรรยากาศที่ทำท่าย สามารถกระตุ้น และสนับสนุน ให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น อยากรแก้ปัญหา และอยากแสวงหาคำตอบ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมี วิจารณ์ญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST สามารถทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ และมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ในระดับมากที่สุด จึงเหมาะสมที่จะนำไปใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เห็นว่ามีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและ การศึกษาครั้งต่อไป ซึ่งประกอบด้วย ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย ครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูต้องอธิบายการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ให้นักเรียนเข้าใจและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ ก่อนการจัดการเรียนรู้ เป็นที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด เพื่อที่นักเรียนจะได้มีจุดมุ่งหมายในการอ่าน กระตุ้นความคิดของนักเรียนและสร้างเสริมให้นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

2. คำถามที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST สามารถใช้แนวคำถามได้หลากหลายแนวทาง แต่เพื่อเป็นการส่งเสริมการฝึกความคิดการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน ควรเป็นคำถามปลายเปิด เพราะการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เป็นการส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียน ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลาย เพื่อให้การแสดงความคิดเห็นของนักเรียนเกิดประโยชน์สูงสุด มีเหตุผล สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยครูสามารถให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

3. การเลือกเนื้อหาจากสื่อออนไลน์ควรเลือกให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน มีความยากง่ายที่เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน และมีข้อมูลที่ถูกต้อง โดยพิจารณาควบคู่ไปกับความเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้และทักษะการอ่านที่ครูต้องการให้เกิดกับนักเรียน ได้แก่ การอ่านเพื่อความเข้าใจ การตีความ การแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การอ่านวิเคราะห์ วิจารณ์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. สามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ไปทดลองใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ได้ตามความเหมาะสม เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านในระดับต่าง ๆ
2. สามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ไปประยุกต์ใช้กับการอ่านประเภทต่าง ๆ เช่น วรรณคดี หนังสือพิมพ์ และสามารถนำไปบูรณาการกับรายวิชาอื่น ๆ ได้ เช่น รายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- Collie, J., & S. Slater. (1987). *Literature in the language classroom. : A resource book for ideas and activities*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Gary, B. (2002). *The QUEST for an approach to guided critical reading and writing*. New Zealand: Department of Applied Language Studies and Linguistics, University of Auckland.
- Grabe, W., & R. Kaplan. (1996). *Theory and practice of writing*. New York: Longman.
- He, J. S. (2000). *A cognitive model for teaching reading comprehension*. *English Teaching Forum*. 38, 4: 12-15.
- Jonh, A. M. (1997). *Text, role and context*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Leki, I., & J. Carson. (1997). *Completely different worlds : EAP and the writing experiences of ESL students in university courses*. *TESOL Quarterly*. 31, 1: 39-69.
- Nuttal, C. E. (1982). *Teaching reading skills in a foreign language*. London: Heinemann.
- Vandrick, S. (1996). *Teaching critical thinking and reading for peace education*. *College ESL*. 6, 2: 27-36.
- Vygotsky, L. S. (1987). *The collected works of L S Vygotsky. vol 1*. New York: Plenum Press.
- กนกรส ถมปลีก. (2551). "ผลของการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ตามแนวทางของลาเซียร์ที่มีต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น." *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- กมล เครื่องนันทา. (2552). "พฤติกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต่อการรับข่าวสารผ่านสื่อออนไลน์." *วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*.
- กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง. (2554). "ผลการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้กลวิธีอาร์ อี เอ พี ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการเขียนเรียงความของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3." *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพความคาดหวัง สภาพปัจจุบันและ ปัญหาของกระบวนการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาใน วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. กรุงเทพมหานคร: กองวิจัยทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). กระบวนการเรียนรู้และยุทธศาสตร์การเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: เดอะ มาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์ จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

กองทัพ เคลือบพณิชกุล. (2542). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

จรรยา บุญปล้อง. (2541). "การพัฒนารูปแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อสอนการอ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จันทนา ทองประยูร. (2552). การหลอมรวมหนังสือพิมพ์กับสื่อออนไลน์. (ฉบับที่ 1). ปีที่ 1. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

จิตติกันต์ คำมะสอน. (2558). "การพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี ที่5 โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ5R ผ่านสื่อหนังสือพิมพ์." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จินตนา อัญมณี. (2558). คู่มือ online พันล้าน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์นำอักษรการพิมพ์.

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. (2525). จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน (*Reading and Reading Promotion*). กรุงเทพมหานคร: ศิลปบรรณาการ.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2543). รายงานการวิจัยเรื่องระบบบริหารจัดการเพื่อการจัดสรรทรัพยากร

- สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ที่สอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ชาญชัย หมั่นปรสงค์. (2556). “การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีวิทยาศาสตร์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชูวัส ฤกษ์ศิริสุข. (2554). สื่อออนไลน์ *Born to be democracy*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทที่ควพี.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2545). การสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ณัฐน แก้วกันจร. (2553). “การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีวิทยาศาสตร์กับวิธีสอนอ่านแบบปกติ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ณิชชาพัฒน์ ไชยเสนบดินทร์. (2557). “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เดือนใจ คคดี. (2554). “การพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยของจอห์น สจ๊วต มิลล์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทิตนา แคมณี. (2547). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ทิตนา แคมณี. (2548). ศาสตร์การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ด่านสุทธาการพิมพ์จำกัด.
- ธวัชชัย ศรีสุเทพ. (2544). คัมภีร์ *Web Design*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โปรวิชั่น.
- ธีรศานต์ สหัสสพาศน์. (2554). “การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์สู่ความสำเร็จของธุรกิจ แจ็กแม้ง ก๋วยเตี๋ยวเนื้อต้นตำรับเพชรบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นพพร สุนะ. (2556). การรู้เท่าทันสื่อในการใช้สื่อออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.” วิทยานิพนธ์

- ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสื่อสารดิจิทัล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- นิลเนตร นิลประดิษฐ์. (2549). “การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุนิสัยการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บรรจง แสวงภาวรณ. (2556). “การพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการประยุกต์ใช้เทคนิคการสอน *KWL PLUS*.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บรรเทา กิตติศักดิ์. (ม.ป.ป.). โรงเรียนชุมชน. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บรรยง อมรชีวิน. (2556). *Critical thinking* การคิดอย่างมีวิจารณญาณ. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- บันลือ พุกชะวัน. (2532). มิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- บันลือ พุกชะวัน. (2543). การอ่านเร็ว คิดเป็น. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปริญญา คงด้วง. (2556). “แนวทางส่งเสริมการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปัทมา วิญญูกุล. (2551). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้วิธีสอนตามแนวคิดหมวกหกใบกับวิธีสอนตามแนวคิดของสเตอร์นเบอร์ก.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เปลื้อง ณ นคร. (2544). พจนานุกรม. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- พนิตนันท์ บุญพามี. (2542). เทคนิคการอ่านเบื้องต้นสำหรับบรรณารักษ์. นครราชสีมา: สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- พรทิพย์ ชาตะรัตน์. (2545). การอ่าน : เครื่องมือในการแสวงหาความรู้, วิชาการ, 5 (1): 59-60.
- พรรณีการ์ สมัคร. (2557). “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบ *SQ3R*.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชราภรณ์ บุญมั่น. (2550). “การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมการบริหารสมองเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ และคณะ. (2542). ภาษาไทย 3. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิบูลย์ ตัญญาบุตร. (2557). “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภพ เลหาไพบูลย์. (2542). แนวการสอนวิทยาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ภาณุพงศ์ แสงดี. (2549). “ผลการใช้วิธีวิทยาศาสตร์พัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มณี สดกลาง. (2550). “การสร้างแบบทดสอบเพื่อประเมินความสามารถในการอ่าน คิววิเคราะห์และเขียนข้อความ เพื่อประเมินการผ่านช่วงชั้นที่ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์. (2548). อ่านเป็น: เรียนเก่ง – สอนเก่ง. กรุงเทพมหานคร.
- มะลิวัลย์ ศรีวีรัตน์. (2551). “ผลของโปรแกรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทยตามเทคนิคเด้าเต้อ์ซินซีที่มีต่อความสามารถทางการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2549). วิธีวิจัยพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2553). วิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). “พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542.” กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก.
- ลัดดา ไชว์พันธุ์. (2542). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้านการอ่านอย่างมี
 วิจารณ์ญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธีสอนกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
 กับวิธีสอนตามคู่มือครู.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอน
 ภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ลิขิต กาญจนารณ. (2548). สรุปคำบรรยาย จิตวิทยาเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 11. นครปฐม: โรงพิมพ์
 มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2547). เทคนิคการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ. นครปฐม:
 คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วันวิดา กิจเงา. (2557). “การศึกษานผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่
 1 ที่จัดการเรียนรู้โยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับ เทคนิค KWL Plus.”
 วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิริยา วิริยารัมภะ. (2549). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ และวิธีสอนแบบปกติ.”
 วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิไลลักษณ์ ศิริจันทร์. (2548). การสอนและส่งเสริมการอ่าน. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- วิสาข์ จิตวิตร. (2543). การสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิลป์ บัญจันท์ศรี. (2555). “การพัฒนาแบบฝึกการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 การสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศุภิสรา ทองโพธิ์. (2550). “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณ์ญาณ ของ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กลยุทธ์ศาสตร์เมตาคอกนิชัน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
 ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพื้นฐานการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมจิตร ปรากฏสุวรรณ. (2550). “การศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีวิจารณ์ญาณและ
 ความพึงพอใจต่อวิธีสอนด้วยวิธีการวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.”

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์. (2550). กลเม็ดการอ่านให้เก่ง. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สถาพรบุ๊คส์.

สวีน ยมหา. (2553). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การสอนอ่านแบบ KWL-PLUS กับวิธีการสอนอ่านแบบปกติ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

สิทธิา พินิจภูวดล. (2539). ความรู้ทั่วไปทางวรรณกรรมไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สิริชัย วงษ์สาธิตศาสตร์. (2545). สื่อออนไลน์ ช่องทางใหม่ในการรายงานข่าวของสื่อมวลชนไทย. ฉบับที่ 1, ปีที่ 3. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สิรินารถ ธารา. (2557). “การพัฒนากิจกรรมการอ่านเน้นภาระงานเพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สิริพร รัตนมุง. (2559). ครูผู้สอนภาษาไทยโรงเรียนราชินีบูรณะ. . สัมภาษณ์, 24 ธันวาคม.

สุจจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม. (2538). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุดารักษ์ สุวรรณทอง. (2553). “ผลการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การสอนอ่านแบบ SQ3Rs.” ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2539). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2540). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2542). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

สุพรรณรัตน์ ชาญเจริญ. (2551). “การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ STAD โดยใช้แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

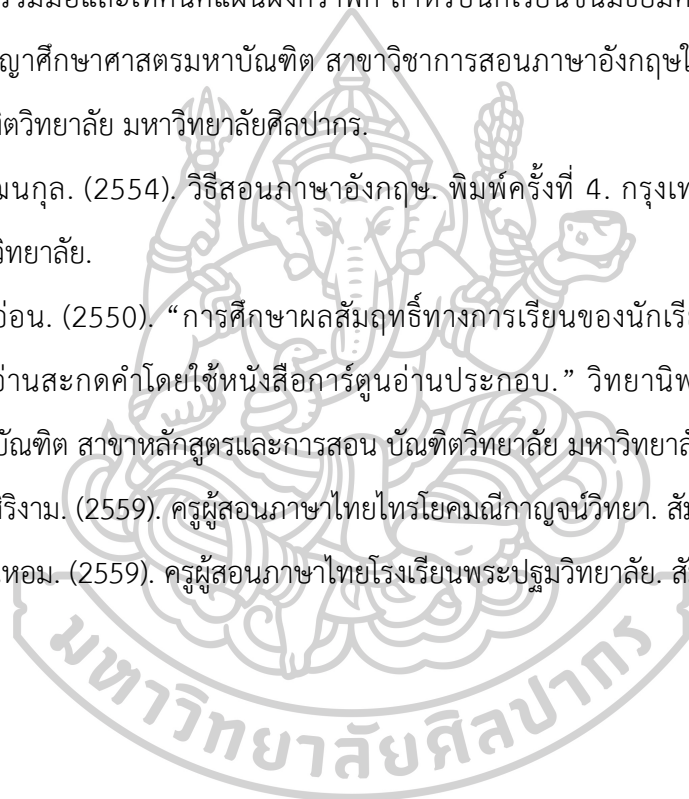
สุพัตรา มูลละออง. (2557). “การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การอ่านกลวิธีแบบร่วมมือและเทคนิคแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุมิตรา อังวัฒน์กุล. (2554). วิธีสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรีย์พร คำมีอ่อน. (2550). “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนทักษะการอ่านสะกดคำโดยใช้หนังสือการ์ตูนอ่านประกอบ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อาพันธ์ชนก สิริงาม. (2559). ครูผู้สอนภาษาไทยโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 24 ธันวาคม.

อุษาวดี ชุกกลิ่นหอม. (2559). ครูผู้สอนภาษาไทยโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย. สัมภาษณ์, 24 ธันวาคม.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญการตรวจเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญการตรวจเครื่องมือวิจัย

1.นางมาณี ปรีกมานนท์	ตำแหน่ง	ครูชำนาญการพิเศษ
	วุฒิการศึกษา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการสอนภาษาไทย
มหาวิทยาลัยศิลปากร
	สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์กาญจนบุรี ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี
อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
2. นางสาวมารินทร์ จานแก้ว	ตำแหน่ง	ครูชำนาญการพิเศษ
	วุฒิการศึกษา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
	สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์กาญจนบุรี ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี
อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี
3. นางสาวสรินนา รักษอนันต์ชัย	ตำแหน่ง	ครูชำนาญการพิเศษ
	วุฒิการศึกษา	การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
	สถานที่ทำงาน	โรงเรียนนवलนรดิศวิทยาคม
รัชมังคลาภิเษก
เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร

การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST วิธี “QUEST” เพื่อนำไปสู่การอ่านและการเขียนอย่างมีวิจารณญาณ

เมื่อนักเรียนเขียนเรื่องราวอะไรบางอย่างที่พวกเขาได้อ่านมา (เช่น บทสรุปของบทเรียน) พวกเขา มักจะเผชิญหน้ากับปัญหาต่าง ๆ อย่างรูปแบบการเขียน, เนื้อหา และความรู้ของคำตอบที่พวกเขาได้เขียน บทความนี้จะแนะนำวิธีการที่จะนำไปสู่การอ่านและการเขียนอย่างมีวิจารณญาณ หรือ การวิเคราะห์ QUEST ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีแนวทางในรูปแบบของการตั้งคำถามนำ โดยใช้ความคิดเห็นของนักเรียนและการข้อสังเกตของตัวผู้เขียนเองเพื่อ พิจารณาการนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทที่แตกต่างกัน

บทนำ

ในช่วงระยะเวลาหลาย ๆ ปีที่ผ่านมา ฉันมักจะผิดหวังกับผู้ที่ให้ความรู้ที่เป็นครูสอนภาษา ในเรื่องของคุณภาพของการวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณที่นักเรียนได้แสดงออกมาเมื่อทำการสรุปงานเขียนของผู้อื่น โดยปกติแล้ว บทความที่เขียนมาจากการสรุปจะอยู่ในรูปของการจัดพิมพ์ โดยทั่วไปก็จะอ้างอิงตามงานวิจัย, บทความวิชาการ และคำตอบของนักเรียนก็จะเป็นในรูปของการเขียนเรียงความเชิงวิชาการ ในการที่จะแก้ปัญหาบางประการที่นักเรียนได้เจอ ฉันได้พัฒนาวิธีการหนึ่งที่จะนำไปสู่การอ่านและการเขียนอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งจะช่วยให้พวกเขามีแนวทางในรูปแบบของการตั้งคำถามนำ คำถามที่นักเรียนใช้ถามตนเองเมื่ออ่านบทความและเมื่อวางแผนการเขียนคำตอบ

ในบทความนี้ ฉันเริ่มจากการอธิบายสิ่งที่ฉันให้ความหมายกับการอ่านและการเขียนอย่างมีวิจารณญาณ จากนั้น ได้กล่าวถึงปัญหาบางประการที่นักเรียน ELT ของฉันได้พบเจอมาในหน้าที่แบบนี้ ต่อมา ฉันได้แนะนำการวิเคราะห์แบบ QUEST โดยให้มองภาพรวมของวัตถุประสงค์และโครงสร้างก่อน ถึงแม้ว่าจะมีการพิจารณาวิธีอื่นๆ อีกมากที่จะนำไปสู่การอ่านและการเขียนอย่างมีวิจารณญาณ (ตัวอย่างเช่น Nuttall 1982, Collie และ Slaner 1987) วิธีการวิเคราะห์แบบ QUEST ก็เป็นผลลัพธ์ของการสะท้อนความเป็นส่วนตัวของฉันในฐานะที่เป็นครูผู้ให้ความรู้ ร่วมกับ ความพยายามที่จะร่วมมือกับนักเรียนเพื่อหาวิธีแก้ไขในเรื่องที่พวกเราเป็นกังวล จากนั้นฉันได้รายงานเกี่ยวกับเรื่องของประสบการณ์ของการใช้การวิเคราะห์แบบ QUEST เมื่อเร็ว ๆ นี้ในบริบทของ ELT ที่แตกต่างกัน 2 แบบ ท้ายที่สุด ฉันได้เสนอแนะแนวทางซึ่งวิธีการนี้จะสามารถถูกนำไปประยุกต์ใช้กับการอ่านและการเขียนของบริบทในชั้นเรียนอื่น ๆ ได้

การอ่านและการเขียนอย่างมีวิจารณญาณ

Leki และ Carson (1997) ได้ทำการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลสำหรับการเขียนในชั้นเรียนในมหาวิทยาลัย แหล่งที่มาหนึ่งคือตำราเรียนซึ่งนักเรียนจะต้องใช้ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง “พวกเขาจะต้องสร้างร้อยแก้วที่สอดคล้องกับบทเรียนตามเนื้อหาที่เบื้องต้นจะต้องมาจากบทเรียน (1997: 41) หรือกล่าวได้อีกอย่างก็คือ มีการอ่านและจากนั้นจะเป็นการเขียนตามเนื้อหาที่ได้อ่านมา และมันเป็นความเชื่อมโยงระหว่างการอ่านและการเขียนซึ่งเป็นจุดเน้นของบทความนี้

ขั้นตอนแรกในการสร้างวิจารณญาณในการอ่านคือ ความเข้าใจในบทความ นักเรียนจำเป็นต้องอธิบายความเข้าใจของบทความที่เป็นที่มา ซึ่งรวมไปถึงทั้งความเข้าใจเชิงวรรณกรรม หรือความเข้าใจของภาษา และเนื้อหาของบทความนั้น และความเข้าใจเชิงอนุมาน หรือความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดหลักและข้อมูลสนับสนุน, การจัดการแนวคิดอย่างมีตรรกะ, การสร้างบทสรุป และอื่น ๆ (He, 2000) ซึ่งมันเป็นไปได้ที่จะรับรองการวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณของบทความหนึ่งๆ หากเนื้อหาของบทความนั้นยังไม่เป็นที่เข้าใจมาตั้งแต่แรก

องค์ประกอบหนึ่งของการวิเคราะห์บทความอย่างมีวิจารณญาณคือการประเมิน กล่าวคือ การตัดสินใจเกี่ยวกับเนื้อหา (Grabe และ Kaplan, 1996) การประเมินจำเป็นต้องมีเป้าหมายแล้วหลักฐานสนับสนุนใดที่มาจากข้อมูลเชิงวรรณกรรมและมาจากข้อมูลของผู้เขียนเอง แล้วสถิติ, ข้อเท็จจริง, การอ้างอิง, และอื่นๆนั้นมีความแม่นยำหรือไม่ มีสิ่งไหนถูกละทิ้งบ้าง รายงานเสร็จสมบูรณ์ไหม การประเมินจำเป็นที่จะต้องมีการเพิ่มความคิดเห็นส่วนตัว ตั้งคำถามว่ามีความเกี่ยวข้องอะไรบ้างต่อตัวผู้สัมภาษณ์ หรือต่อกฎเกณฑ์ใดบ้าง มันได้ให้อะไรกับประเด็นนั้น ๆ หรือไม่ แล้วผู้เขียนมาจากไหน มีอคติ, คุณค่า หรือหลักฐานเชิงศีลธรรมหรือไม่ ผู้เขียนได้มองภาพที่ใหญ่กว่านี้ และกล่าวถึงความกังวลเชิงการเมืองและสังคมหรือไม่

ท้ายที่สุด ในการที่จะทำให้การวิเคราะห์บทความอย่างมีวิจารณญาณนั้นเสร็จสมบูรณ์ นักเรียนจำเป็นต้องพิจารณาผลกระทบทั้งเชิงศิลป์และความรู้สึก (Johns, 1997) ซึ่งจะรวมถึงความซาบซึ้งในภาษา และรูปแบบที่ใช้ในบทความ ตัวอย่างเช่นว่า บทความนั้นเหมาะสมและง่ายต่อการเข้าถึงสำหรับผู้อ่านหรือไม่ การวิเคราะห์ยังรวมถึงปฏิกริยาตอบกลับที่มองเห็นได้ (รวมไปถึงตาราง, กราฟ และรูปภาพ), ความดั้งเดิมทางโครงสร้าง และอุปมาอุปไมยที่นำมาใช้

ปัญหาของนักเรียน

ในส่วนนี้ ฉันได้พิจารณาปัญหาบางประการที่ฉันได้พบในเรื่องของคุณภาพของการเขียนสรุปอย่างมีวิจารณญาณโดยนักเรียน ELT ซึ่งฉันได้พิจารณาว่าทำไมนักเรียนถึงไม่สามารถเขียนตอบอย่างมีวิจารณญาณอย่างสั้น ๆ เพื่อเติมเต็มข้อกำหนดที่ตั้งที่อธิบายมาก่อนแล้วข้างต้น แน่แน่นอนว่า

จะไม่สามารถเห็นทุกปัญหาเหล่านี้ได้ในเรียงความบทเดียว รายชื่อด้านล่างเป็นชุดปัญหาที่รวบรวมจากนักเรียนในช่วงชั้นที่ต่างกัน

1. ในการเขียนตอบ นักเรียนจำเป็นจะต้องสรุปด้วยตนเองมากกว่าจะสรุปบทความอย่างมีวิจารณ์ญาณ กล่าว คือ การเขียนของพวกเขามีการพรรณนามากกว่าการตอบสนอง

2. นักเรียนอ้างว่าพวกเขาไม่มี หรือมีความรู้ที่จำกัดในหัวข้อของบทความนั้น ดังนั้นทำให้พวกเขาไม่มีความรู้ที่จะตั้งคำถามในเนื้อหา Varufriek (1996, 28) ได้ชี้ให้เห็นว่านักเรียนเหล่านี้ “มีการรับรู้เพียงเล็กน้อยว่าวัสดุการเรียนเหล่านี้ถูกเขียน, แก้ไข และตีพิมพ์โดยมนุษย์ที่สามารถทำผิดได้ รวมถึงยังมีจุดบอดและอคติ และเสนอว่านักเรียนจำเป็นจะต้องได้รับการเตือนถึงข้อเท็จจริงที่เห็นได้ชัดมากกว่า

3. บทสรุปที่เขียนมาหากไม่เป็นเชิงส่วนตัวมากเกินไปก็จะไกลตัวจนเกินไป เมื่อเป็นเชิงส่วนตัวมากเกินไป เรื่องก็จะเน้นไปที่ชีวิตของนักเรียนในฐานะที่เป็นผู้เรียนภาษามาก่อน หรือในฐานะที่เป็นครูฝึกสอน เมื่อเป็นเรื่องไกลตัวเกินไป การเขียนคำตอบดูเหมือนว่าจะเป็นเชิงวิชาการมากเกินไป หรือไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตของนักเรียน กล่าวคือไม่มีความเห็นส่วนตัวเข้ามา

4. บางครั้งนักเรียนก็ดีเกินไป โดยปล่อยให้ผู้เขียนเป็นอิสระ ละเลยที่จะแสดงความเห็นต่อปัญหาที่เห็นได้ชัด หรือพวกเขาก็อ้างว่าไม่มีปัญหาใด ๆ เลย ยกย่องชมเชยผู้เขียนทั้งที่ในบางครั้งไม่ควรจะได้รับ ในทางกลับกัน นักเรียนบางคนก็ “เรื่องมาก” เกินไป ซึ่งจุดที่สะกดผิด, การใช้เครื่องหมายวรรคตอนผิด หรือการใช้คำศัพท์เฉพาะบางคำมากเกินไป

5. ไม่มีสมดุลระหว่างความคิดเห็นเชิงบวกและเชิงลบกับนักเรียนที่แสดงออกมากเกินไป และไม่ให้เกิดความสัมพันธ์ต่อเนื่องไปยังข้อขัดแย้งใด ๆ

6. นักเรียนไม่รู้ว่าจะถามคำถามอะไรเกี่ยวกับบทความ ไม่เพียงแต่ในรูปแบบของเนื้อหา แต่ยังรวมถึงรูปแบบของวิชาการ, กระบวนการวิจัย, ความดั้งเดิมของการจัดการของบทความเชิงวิชาการ และอื่น ๆ

7. นักเรียนไม่รู้ว่าจะสร้างโครงสร้างของบทสรุปอย่างมีวิจารณ์ญาณอย่างไร กล่าวคือ จะจัดการกับคำตอบต่อคำถามที่ถามในข้อ 6 อย่างไร ตัวอย่างเช่น มันเป็นเรื่องความหรือไม่ หรือมันเป็นรายงานหรือไม่

การวิเคราะห์แบบ QUEST

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์แบบ QUEST คือเพื่อที่จะจัดหารูปแบบของ โครงร่างให้แก่ นักเรียนที่จะเขียนบทสรุปอย่างมีวิจารณ์ญาณ ฉะนั้นใช้รูปแบบของ “โครงร่าง” ในแนวทางเดียวกับ Vygotsky (1987) เพื่ออ้างถึงคำชี้แจงที่ใช้ร่วมกันซึ่งครูจะแนะนำวิธีการแก้ปัญหาให้แก่ นักเรียน หรือนำไปสู่ความสมบูรณ์ของหน้าที่นั้น ๆ ซึ่งพวกเขาอาจจะไม่สามารถแก้ปัญหาหรือทำให้เสร็จสมบูรณ์

ได้ด้วยตนเอง โครงร่างของการวิเคราะห์แบบ QUEST ได้นำรูปแบบของการตั้งคำถามนำ ซึ่งช่วยนำพานักเรียนไปข้างหน้าตามแนวทางของการเขียนบทสรุปที่ประสบความสำเร็จ ความก้าวหน้าตามความหมายของการตั้งคำถามนำคือสิ่งที่ฉันหมายถึงโดยการแนะนำการอ่านและการเขียนอย่างมีวิจารณญาณ

อย่างไรก็ตามมันเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องจำไว้ว่าการวิเคราะห์แบบ QUEST ไม่ใช่เป้าหมายสุดท้าย กล่าวคือ มันไม่ใช่วิธีต้นแบบสำหรับการเขียนบทสรุปอย่างมีวิจารณญาณ แทนที่จะเป็นอย่างนั้น มันกลับเป็นส่วนหนึ่งของโครงร่างซึ่งชี้เป้าหมายให้นักเรียน จากนั้นในภาพรวม จุดประสงค์ของการตั้งคำถามนำ คือการที่นำนักเรียนไปสู่ความเข้าใจที่เป็นที่พึงพอใจ, การประเมินผล และความซาบซึ้งต่อบทความที่เป็นที่มา และจากนั้นจึงรายงานด้วยการเขียนถึงสิ่งที่ค้นพบ

การวิเคราะห์แบบ QUEST จะใช้รูปแบบดังต่อไปนี้

Q = Question คำถามที่เกิดขึ้นหลังจากการอ่านบทความ ตัวอย่างเช่น มีสิ่งใดที่คุณไม่เข้าใจไหม มีหัวข้อใดที่คุณอยากจะได้แย้งหรือไม่ มีสิ่งใดที่คุณอยากจะรู้มากขึ้นหรือไม่

U = Unhappy คุณรู้สึกไม่มีความสุขกับสิ่งใดในบทความ ตัวอย่างเช่น มีจุดอ่อนใด ๆ ในบทความหรือไม่ มีปัญหาใด ๆ ในข้อขัดแย้งหรือไม่ มีสิ่งใดที่คุณไม่เห็นด้วยหรือไม่

E = Excellent, Excited มีจุดใดที่เป็นจุดที่เยี่ยมยอดจนทำให้คุณรู้สึกตื่นเต้นหรือไม่ ตัวอย่างเช่น มีจุดใดที่คุณสนใจหรือไม่ มีสิ่งใดที่ช่วยเติมเต็มช่องว่างความรู้ของคุณหรือไม่ มีสิ่งใดที่ช่วยจุดประกายแนวคิดงานวิจัยให้แก่คุณหรือไม่

S = Strength จุดแข็งของบทความนี้คืออะไร ตัวอย่างเช่น เขียนดีหรือไม่ มีวิจารณญาณหรือไม่ บทความนี้ยืนยันความเชื่อและประสบการณ์ของคุณหรือไม่

T = Theme หัวข้อที่สำคัญที่สุดในบทความนี้คืออะไร ตัวอย่างเช่น ข้อความหลักในบทความนี้คืออะไร มีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ที่เชื่อมโยงกับหัวข้อเหล่านี้หรือไม่ คุณสามารถดึงอะไรออกมาจากบทความนี้ได้บ้าง

คำถามเหล่านี้จะครอบคลุมขอบเขตทั้งหมดของการอ่านและการเขียนแบบมีวิจารณญาณอย่างประสบความสำเร็จซึ่งฉันได้อธิบายไว้ข้างต้น และทำให้นักเรียนที่กำลังทำการวิเคราะห์มีโอกาสที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง เป็นวิชาการ และชัดเจน นักเรียนยังสามารถประเมินบทความได้โดยแสดงความคิดเห็นส่วนตัวโดยการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจเกี่ยวกับเนื้อหา โครงสร้าง และคุณค่าของบทความได้ ทำได้ดีที่สุด ก็จะมีที่ ๆ หนึ่งสำหรับผู้สัมภาษณ์เพื่อความเป็นส่วนตัวเพื่อรวมการรับรู้จากบทความทั้งหมดของพวกเขาที่เกี่ยวข้องกับบริบท, ประสบการณ์ และแนวคิดของตนเองเข้าด้วยกัน

ส่วนของ Q จะทำให้นักเรียนได้คิดเกี่ยวกับคำถามที่อาจจะเกิดขึ้นหลังจากที่ได้อ่านบทความ ส่วนของ U จะมุ่งเน้นไปที่การประเมินและความพึงพอใจเชิงลบ ส่วนของ E มุ่งเน้นไปที่ความคิดเห็นเชิงบวก แต่จุดที่เน้นจะมีจุดที่เป็นเรื่องเฉพาะ หรือเป็นส่วนของบทความ ส่วนของ S ยังมุ่งเน้นไปที่ความคิดเห็นเชิงบวก แต่คราวนี้จะเป็นทั้งตัวบทความ ท้ายที่สุด ส่วน T จะทำให้นักเรียนมุ่งเน้นความสนใจมาที่เนื้อหา, บทสรุป และความหมายโดยนัยของบทความ

การทดลองครั้งที่ 1

ในครั้งแรก ฉันใช้การวิเคราะห์แบบ QUEST กับครูที่ยังเป็นนักศึกษา ELT ระดับบัณฑิตศึกษา 4 คน ณ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในแอฟริกาใต้ คอร์สฝึกปฏิบัติและทฤษฎีหลักสูตร 13 สัปดาห์มีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้เกิดบทนำเข้าสู่หัวข้อในการศึกษาด้านภาษาประยุกต์ นักศึกษาจะต้องทำชุดการวิเคราะห์แบบ QUEST เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินคอร์ส ซึ่งนักศึกษาจะได้รับคำชี้แจงดังต่อไปนี้

คำชี้แจง

ในแต่ละสัปดาห์ คุณจะต้องเขียนการวิเคราะห์แบบ QUEST เป็นจำนวน 3 แผ่น (สูงสุด) การวิเคราะห์แบบ QUEST จะทำงานดังต่อไปนี้

1. ในแต่ละสัปดาห์ คุณจะได้รับมอบหมายให้อ่านงาน ๆ หนึ่งและเขียนตอบ
2. การตอบของคุณจะเป็นในรูปแบบของเรียงความสั้น ๆ ซึ่งจะรวมถึงบทนำโดยย่อ (โดยควรจะรวมบทสรุปของการอ่านแบบสั้น ๆ), การวิเคราะห์แบบ QUEST ทั้ง 5 ส่วน (ลำดับก่อนหลังอย่างไรก็ได้ แต่สามารถระบุได้ชัดเจน) และมีบทสรุป
3. แนบการวิเคราะห์ทั้ง 5 ส่วนมาด้วย
4. การวิเคราะห์จะถูกประเมินตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้
 - 4.1 ความชัดเจนของการเขียน
 - 4.2 ระดับของการวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ
 - 4.3 ความสัมพันธ์ต่อประสบการณ์ส่วนบุคคล
 - 4.4 การบูรณาการร่วมกับการอ่านอื่น ๆ
5. งานอ่านที่มอบหมายจะไม่ได้ถูกกล่าวถึงในงานสัมมนา (อย่างไรก็ตามคุณอาจจะใช้เมื่อเนื้อหาของงานที่อ่านมีส่วนซ้อนทับกับหัวข้อเฉพาะในงานสัมมนา)
6. วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์แบบ QUEST รายสัปดาห์คือเพื่อที่จะช่วยให้คุณเข้าถึงการอ่านแบบปัจจุบันและแบบดั้งเดิมในสาขาของการศึกษาภาษาประยุกต์และการพัฒนาหลักสูตร

การทดลองที่ 1: ผลตอบรับ

นักเรียนได้ทำการอ่านหนังสืออย่างมาก และมีการฝึกการเขียนตอบอย่างมีวิจารณ์ญาณลงในบทความที่ตีพิมพ์ นักเรียนพบว่าคำถามและข้อบ่งชี้ของงานที่เกิดจากการวิเคราะห์นั้น มีประโยชน์ อย่างไรก็ตามนักศึกษาทั้ง 4 คน (ดูในส่วนต่อไป) และตัวฉันพบว่าการทำงานวิเคราะห์นั้นใช้เวลามากเกินไป ฉะนั้นจึงเริ่มวางแผนให้นักเรียนทำการอ่าน 12 บทความ บทความละ 1 สัปดาห์ยกเว้นสัปดาห์แรกของคอร์ส แต่หลังจากครั้งแรกของภาคการศึกษา พวกเราก็ได้ตัดสินใจที่จะลดการวิเคราะห์ลงเหลือเป็นสัปดาห์เว้นสัปดาห์ ในชั้นเรียนหนึ่ง ๆ ที่มีนักเรียนมากกว่า 4 คน ถึงแม้ว่าความถี่ที่ลดลงไปนี้อาจจะยังคงอยู่มากอยู่ แต่ก็เป็นไปได้ที่ครูจะจัดการ ข้อสังเกตของสิ่งที่ได้จะนักเรียนจะแสดงดังต่อไปนี้

1. TESQU และ TEUQ อาจจะเป็นลำดับที่มีตรรกะมากกว่าของส่วนการวิเคราะห์ต่าง ๆ แต่ไม่ได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ และนักเรียนจะติดอยู่ตรงการจัดรูปแบบของ QUEST
2. บทนำ (ซึ่งรวมสรุป) นั้นยาวเกินไป เห็นได้ชัดว่านักเรียนกำลังหลีกเลี่ยงบทสรุปจริง ๆ โดยทำมากกว่าสิ่งที่พวกเขาทำได้ดีกว่า กล่าวคือ การเขียนสรุปนั่นเอง
3. การเขียนของนักเรียนในบางครั้งจะมาในรูปแบบของการจดบันทึกแบบเป็นข้อ ๆ มากกว่าที่จะเป็นรูปแบบการเขียนร้อยแก้วเชิงวิชาการ
4. นักเรียนไม่แน่ใจในชนิดของการวิเคราะห์ และรูปแบบการเขียนได้สะท้อนให้เห็นถึงจุดนี้ พวกเขาตั้งเลระหว่างรูปแบบการเขียนเชิงวิชาการอย่างเป็นทางการ และรูปแบบการเขียนเชิงวารสารแบบเป็นบทสนทนา
5. ไม่มีการแบ่งเขตที่ชัดเจน (และสัญลักษณ์บอก) ระหว่างการวิเคราะห์ทั้ง 5 ส่วน ซึ่งถูกทิ้งไว้ให้ตัวฉัน, ผู้อ่าน ที่จะหาคำตอบเมื่อนักเรียนกำลังทำส่วน Q หรือ U หรือส่วนอื่น ๆ ในทางกลับกัน ทั้ง ๆ ที่มีคำชี้แจงอยู่แล้ว พวกเขามีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงการเขียนแยกส่วนต่าง ๆ และเขียนบทสรุปแบบองค์รวมแทน
6. ในส่วนการวิเคราะห์บางส่วน นักเรียนเขียนตอบโดยจัดรายการของสิ่งที่อ้างอิงได้โดยตรง จากบทความเพียงเท่านั้น หรือจะมีชุดของสิ่งที่อ้างอิงได้ซึ่งมีข้อคิดเห็นแบบมาด้วยในแต่ละข้อ
7. ในส่วนของ Q นักเรียนได้เขียนรายการชุดคำถาม แต่ไม่ได้รวมถึงข้อคิดเห็นหรือการอภิปรายถึงสิ่งเหล่านี้
8. ไม่มีการอ่านอื่น ๆ ที่ทำจนสำเร็จ ถึงแม้ว่าจะมีการส่งเสริมและจัดรายการขึ้นโดยทำเป็นข้อกำหนดหนึ่งในการประเมินก็ตาม

การทดลองที่ 1: ผลตอบรับของนักเรียน

ในตอนต้น ตอนกลาง และตอนปลายของภาคการศึกษา ฉันได้ถามนักศึกษาเพื่อประเมินประสบการณ์ของการวิเคราะห์แบบ QUEST ผลตอบรับจากนักศึกษามีทั้งบวกและลบ และสามารถแบ่งได้เป็นหมวดหมู่ดังต่อไปนี้ (ภายใต้แต่ละหมวดหมู่ ฉันได้แบ่งตัวอย่างที่ชี้แจงในตัวเอง และเป็นตัวแทนของความคิดเห็นของนักเรียน)

1. ความลึกของการอ่าน

“ฉันคิดว่ามันเป็นวิธีที่ยอดเยียมมากที่ทำให้เราได้อ่านเข้าถึงบทความจริง ๆ คือมีการตอบคำถามนำ ทำให้ต้องมีความพยายามที่จะอ่านบทความให้ละเอียดขึ้น”

2. การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

“ฉันชอบการทำลายโครงสร้าง แล้วก็สร้างขึ้นมาใหม่ และทำความเข้าใจมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ มันคือความพยายามที่จะสร้างผลงานชิ้นเอกเชิงวิชาการ”

“ฉันพบว่ากรวิเคราะห์แบบ QUEST เป็นงานเชิงวิชาการที่มีคุณค่ามากที่สุด ฉันได้ทำมาทุกภาคการศึกษา นักเรียนได้รวมเอาทักษะการเขียนและทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (และการอ่านเท่าที่จำเป็น) ได้อย่างสมบูรณ์ ฉันยังพบว่าคุณให้คะแนนพวกเขาด้วยสายตาที่มีส่วนร่วมซึ่งทำให้เกิดกระบวนการทั้งหมดที่ช่วยเพิ่มขอบเขตของแรงกระตุ้นจากภายนอกมากขึ้น”

3. การใช้เวลา

“งานเยอะเกินไป”

“ฉันยังคงสนุกกับมันแต่เป็นแค่เฉพาะตอนได้เริ่มในครั้งแรก กล่าวคือ ฉันมักจะไม่มีคามกระตือรือร้นก่อนหน้านั้น อาจเป็นเพราะว่าฉันพบว่ามันใช้เวลาอย่างมากอย่างไม่น่าเชื่อ”

4. รูปแบบการเขียน

“ความกังวลของฉันคือการเขียนแบบไม่มีหลักการและการใช้รูปแบบการเขียนเชิงวิชาการ ในระหว่างเรียนระดับบัณฑิตศึกษา คุณจะถูกบอกบ่อย ๆ ว่าการเขียนอย่างไม่เป็นทางการคือปีศาจที่จะกลายเป็นนอสุรในตัวคุณเอง หน้าที่นี้ดูเหมือนว่าจำเป็นจะต้องใช้การบูรณาการทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการทั้งแบบเชิงส่วนตัวและวิชาการ ฉันพบว่ามันเป็นเรื่องยากที่จะเลือกแบบไหน เมื่อใด”

“ความกังวลหลักของฉันคือปัญหาของความไม่รู้ว่ารูปแบบการเขียนใดที่เราควรจะเขียนตอบ มันมีแนวโน้มที่ยังเหลืออยู่ กับประโยชน์ของปฏิบัติการของการสนทนากับอาจารย์ของฉัน แต่ในเวลาเดียวกันข้อผิดพลาดทางเทคนิคที่เกิดขึ้นก็จะถูกทำโทษในแนวทางเดียวกัน กับเรียงความเชิงวิชาการ ฉันจำเป็นจะต้องได้รับความชัดเจนมากกว่านี้ในเรื่องนี้”

5. ประสบการณ์ส่วนบุคคล

“การวิเคราะห์แบบ QUEST ได้ขยายความรู้ของฉันเกี่ยวกับการสอนและทำให้ฉันมีแนวคิดเชิงปฏิบัติเพื่อลดความไม่เสถียรในห้องเรียน การศึกษาอย่างวิจารณ์ญาณของมุมมองของนักวิชาการการศึกษาและนักวิจัยคนอื่น ๆ ทำให้ฉันได้สะท้อนการสอนของตัวเอง และเพิ่มความแข็งแรงให้กับการปฏิบัติของฉัน”

“สิ่งที่ทำให้ฉันเป็นกังวลคือข้อเท็จจริงที่ว่าฉันจะถูกประเมินในรูปแบบของประสบการณ์ส่วนบุคคล ฉันไม่รู้สึกว่าฉันมีมากมายที่จะเขียนออกไป แต่ฉันสมมติว่าฉันสามารถมองลึกลงไปในหัวข้อจากมุมมองของนักเรียน หรือนักศึกษาฝึกงาน”

6. การเขียนตอบที่ถูกแนะนำ

“ข้อเท็จจริงที่ว่าหน้าที่ได้ถูกสร้างโครงสร้างขึ้นมาเป็นอย่างดีนั้นสามารถช่วยได้หากไม่มีโครงสร้างของ Q-U-E-S-T พยายามที่จะตรวจสอบบทความและสังเคราะห์ออกมา 3 หน้ากระดาษซึ่งจะเป็นแบบฝึกขนาดใหญ่”

“นักศึกษาจะถูกแนะนำตามข้อเท็จจริงที่ขอบข่ายงานมีให้ ขอบข่ายงานนี้ง่ายต่อการติดตาม”

7. เชื่อมโยงกับงานสัมมนา

“ฉันอยากจะทำให้พวกเราได้อภิปรายหรือคุยกันถึงทฤษฎีและการปฏิบัติ “การวิเคราะห์แบบ QUEST” ในชั้นเรียนของพวกเรา และระบุหรือมองหามุมมองของคนอื่น ๆ

8. ไม่มีคำถามใด ๆ

“ฉันไม่แน่ใจว่าคำถามที่ฉันมักถามจะช่วยถึงสาเหตุของการวิเคราะห์แบบ QUEST นี้หรือไม่ เพราะว่าบางครั้งบทความหนึ่ง ๆ ก็ชัดเจนและตรงประเด็นไปยังขอบเขตที่ฉันไม่มีคำถามจะถาม สิ่งนี้หมายถึงว่าฉันจะถามคำถามเพื่อให้เกิดประโยชน์จากการถามคำถามเหล่านั้น”

การทดลองที่ 2

หลังจากที่ได้รับบทเรียนมากมายจากการทดลองครั้งที่ 1 ฉันได้พยายามใช้วิธีการวิเคราะห์แบบ QUEST เพื่อนำไปสู่การอ่านและการเขียนอย่างมีวิจารณ์ญาณในบริบทที่แตกต่างกัน โดยใช้กับนักเรียน ELT ในระดับปริญญาโทในสาขาภาษาสังคมสำหรับการเป็นครูภาษาที่มหาวิทยาลัยนิวซีแลนด์ ในเวลานี้ การวิเคราะห์เป็นงานที่ได้รับมอบหมายขึ้นเดี๋ยวมากกว่าที่จะเป็นชุดการวิเคราะห์ นักเรียนจะต้องหาบทความของตัวเองเพื่อสรุปในสาขาของภาษาสังคมและการศึกษาด้านภาษา เนื่องจากวัตถุประสงค์ของหน้าที่คือเพื่อให้นักเรียนได้มองหาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อที่ว่าพวกเขาจะสามารถแนะนำงานที่ตีพิมพ์ในสาขาที่เกี่ยวข้องได้ เช่นเดียวกับการสร้างบทสรุปอย่างมีวิจารณ์ญาณในรูปแบบของการเขียน

คำชี้แจงงานที่ได้รับมอบหมายจะคล้ายกับของนักเรียนจากการทดลองครั้งที่ 1 ความแตกต่างมีดังต่อไปนี้

1. ย่อหน้าบทนำสั้น ๆ จะอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์
2. การจำกัดจำนวนคำจะแสดงอยู่ในส่วนของบทนำ (250), บทสรุป (250), และส่วนการวิเคราะห์ 5 ส่วน (ทั้งหมด 1000 คำ)
3. ข้อเสนอแนะที่เกิดขึ้นต่อวารสารเชิงวิชาการดูเหมือนจะมีบทความเชิงวิชาการที่เหมาะสม
4. การทดลองลงมือทำเล็ก ๆ ครั้งหนึ่งจะถูกจัดขึ้นต่อหนึ่งในการบรรยายหลาย ๆ ครั้ง เพื่อที่จะดำเนินการตามกระบวนการวิเคราะห์แบบ QUEST ไปทีละขั้นตอน

การทดลองครั้งที่ 2: ผลตอบรับ

การทดลองลงมือทำและคำชี้แจงที่ชัดเจนดูเหมือนว่าจะช่วยแก้ปัญหาความยากลำบากของกระบวนการ และฉันพบว่านักเรียนได้สร้างบทสรุปที่สอดคล้องและเฉียบแหลม นักเรียนที่ให้ผลตอบรับในรูปแบบของการเขียนหลังจากทำงานที่ได้รับมอบหมายนั้นก็กลับมา และมีความคิดเชิงบวกกับประสบการณ์ที่ได้รับ ข้อคิดเห็นบางประการคล้ายกับของนักศึกษาจากการทดลองครั้งที่ 1 ตามหมวดหมู่ดังต่อไปนี้

1. ความยืดหยุ่นของส่วนวิเคราะห์

“ฉันมีความสุขมากที่จะยังใช้วิธีการวิเคราะห์ ฉันพบว่ามันเป็นวิธีการที่คล่องตัวอย่างหนึ่ง เห็นได้ชัดว่าฉันไม่ได้ทำตามลำดับที่เหมือนกัน และจริง ๆ แล้วมันก็ดีกว่าในอีกแนวทางหนึ่ง กล่าวคือ มีลำดับที่ยืดหยุ่น โดยทั่วไปแล้ว มันเป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์มาก”

2. การให้คำแนะนำ

“มันเหมือนกับไม้เท้าซึ่งอำนวยความสะดวกให้นักเรียนคนหนึ่งที่เขา/เธอพยายามที่จะเขียนงานเขียนที่นำเสนอเชิงวิชาการได้”

“ฉันพบว่าสิ่งนี้เป็นข้อช่วยงานที่ยืดหยุ่นสำหรับการเขียนสรุป ปัญหาของฉันคือกำลังพยายามที่จะพิสูจน์อักษรให้ครอบคลุมมากกว่าที่จะปล่อยให้แนวคิดเป็นไปเรื่อย ๆ บางทีรูปแบบของ QUEST อาจจะดีกว่าเนื่องจากมันบังคับให้คุณต้องสร้างโครงสร้างให้แก่ความคิดของคุณเอง”

3. ส่วนวิเคราะห์ที่ทับซ้อนกัน

“มันเป็นเรื่องดีที่จะมีการวิเคราะห์ 4 ส่วนเพื่อนำไปวิเคราะห์อย่างมีตรรกะ แต่เมื่อฉันเริ่มเขียน สิ่งที่ต้องรวมไว้ในแต่ละส่วนวิเคราะห์ ก็มีส่วนที่ทับซ้อนกัน และมันก็เป็นเรื่องยากที่จะตัดสินใจว่าฉันควรจะกระจายความคิดเหล่านี้อย่างไร”

“ฉันคิดว่าสิ่งที่ทำให้ตื่นเต้นและจุดแข็งค่อนข้างจะคล้ายกันมากเกินไป หากแนวคิดคือการเขียนด้วยจำนวนตัวอักษรที่เท่ากัน บางที สิ่งที่ทำให้ตื่นเต้นและจุดแข็งอาจจะต้องนำมารวมกันอีกแนวคิดหนึ่ง คือ ขยายสิ่งที่ทำให้เกิดความตื่นเต้นให้มากขึ้น”

4. จำเป็นต้องให้การสนับสนุนเพิ่มเติม

“มันเป็นเรื่องยากที่จะแสดงความเห็นต่อเนื้อหาของบทความในระดับของฉัน ฉันคิดว่าพวกเราจะต้องอ่านวัสดุสนับสนุนให้มากกว่าเดิมควบคู่ไปกับการทำการวิเคราะห์แบบ QUEST ในการอ่านบทความ”

การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์แบบ QUEST เพิ่มเติม

ในบทความนี้ ฉันได้อธิบายถึงการใช้การวิเคราะห์แบบ QUEST ในบริบทที่แตกต่างกัน 2 แบบ ในทั้ง 2 แบบนี้ นักเรียนที่เขียนบทสรุปอย่างมีวิจารณญาณเป็นครูที่ยังเป็นนักศึกษา ELT ที่มีระดับของประสบการณ์ในชั้นเรียนที่หลากหลาย และทุกคนกำลังเรียนอยู่ในระดับบัณฑิตวิทยาลัย ในบริบททั้ง 2 การวิเคราะห์แบบ QUEST ยังรวมถึงการอ่านสิ่งตีพิมพ์, บทความที่มีพื้นฐานจากงานวิจัย และตอบสนองเพื่อวัตถุประสงค์สำหรับการประเมินในรูปแบบของบทสรุปที่เขียน ในบริบทของแอฟริกาใต้ การเขียนตอบต่อสิ่งที่ได้อ่านรายสัปดาห์และทุก ๆ สองสัปดาห์ และในบริบทของนิวซีแลนด์ มีงานที่ได้รับมอบหมายหนึ่งชิ้น

แน่นอนว่ามีตัวเลือกมากมายในการจัดเรียงนี้ บทความที่นักเรียนอ่านอาจจะมีหลากหลายได้ บทความซึ่งเป็นการรับรู้ทางคำพูดที่กว้างที่สุดยังรวมไปถึงบทความในนิตยสารและหนังสือพิมพ์, การเขียนของนักเรียนคนอื่น ๆ, ภาพยนตร์และโรงภาพยนตร์, เว็บไซต์ และงานเขียนวรรณกรรม เป็นต้น

การวิเคราะห์แบบ QUEST สามารถถูกนำไปใช้กับนักเรียนอื่น ๆ ในบริบทที่แตกต่างกันออกไป โดยสามารถถูกนำไปใช้กับชั้นเรียน ESL ทั่วไป ในระดับใดก็ได้ และมีจุดหนึ่งสำหรับการอ่านและการเขียน ของชั้นเรียน ESL เนื่องจากการทำความเข้าใจและการประเมินบทความเป็นหนึ่งในหน้าที่หลักสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยและนักเรียน การวิเคราะห์แบบ QUEST ก็ยังมีจุดหนึ่งสำหรับชั้นเรียน EAP (และ ESP) ถึงแม้ว่าฉันได้ทำการนำเสนอการวิเคราะห์แบบ QUEST ว่าเป็นขอบข่ายงานในบทความนี้ แต่มันก็ไม่จำเป็นต้องเป็นก็ได้ และจำเป็นจะต้องถูกปรับเปลี่ยนสำหรับการใช้ในบริบทที่แตกต่างออกไปจากที่ฉันได้อธิบายไว้ในบทความนี้ ตัวอย่างดังที่ได้แสดงมาก่อนหน้านี้ว่าไม่จำเป็นจะต้องทำตามลำดับของส่วน QUEST อย่างเคร่งครัด คำถามย่อยบางคำถามในแต่ละส่วนของกรวิเคราะห์อาจจะถูกลบออกไปได้ และคำถามอื่น ๆ ก็สามารใส่เพิ่มเติมขึ้นอยู่กับธรรมชาติของคอร์ส และระดับความชำนาญและความจำเป็นของนักเรียน มันไม่จำเป็นว่าจะต้องทำให้เสร็จ

สมบูรณ์ในการวิเคราะห์ทั้ง 5 ส่วน อาจจะมี 1 ส่วนหรือมากกว่านั้น ซึ่งสามารถถูกเลือกไปใช้สำหรับการฝึกหรือสำหรับการสอนทักษะบทสรุปเฉพาะได้

ดังนั้น วิธีการวิเคราะห์แบบ QUEST จึงเป็นวิธีที่มีประโยชน์หลายอย่าง และก็มี ความละเอียดถี่ถ้วนด้วยเช่นกัน เป็นวิธีการที่ทำให้นักเรียน ไม่ว่าจะในบริบทใด ๆ ได้อ่านบทความอย่าง ตั้งใจและระมัดระวัง และเชื่อมโยงสิ่งใด ๆ ก็ตามกับแนวคิดและความเชื่อของตนเอง และสิ่งที่สำคัญ ที่สุด วิธีการวิเคราะห์นี้ทำให้นักเรียนมีวิจารณญาณ อย่างไรก็ตาม เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องจำไว้ว่าการ วิเคราะห์แบบ QUEST ไม่ใช่รูปแบบสำหรับบทสรุปอย่างมีวิจารณญาณที่เขียนขึ้น กล่าวคือ มันเป็น เพียงขั้นตอนหนึ่งในแนวทางที่นำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาการอ่านได้ ทั้งนี้ Gary Barkhuizen ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านด้วยวิธี QUEST ในปี ค.ศ.2002 โดยสรุปว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST มีจุดมุ่งหมาย คือ เพื่อให้ให้นักเรียนพัฒนาการอ่านและการเขียนด้วย ตนเอง และมุ่งเน้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ คือ การคิดตามลำดับขั้น ปฏิบัติจริง นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง แต่สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมในแต่ละขั้นตอน ซึ่งผู้วิจัย มีความประสงค์ในการศึกษาวิธี QUEST เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การนำการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้รับการยอมรับและ สามารถนำมาบูรณาการการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย จากการศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธี QUEST ขั้นตอนหลักของ Gary Barkhuizen (2002:22) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ซึ่งมีรูปแบบ ดังนี้ 1) จุดประกายคำถาม 2) จุดอ่อน 3) จุดยอดเยี่ยม 4) จุดแข็งและ 5) จุดหลัก ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยมี รายละเอียด ดังนี้

1. Q (Question) = จุดประกายคำถาม นักเรียนเป็นผู้กำหนดคำถามหรือข้อสงสัยจาก เรื่องที่อ่าน

2. U (Unhappy) = จุดอ่อน ประเด็นที่ขัดแย้งหรือสิ่งที่นักเรียนเห็นต่างไปจากเรื่อง ที่นักเรียนอ่าน

3. E (Excellent) = จุดยอดเยี่ยม เมื่อนักเรียนอ่านแล้วนักเรียนจะรู้สึกพึงพอใจ ตื่นเต้น เติมเต็มความรู้ให้กับตนเอง

4. S (Strengths) = จุดแข็ง ข้อดีของเรื่องที่อ่าน นักเรียนสามารถบอกข้อดีของเรื่อง ที่อ่านได้

5. T (Themes) = จุดหลัก นักเรียนสามารถบอกสาระสำคัญ ข้อความหลักหรือแก่น ของเรื่องที่อ่านได้นักเรียน

1. Q = Question คำถามที่เกิดขึ้นหลังจากการอ่านบทความ ตัวอย่าง เช่น มีสิ่งใดที่คุณไม่เข้าใจหรือไม่ มีหัวข้อใดที่คุณอยากจะได้แย้งหรือไม่ มีสิ่งใดที่คุณอยากจะทำมากขึ้นหรือไม่

2. U = Unhappy คุณรู้สึกไม่มีความสุขกับสิ่งใดในบทความ ตัวอย่างเช่น มีจุดอ่อนใด ๆ ในบทความหรือไม่ มีปัญหาใด ๆ ในข้อขัดแย้งหรือไม่ มีสิ่งใดที่คุณไม่เห็นด้วยหรือไม่

3. E = Excellent, Excited มีจุดใดที่เป็นจุดที่เยี่ยมยอดจนทำให้คุณรู้สึกตื่นเต้นหรือไม่ ตัวอย่างเช่น มีจุดใดที่คุณสนใจหรือไม่ มีสิ่งใดที่ช่วยเติมเต็มช่องว่างความรู้ของคุณหรือไม่ มีสิ่งใดที่ช่วยจุดประกายแนวคิดงานวิจัยให้แก่คุณหรือไม่

4. S = Strength จุดแข็งของบทความนี้คืออะไร ตัวอย่างเช่น เขียนดีหรือไม่ มีวิจารณ์ญาณหรือไม่ บทความนี้ยืนยันความเชื่อและประสบการณ์ของคุณหรือไม่

5. T = Theme หัวข้อที่สำคัญที่สุดในบทความนี้คืออะไร ตัวอย่างเช่น ข้อความหลักในบทความนี้คืออะไร มีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ที่เชื่อมโยงกับหัวข้อเหล่านี้หรือไม่ คุณสามารถดึงอะไรออกมาจากบทความได้บ้าง

จากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST ข้างต้นชี้ให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST นั้นเป็นอีกหนึ่งวิธีที่ใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณที่น่าสนใจ ยืดหยุ่นได้ คือ ไม่จำเป็นต้องเรียงตามลำดับหรือใช้ QUEST ครบทุกขั้นตอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของบทอ่าน และสามารถนำมาใช้ในงานวิจัย เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST” ได้

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST เรื่องการอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รหัสวิชา ท 31102

ภาคเรียนที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หัวใจชายหนุ่ม

หน่วยการเรียนรู้ย่อยที่ 1 การอ่านเพื่อความเข้าใจ

รายวิชาภาษาไทย 2

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ปีการศึกษา 2560

จำนวน 2 คาบ

ครูผู้สอน นางสาวปวีณสุตา ชัยนการ

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ม.4-6/6 ตอบคำถามจากการอ่านประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและหลักการใช้ออนไลน์ได้
2. นักเรียนสามารถอธิบายหลักการรับสารและภาษาจากออนไลน์ได้

3. สาระสำคัญ

สื่อออนไลน์เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารและความรู้ที่ใหญ่ที่สุด ซึ่งในปัจจุบันมีบทบาทอย่างยิ่งในหลาย ๆ ด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการศึกษา ทั้งนี้การใช้ออนไลน์มีทั้งประโยชน์และโทษ จึงควรใช้วิจารณญาณในการรับสารอย่างถี่ถ้วนเพื่อนักเรียนจะได้มีความรู้ สามารถเลือกข้อมูลที่เป็นประโยชน์นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องเหมาะสม

4. สาระการเรียนรู้

1. ความรู้

- 1.1 ความหมายและลักษณะของสื่อออนไลน์
- 1.2 หลักการรับสารจากสื่อออนไลน์

1.3 การใช้ภาษาในสื่อออนไลน์

2. ทักษะ/กระบวนการ

2.1 ทักษะการสื่อสาร

2.2 กระบวนการคิด

3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์

3.1 ใฝ่เรียนรู้

3.2 มีวินัย

3.3 มุ่งมั่นในการปฏิบัติ

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 สมรรถนะในการสื่อสาร

4.2 สมรรถนะในการใช้เทคโนโลยี

5. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ชิ้นงาน

ใบงานเรื่อง “จัดฟันแฟชั่น” สวยหลอก ๆ แต่อันตรายจริง ๆ
แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง “การอ่านเพื่อความเข้าใจ”

6. การวัดและประเมินผล

วิธีวัดและประเมินผล

ประเมินจากการทำใบงาน “จัดฟันแฟชั่น” สวยหลอก ๆ แต่อันตรายจริง ๆ
ประเมินจากแบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง “การอ่านเพื่อความเข้าใจ”

เครื่องมือวัดและประเมินผล

แบบประเมินจากการทำใบงาน “จัดฟันแฟชั่น” สวยหลอก ๆ แต่อันตรายจริง ๆ
แบบประเมินจากแบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง “การอ่านเพื่อความเข้าใจ”

7. กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมนำเข้าสู่การเรียนรู้

1. ครูถามนักเรียนว่า ใครมีเฟซบุ๊กบ้าง ใครเคยหางานในกูเกิ้ลบ้าง จากนั้นถามนักเรียนว่า เฟซบุ๊ก และกูเกิ้ลนี้ จัดเป็นสื่อประเภทใด
2. ร่วมเฉลยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับนักเรียนเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3. ครูนำบทความขนาดสั้นเรื่อง “จัดฟันแฟชั่น” สวยหลอก ๆ แต่อันตรายจริง ๆ ให้นักเรียนจับคู่ร่วมกันศึกษาและตอบข้อคำถามในหัวข้อที่กำหนดให้ ดังมีหัวข้อต่อไปนี้

3.1 จุดประกายคำถาม Q (Question) นักเรียนเป็นผู้กำหนดคำถามหรือข้อสงสัยจากเรื่องที่อ่านมีความเข้าใจในบทอ่าน

3.2 จุดอ่อน U (Unhappy) ประเด็นที่ขัดแย้งหรือสิ่งที่นักเรียนเห็นต่างไปจากเรื่อง

3.3 จุดยอดเยี่ยม E (Excellent, Excited) นักเรียนสามารถบอกความรู้สึกที่ยอดเยี่ยม ตื่นเต้น เติมเต็มความรู้และแนวคิดได้

3.4 จุดแข็ง S (Strength) นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อดีของเรื่องที่อ่าน

3.5 จุดหลัก T (Theme) นักเรียนสามารถบอกสาระสำคัญ ข้อความหลักหรือแก่นของเรื่องที่อ่าน

4. นักเรียนตอบข้อคำถามโดยเขียนเรียบเรียงเนื้อหาสาระที่เหมาะสม แล้วส่งครูในคาบต่อไป

5. ครูถามนักเรียนว่า การรับข้อมูลทางสื่อออนไลน์มีลักษณะอย่างไร ควรระวังหรือมีข้อควรสังเกตเรื่องใดบ้าง ร่วมกันอภิปรายในประเด็นดังกล่าวข้างต้น

6. ครูอธิบายเพิ่มเติมเรื่อง การอ้างแหล่งข้อมูล ให้นักเรียนฟัง

7. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านเอาเรื่อง

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

8. ครูสุ่มนักเรียนสรุปความรู้จากเรื่องที่เรียน

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้เรื่อง “สื่อออนไลน์”

2. ใบงานเรื่อง “จัดฟันแฟชั่น” สวยหลอก ๆ แต่อันตรายจริง ๆ

3. แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านเอาเรื่อง

4. แบบบันทึกคะแนนการทำใบกิจกรรมเรื่อง “จัดฟันแฟชั่น” สวยหลอก ๆ แต่อันตรายจริง ๆ

5. เกณฑ์การประเมินการทำใบกิจกรรมเรื่อง “จัดฟันแฟชั่น” สวยหลอก ๆ แต่อันตรายจริง ๆ

9. ข้อเสนอแนะ

-

10. รายละเอียดเนื้อหาสาระ

สื่อออนไลน์

1. ความหมายของสื่อออนไลน์

สื่อออนไลน์ เป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่มีความหลากหลาย ทันสมัย รวดเร็ว สามารถตอบโต้ได้ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยผู้ส่งสารอาจทำหน้าที่เป็นผู้รับสาร ในขณะที่ผู้รับสารอาจทำหน้าที่ส่งสาร เป็นสื่อใหม่ที่มีบทบาทสำคัญในสังคมต่าง ๆ เช่น สังคมธุรกิจ การศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างกันในเครือข่ายทางสังคม ผ่านทางเว็บไซต์และโปรแกรมประยุกต์ในสื่อใด ๆ ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต ผู้รับสารสามารถรับรู้และสามารถมีส่วนร่วมในการผลิตสารได้อย่างสร้างสรรค์

2. ความสำคัญของสื่อออนไลน์

สื่อออนไลน์มีความสำคัญเป็นสื่อทางเลือกใหม่ที่ทันสมัย รวดเร็วเข้าถึงได้ง่าย ประหยัดเวลาและลดต้นทุนสามารถแลกเปลี่ยน เชื่อมโยงข้อมูลความรู้ในสิ่งที่สนใจร่วมกันได้ สื่อออนไลน์มีความสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมือในการการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล แหล่งสารสนเทศที่ได้รับความนิยม เป็นเครื่องมือทางการตลาดช่วยลดต้นทุนในการโฆษณา เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในชีวิตประจำวัน สามารถช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้รับสารหรือผู้ที่สนใจข้อมูลร่วมกัน

3. การใช้สื่อออนไลน์ในการจัดการเรียนรู้

การเรียนการสอนยุคปัจจุบันโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา คงไม่สามารถหลีกเลี่ยงการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีไปได้ เครื่องคอมพิวเตอร์สร้างความสะดวกรวดเร็วในการบันทึกข้อมูล มีความสามารถในการค้นหาข้อมูลความรู้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว รวมถึงการใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสนทนากับผู้เรียน ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษายุคนี้เติบโตไปพร้อมกับ การติดต่อสื่อสารและการรับรู้ข้อมูลจากสื่อออนไลน์ สื่อออนไลน์ที่มีอยู่มากในโลกอินเทอร์เน็ตนั้น สามารถนำมาใช้เป็นสื่อการสอนร่วมสมัยได้ทั้งในส่วนของภาษาที่ผู้เรียนได้พบและใช้อยู่ รวมทั้ง การนำงานรูปแบบต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ทั่วไปในเว็บไซต์ต่าง ๆ ทั้งข้อเขียน ข่าว บทความ ภาพ เพลง ภาพยนตร์ ฯลฯ

ยุคสมัยเปลี่ยน ชีวิตประจำวันและวัฒนธรรมย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยด้วย การใช้สื่อออนไลน์จึงมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการสนับสนุนเป้าหมายหลักและยุทธศาสตร์สำคัญที่เน้น การพัฒนาคนให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตการใช้สื่อออนไลน์เหล่านี้ นอกจากจะสร้างความตื่นตาตื่นใจและความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ผู้เรียนแล้ว ยังมีส่วนสร้างเสริม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนทั้งในเรื่องของการรวมพลังสร้างสรรค์ สังคมและอนุรักษ์ วัฒนธรรมไทยด้วย

เมื่อโลกในความเป็นจริงของผู้เรียนเปลี่ยนไป โลกในการเรียนรู้ของพวกเขาจะต้องเปลี่ยนไปด้วย ผู้เรียนได้นำประสบการณ์จากการใช้สื่อออนไลน์ที่รายล้อมอยู่รอบตัวมาใช้ในการสังเกต พินิจพิจารณา วิเคราะห์ทั้งด้านภาษา สังคมและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ส่วนครูผู้สอนก็ยังคงมีภาระในการค้นหาสื่อออนไลน์ที่เหมาะสมและหลากหลายสำหรับผู้เรียนสื่อออนไลน์ อดุมไปด้วยเทคโนโลยีและการสื่อสารสมัยใหม่ ที่เปิดโอกาสให้เกิดการเรียนรู้และสามารถเรียนรู้เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มได้อย่างอิสระ เทคโนโลยีเหล่านี้ช่วยให้เกิดการเรียนรู้โดยใช้ประสาทสัมผัสหลายอย่างในการสะท้อนความคิดเห็น รวมทั้งการร่วมมือกันในการเรียนรู้ก็ไม่มีจำกัดเวลา สถานที่หรือโครงสร้างของรูปแบบการเรียนรู้

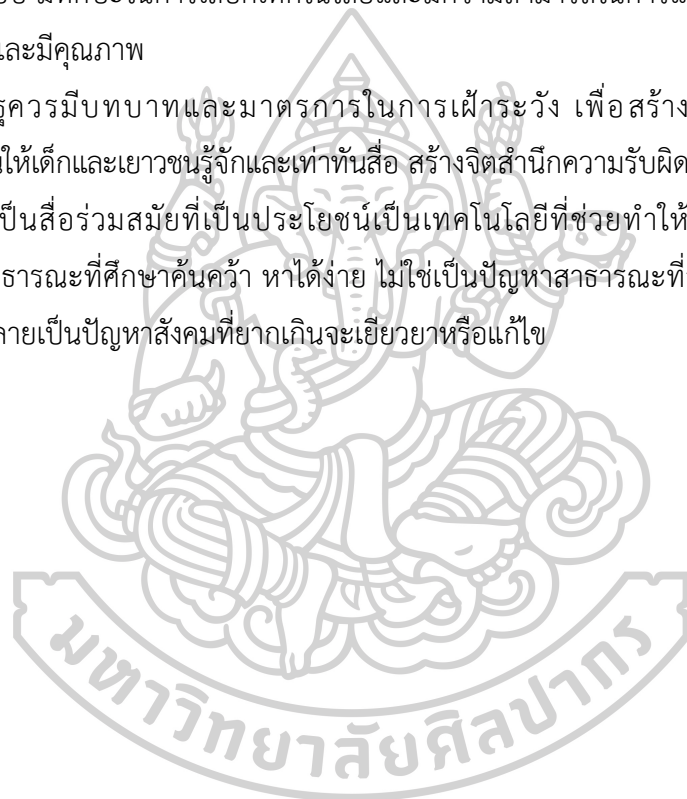
เทคโนโลยีสามารถช่วยกระตุ้นและสนับสนุนให้เกิดกระบวนการค้นหาความรู้ ช่วยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ความเข้าใจใหม่ ๆ ไม่ได้เป็นเพียงการส่งต่อหรือถ่ายโอนความรู้หรือข้อมูลเท่านั้น และยังรวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ด้วยเทคโนโลยีของข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงศิลปะและวิธีการของการเรียนการสอนอย่างมาก ผู้เรียนไม่ต้องการข้อมูลที่ย่อยมาแล้วและมาส่งต่อให้ แต่ผู้เรียนต้องการที่จะเรียนรู้โดยการปฏิบัติ ซึ่งเขาสามารถสร้างความเข้าใจขึ้นมาได้เองโดยการใช้พื้นฐานของการทดลอง การลองผิดลองถูก ตลอดจนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

4. การคัดเลือกสื่อออนไลน์

สื่อออนไลน์เป็นสื่อที่เติบโต พัฒนาและแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว เพราะเป็นสื่อที่แพร่กระจายจากการมีปฏิสัมพันธ์เชิงสังคมในสื่อสังคมหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) การแพร่กระจายของสื่อก็ทำได้ง่ายขึ้น ด้วยการแบ่งปันเนื้อหา (Content Sharing) จากใครก็ได้ สื่อออนไลน์เป็นสื่อที่เปลี่ยนแปลงสื่อเดิมที่แพร่กระจายข่าวสารแบบทางเดียว (One-to-Many) เป็นแบบการสนทนาที่สามารถมีผู้เข้าร่วมได้หลายคน (Many-to-Many) เมื่ออยู่ในสภาพของการเป็นสื่อสังคมหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) สิ่งที่เกิดขึ้น คือการสนทนาอาจจะเป็นการรวมกลุ่มคุยในเรื่องที่สนใจร่วมกันทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองตลอดจนวัฒนธรรม ชีวิตความเป็นอยู่ หรือการวิพากษ์วิจารณ์สินค้าและบริการต่าง ๆ โดยที่ไม่มีใครเข้ามาควบคุมเนื้อหาของการสนทนา แม้กระทั่งตัวผู้ผลิตเนื้อหาเอง เพราะผู้ที่ได้รับสารมีสิทธิที่จะเข้าร่วมการสนทนาทั้งในรูปแบบของการเพิ่มเติมความคิดเห็นหรือการเข้าไปแก้ไขเนื้อหานั้นด้วยตนเองเมื่อเป็นเช่นนั้น เทคโนโลยีเหล่านี้จึงเหมือนดาบสองคม มีทั้งประโยชน์และโทษ เป็นช่องทางของผู้แสวงหาประโยชน์จากผู้ใช้งานทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมที่จะเกิดขึ้นได้ คือการใช้เทคโนโลยีเหล่านี้อย่างมีจริยธรรม ผู้ให้บริการและ ผู้ใช้บริการจะต้องระมัดระวัง ไม่สร้างความเดือดร้อนต่อผู้อื่นและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ผู้ใช้บริการต้องสร้างความเข้มแข็งให้ตนเอง คือไม่ลุ่มหลงต่อกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งมากเกินไป ควรรู้จักแบ่งเวลาให้เหมาะสมในด้านการเรียนการสอน

ผู้สอนมีความจำเป็นที่จำเป็นต้องกลั่นกรอง เลือกเฉพาะข้อมูลที่เหมาะสมและทันสมัย ผู้สอนต้องใช้เวลาในการคัดเลือกเรื่อง เนื้อหา ข่าวสารและทรัพยากรหลากหลายรูปแบบ เพราะข้อมูลที่คัดเลือกมานั้น ย่อมส่งผลต่อการเพิ่มพูนข้อมูล และประสบการณ์ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน ผู้สอนต้องรู้จักเลือกเรื่องราวจากสื่อออนไลน์ที่สร้างสรรค์เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชนผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ยังมีภาระหน้าที่ในการให้ความรู้เรื่องภัยอันตรายจากอินเทอร์เน็ต กำหนดแนวทางควบคุมดูแลและบังคับใช้กฎหมาย เพื่อเข้าสู่มาตรฐานการบริหารจัดการในการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันผู้สอนเองคงไม่อาจหลีกเลี่ยงภาระในการดูแล แนะนำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มีทักษะในการเลือกเทคโนโลยีและมีความสามารถในการแยกข้อมูล เลือกใช้ข้อมูลที่มีประโยชน์และมีคุณภาพ

รัฐควรมีบทบาทและมาตรการในการเฝ้าระวัง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้คนในชาติ สร้างภูมิคุ้มกันให้เด็กและเยาวชนรู้จักและเท่าทันสื่อ สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้สื่อออนไลน์เป็นสื่อร่วมสมัยที่เป็นประโยชน์เป็นเทคโนโลยีที่ช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้สู่สังคม เป็นปัญญาสาธารณะที่ศึกษาค้นคว้า หาได้ง่าย ไม่ใช่เป็นปัญหาสาธารณะที่จะส่งผลกระทบต่อผู้คนทั้งหลายจนกลายเป็นปัญหาสังคมที่ยากเกินจะเยียวยาหรือแก้ไข

ใบความรู้ เรื่อง สื่อออนไลน์

1. ความหมายของสื่อออนไลน์

สื่อออนไลน์ เป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่มีความหลากหลาย ทันสมัย รวดเร็ว สามารถตอบโต้ได้ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยผู้ส่งสารอาจทำหน้าที่เป็นผู้รับสาร ในขณะที่ผู้รับสารอาจทำหน้าที่ส่งสาร เป็นสื่อใหม่ที่มีบทบาทสำคัญในสังคมต่าง ๆ เช่น สังคมธุรกิจ การศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างกันในเครือข่ายทางสังคม ผ่านทางเว็บไซต์และโปรแกรมประยุกต์ในสื่อใด ๆ ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต ผู้รับสารสามารถรับรู้และสามารถมีส่วนร่วมในการผลิตสารได้อย่างสร้างสรรค์

2. ความสำคัญของสื่อออนไลน์

สื่อออนไลน์มีความสำคัญเป็นสื่อทางเลือกใหม่ที่ทันสมัย รวดเร็วเข้าถึงได้ง่าย ประหยัดเวลาและลดต้นทุนสามารถแลกเปลี่ยน เชื่อมโยงข้อมูลความรู้ในสิ่งที่สนใจร่วมกันได้ สื่อออนไลน์มีความสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล แหล่งสารสนเทศ ที่ได้รับความนิยม เป็นเครื่องมือทางการตลาดช่วยลดต้นทุนในการโฆษณา เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในชีวิตประจำวัน สามารถช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้รับสารหรือผู้ที่สนใจข้อมูลร่วมกัน

3. การใช้สื่อออนไลน์ในการจัดการเรียนรู้

การเรียนการสอนยุคปัจจุบันโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา คงไม่สามารถหลีกเลี่ยงการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีไปได้ เครื่องคอมพิวเตอร์สร้างความสะดวกรวดเร็วในการบันทึกข้อมูล มีความสามารถในการค้นหาข้อมูลความรู้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว รวมถึงการใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสนทนากับผู้เรียน ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษายุคนี้เติบโตไปพร้อมกับการติดต่อสื่อสารและการรับรู้ข้อมูลจากสื่อออนไลน์ สื่อออนไลน์ที่มีอยู่มากในโลกอินเทอร์เน็ตนั้นสามารถนำมาใช้เป็นสื่อการสอนร่วมสมัยได้ทั้งในส่วนของภาษาที่ผู้เรียนได้พบและใช้อยู่ รวมทั้งการนำเสนอรูปแบบต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ทั่วไปในเว็บไซต์ต่าง ๆ ทั้งข้อความ ข่าว บทความ ภาพ เพลง ภาพยนตร์ ฯลฯ

ยุคสมัยเปลี่ยน ชีวิตประจำวันและวัฒนธรรมย่อมเปลี่ยนไปตามยุคสมัยด้วย การใช้สื่อออนไลน์จึงมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการสนับสนุนเป้าหมายหลักและยุทธศาสตร์สำคัญที่เน้นการพัฒนาคนให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตการใช้สื่อออนไลน์เหล่านี้ นอกจากจะสร้างความตื่นตาตื่นใจและความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ผู้เรียนแล้ว ยังมีส่วนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนทั้งในเรื่องของการรวมพลังสร้างสรรค์สังคมและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยด้วย

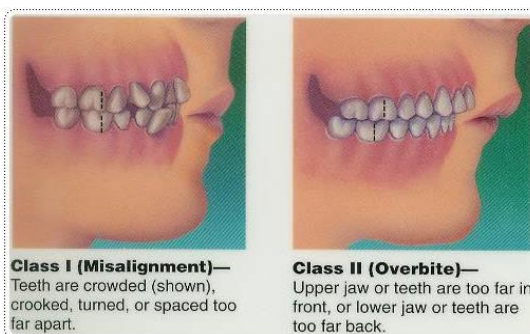
“จัดฟันแฟชั่น” สวยหลอกๆ แต่อันตรายจริง ๆ

ช่วงนี้ใครอยู่หน้าคอมฯ ทุกวันต้องเห็นข่าวตลกรามาเรื่อง "การจัดฟันแฟชั่น" กันบ้างแล้ว หลังจากที่มีแม่ค้า (จำนวนมาก) หาเงินเข้ากระเป๋าตัวเองด้วยการหิบบิ้นอันตรายให้กับผู้บริโภค ซึ่งก็ไม่ใช่ใครที่ไหน เป็นน้องๆ นักเรียนที่ขาดความยั้งคิดนี้เอง ด้วยความที่อยากสวยหล่อบ้าง แต่ก็ไม่อยากเสียตังค์แพงๆ จึงหลงสั่งซื้ออุปกรณ์จัดฟันทางอินเทอร์เน็ตไปทำเองที่บ้าน!! ซึ่งอันตรายมาก ๆ เพราะการจัดฟันมันไม่ใช่เรื่องง่ายที่นึกจะทำเองก็ทำได้ บทความวิทยุวันนี้ขอเป็นอีกหนึ่งสื่อที่เน้นย้ำถึงอันตรายและโทษที่อาจเกิดขึ้นกับคนที่คิดจะ "จัดฟันแฟชั่น" ค่ะ

จริง ๆ แล้วการจัดฟันเป็นการแก้ไขปัญหาเรื่องการสบฟันผิดปกติ ฟันซ้อนเก ฟันห่าง ฟันยื่น เป็นไปในแง่การรักษาโดยมีทันตแพทย์ดูแลอย่างใกล้ชิดทุกขั้นตอน เมื่อการจัดฟันเข้ามาช่วยแก้ปัญหาแล้ว จะช่วยให้มีสุขภาพช่องปากที่ดีขึ้นและช่วยเพิ่มความมั่นใจในการใช้ชีวิตด้วย

แต่เนื่องจากปัจจุบันมีคนจัดฟันเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ บวกกับจัดฟันไปแล้วรูปหน้ามักเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น น้องๆ อาจจะรู้สึกว่าการมีลวดเหล็ก ยางสี ๆ อยู่ในปากนี้เป็นแฟชั่นเก๋ตี เลยอดอยากจัดฟันบ้างทั้งๆ ที่ฟันไม่ผิดปกติอะไร เน้นเอาความสวยงามอย่างเดียว เลยหันไปพึ่งการจัดฟันแฟชั่นที่ราคาถูกแสนถูก (แต่คุณภาพ????) และยังหาซื้อได้ง่ายมาก เช่น ตลาดนัดใกล้บ้าน หรือร้านค้าออนไลน์ ซึ่งน้อง ๆ รู้มั๊ยคะว่าสื่อต่างชาติถึงกับอึ้งทีเดียว และพูดถึงกันว่าประเทศไทยเป็นประเทศแรกและประเทศเดียวที่เด็กเยาวชนจัดฟันกันเป็นแฟชั่น...

Class I (Misalignment)—
Teeth are crowded (shown),
crooked, turned, or spaced too
far apart.

Class II (Overbite)—
Upper jaw or teeth are too far in
front, or lower jaw or teeth are
too far back.

ที่ผ่านมามีตัวอย่างให้เห็นโทษของการจัดฟันแฟชั่นหลายเหตุการณ์ เช่น เมื่อปี 2552 มีนักเรียน ม.3 แอบไปจัดฟันแฟชั่น หลังจากนั้น 1-2 เดือน ก็เกิดอาการซึ่มเศร้า ไม่พูดจา และในที่สุดก็เสียชีวิตในขณะนอนหลับ!! และอีกกรณีหนึ่งในปีเดียวกัน เป็นนักเรียนชั้น ม.5 จัดฟันแฟชั่นตามเพื่อน ผลสุดท้ายปวดฟัน เหงือกบวมทำให้ติดเชื้อในกระแสเลือดเนื่องจากเหล็กไม่สะอาด ผลสุดท้ายก็เสียชีวิตเช่นกัน

จากสองเหตุการณ์นี้ทำให้ช่วงนั้นมีการรณรงค์ให้ความรู้เรื่องจัดฟันแฟชั่นกันมากพอสมควร แต่อาจจะไม่เข้มงวดมากพอ พ่อค้าแม่ค้าขายอุปกรณ์จัดฟันเถื่อนจึงยังไม่ลดลง คราวนี้น้อง ๆ ลองมาดูถึงโทษของการจัดฟันแฟชั่นกันบ้าง

- ลวดดัดแฟชั่นที่ขายกันอยู่เป็นลักษณะลวดสแตนเลส ซึ่งเป็นลวดที่ร้อยดอกไม้ พบว่ามีสารปนเปื้อนหลายชนิด เช่น ตะกั่ว พลวง ซิลิเนียม โครเมียม สารหนู ฯลฯ หากเข้าไปสะสมในร่างกายปริมาณมากมีผลต่อไต ทำให้"ไตวาย" ถึงขั้น "ตายไว" ได้

- การนำลวดที่ไม่ได้มาตรฐานไปวางบนฟันแล้วสอดปลายลวดเข้าซอกฟันเพื่อไม่ให้ลวดหลุดออกมา เป็นพฤติกรรมที่เสี่ยงมาก เพราะในปากเรามีน้ำลายซึ่งมีความเป็นกรด-ด่าง อาจทำปฏิกิริยากับสีเคลือบลูกปิด ทำให้สารเคลือบละลายออกมา แน่แน่นอนว่าสารนั้นไม่ไปไหนค่ะ เข้าร่างกายเรานั้นเอง ส่วนลวดที่เป็นสีก็เช่นเดียวกัน เมื่ออยู่ในปากเรานาน ๆ สีจะจางลง สีเคลือบต่าง ๆ ก็เข้าสู่ร่างกายเรา

- เมื่อลวดที่ไม่สะอาดที่มกระพุ้งแก้มหรืออวัยวะอื่นๆ ในช่องปาก ทำให้เกิดแผลติดเชื้อหรือแผลเรื้อรังได้

- ยางจัดฟันที่เป็นรูปแบบต่าง ๆ เช่น ลายดอกไม้ ลายมิกกี้เมาส์ ก็ไม่ได้มาตรฐานทั้งนั้น ซึ่งยางที่มีลวดลายแบบนี้ยิ่งเพิ่มโอกาสทำให้ฟันผุ

ยางจัดฟันแฟชั่น!! อันตรายนะขอบอก

- ขั้นตอนการทำที่ไม่ได้มาตรฐาน ไม่ว่าจะทำที่ร้านหรือทำเองก็ไม่ได้มาตรฐาน เช่น ถัดพิมพ์ฟันไม่มีการฆ่าเชื้อก่อน อาจได้รับเชื้อจากคนที่มาจัดฟันก่อนหน้านี้ ส่วนใครที่ทำเองที่บ้าน ก็ไม่ได้ห่วงใยเรื่องความสะอาดเลย ไม่มีการฆ่าเชื้อก่อนเช่นกัน

- การปรับแต่งลวดทำให้เกิดแรงกดที่ตัวฟัน ทำให้ฟันเคลื่อนจากเดิม (เดิมที่สวยงามอยู่แล้ว ทำให้แย่ง) จนอาจมีอาการปวดฟัน ฟันตาย รากฟันละลาย จนถึงขั้นต้องถอนฟันทิ้ง

อีกหนึ่งปัญหาที่ "จัดฟันแฟชั่น" ทำพิษ ฟันเคลื่อนตรงตามแนวลวดจนผิดรูป

- เมื่อติดเหล็กไปแล้ว ทำให้ทำความสะอาดช่องปากยากกว่าเดิม ยิ่งไม่รู้วิธีการรักษา ที่ถูกต้อง เสี่ยงฟันผุ หินปูนขึ้น เหงือกอักเสบ มีกลิ่นปาก

- หากติดเครื่องมือจัดฟันเอง มีโอกาสที่เครื่องมือจัดฟันแฟชั่นหลุดลงคอหรือหลอดลม เป็นอันตรายถึงชีวิตอีกเหมือนกัน

สรุปแล้วการจัดฟันแฟชั่นไม่ได้มีผลดีอะไรเลย ซ้ำร้ายมีอันตรายแอบแฝงอยู่อีกมากมาย ผากเดือนน้อง ๆ ชาว Dek-D.com ที่อยากสวยหล่อ แต่ฟันไม่มีปัญหาอะไร...ก็อย่าไปจัดฟันแฟชั่นเลยคะ เจ็บตัวเปล่า ๆ มีวิธีที่ทำให้ตัวเองดูดีมีอีกหลายทางนะคะ

ส่วนน้องๆ ที่มีปัญหาเรื่องฟันจริงๆ ขอให้เข้าไปหาทันตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญช่วยวิเคราะห์ และวางแผนรักษาดีกว่า เพราะการรักษาฟันไม่ใช่ใครจะทำก็ได้ ไม่อย่างนั้นหมอฟันคงไม่ต้องใช้เวลาเรียนถึง 6 ปี และหมอมเฉพาะทางด้านการจัดฟันก็คงไม่ต้องใช้เวลาเรียนร่วม 10 ปีหรอกคะ รู้ถึงผลเสียแบบนี้แล้วฝากบอกต่อถึงเพื่อนๆ ที่ยังเข้าใจผิดเกี่ยวกับการจัดฟันแฟชั่นอยู่ ให้คิดใหม่ โดยด่วนเลยนะคะ

ข้อมูลจาก www.Dek-D.com

ขอขอบคุณข้อมูลและรูปภาพประกอบจาก

www.dailynews.co.th, www.thaiortho.org, www.thaihealth.or.th,

www.bizrice.com, www.dehaanortho.com, www.napervilledentist.com

ชื่อ.....สกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....สกุล..... ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน เรื่อง “จัดฟันแฟชั่น” สวยหลอก ๆ แต่อันตรายจริง ๆ

คำชี้แจง : .ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ทุกข้อ

1. ให้นักเรียนตั้งคำถามหรือข้อสงสัยพร้อมทั้งหาคำตอบจากเรื่อง“จัดฟันแฟชั่น”

สวยหลอก ๆ แต่อันตรายจริง ๆ (จำนวน 1 ข้อ)

คำถาม

.....

.....

คำตอบ

.....

.....

2. ให้นักเรียนบอกประเด็นที่ขัดแย้งหรือสิ่งที่นักเรียนเห็นต่างไปจากเรื่อง

.....

.....

3. ให้นักเรียนบอกความรู้สึกที่ยอดเยียม ตื่นเต้นหรือข้อมูลที่สามารถเติมเต็มความรู้และแนวคิดของนักเรียนได้

.....

.....

4. ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อดีของเรื่องทีอ่าน

.....

.....

5. ให้นักเรียนบอกสาระสำคัญของเรื่องทีอ่าน

.....

.....

เกณฑ์การตรวจคะแนนการทำใบงาน
เรื่อง“จัดฟันแฟชั่น” สวยหลอก ๆ แต่อันตรายจริง ๆ

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
		3 (ดี)	2 (ปานกลาง)	1 (ปรับปรุง)
1.	ตอบคำถามได้ตรงประเด็น	สามารถตอบคำถามในประเด็นดังต่อไปนี้ได้อย่างชัดเจนทุกประเด็น ได้แก่ตอบได้ตรงประเด็น ตั้งคำถามได้อย่างสร้างสรรค์ และมีคำถามปลายเปิด (อย่างไร ทำไม เพราะเหตุใด) สามารถตอบคำถามที่ตนเองตั้งไว้ได้ถูกต้องทั้งหมด	สามารถตอบคำถามและมีลักษณะคำตอบดังต่อไปนี้ ไม่มีคำถามปลายเปิด (อย่างไร ทำไม เพราะเหตุใด) สามารถตอบคำถามที่ตนเองตั้งไว้ได้แต่ไม่ครบถ้วน เขียนสรุปความรู้ ข้อมูลจากการอ่านได้แต่ไม่ครอบคลุมคำตอบ	ไม่สามารถตอบคำถามและหรือ ไม่มีคำถามปลายเปิด (อย่างไร ทำไม เพราะเหตุใด) ไม่สามารถตอบคำถามที่ตนเองตั้งไว้ได้ เขียนสรุปความรู้ ข้อมูลจากการอ่านไม่ได้
2	การใช้ภาษา	ใช้ภาษาและประโยคถูกต้องสอดคล้องกับเนื้อหา สกคคคำถูกต้องทุกคำ มีการใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์	ใช้ภาษาและประโยคถูกต้องสอดคล้องกับเนื้อหา สกคคคำผิด 1-4 คำ	ใช้ภาษาและประโยคถูกต้องแต่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา สกคคคำผิดมากกว่า 4 คำ
3	เวลา	ชิ้นงานเสร็จตามกำหนด และมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันกำหนด แต่งานมีคุณภาพ	เสร็จไม่ทันกำหนด และงานไม่มีคุณภาพ

เกณฑ์การประเมินใบงานของนักเรียน

คะแนน 7 – 9 ระดับ ดี

คะแนน 5 - 6 ระดับ พอใช้

คะแนน 3 – 4 ระดับ ควรปรับปรุง

แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านเพื่อความเข้าใจ

คำชี้แจง : ให้นักเรียน x เลือกข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1- 4

เห็ดเมาช่วย "รีเซ็ต" สมองผู้ป่วยซึมเศร้าได้

สารออกฤทธิ์หลอนประสาทที่พบในเห็ดเมาสามารถปรับสภาพและจัดระเบียบสมองของผู้ป่วยโรคซึมเศร้ารุนแรงชนิดที่ไม่มีทางรักษาให้มีอาการดีขึ้นได้ ซึ่งเป็นความหวังต่อการรักษาโรคทางจิตเวชนี้ในอนาคต คณะนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยอิมพีเรียล คอลเลจ ลอนดอน ดีพีเอ็มพี ผลการศึกษาดังกล่าวในวารสาร Scientific Reports โดยระบุว่าได้ทำการวิจัยกับกลุ่มทดลองขนาดเล็กที่เป็นผู้ป่วยโรคซึมเศร้า 19 คน โดยได้ให้ยาไซโลไซบิน (Psilocybin) ซึ่งสกัดจากเห็ดเมา 1 ครั้งแก่ผู้ป่วยทุกคน และมีการสังเกตตรวจสอบลักษณะการทำงานของสมองผู้ป่วยทั้งก่อนและหลังรับยา 1 วันด้วย

ผลปรากฏว่าผู้ป่วยที่เข้ารับการทดลองครั้งหนึ่ง ไม่มีอาการซึมเศร้าเหลืออยู่หลังสร้างเมามากแล้ว และสมองบางส่วนมีการทำงานที่เปลี่ยนไป โดยผู้ป่วยสามารถคงภาวะที่มีอาการดีขึ้นนี้ไว้ได้นานราว 5 สัปดาห์ก่อนหน้านี้เคยมีผลงานวิจัยบางชิ้นที่ระบุว่า ยาไซโลไซบินซึ่งสกัดจากเห็ดเมาเป็นเสมือน "สารหล่อลื่นทางจิตประสาท" ที่ทำให้ผู้ป่วยหลุดพ้นจากวงจรการเกิดอาการซึมเศร้าได้ แต่งานวิจัยล่าสุดนี้สามารถชี้ได้ว่า คนไข้ที่รับยาดังกล่าวจะเกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นที่สมอง 2 ส่วน คือที่ส่วนอะมิกดาลา (Amygdala) ซึ่งเกี่ยวข้องอย่างมากกับการจัดการความรู้สึกกลัวและกังวล กับส่วนเครือข่ายประสาทอัตโนมัติที่ทำงานเมื่อสมองพักผ่อน (Default-Mode Network - DMN) ซึ่งจะมีความเสถียรขึ้นหลังได้รับยาดังกล่าว

ดร. โรบิน คาร์ฮาร์ด-แฮร์ริส ผู้นำทีมวิจัยระบุว่า สมองของผู้ป่วยซึมเศร้านั้นเหมือนอยู่ในภาวะปิดตัวไม่ตอบสนอง แต่หลังได้รับยาดังกล่าว ผู้ป่วยหลายรายบอกว่ารู้สึกเหมือนสมองได้รับพลังงานกระตุ้นให้มีการจัดระบบระเบียบใหม่หรือถูก "รีเซ็ต" ให้ดีขึ้น รวมทั้งรู้สึกเหมือนกับเป็นคนใหม่ อย่างไรก็ตาม นักวิจัยเตือนว่าผู้ป่วยโรคซึมเศร้าและคนทั่วไปไม่ควรพยายามใช้เห็ดเมาด้วยตนเอง และยังคงต้องมีการทดลองเพิ่มเติมกับกลุ่มทดลองจำนวนมากขึ้น ก่อนที่จะแน่ใจได้ว่าสามารถนำไปใช้เป็นวิธีการรักษาโรคซึมเศร้าที่ปลอดภัยในอนาคต

ที่มา: www.bbc.com/thai/international-41619943

1. จากข้อความข้างต้นเป็นงานเขียนประเภทใด (ความเข้าใจ)
 1. เรื่องสั้น
 2. สารคดี
 3. ข่าวการศึกษา
 4. นิยายวิทยาศาสตร์
2. ข้อความข้างต้นไม่ได้กล่าวถึงเรื่องในข้อใด (ความเข้าใจ)
 1. สารในเห็ดเมาสามารถปรับสภาพจิตใจของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าได้
 2. ผลการทดลองโดยใช้สารในเห็ดเมาพบว่าผู้ป่วยโรคซึมเศร้ามีอาการดีขึ้น
 3. เมื่อผู้ป่วยได้รับสารในเห็ดเมาจะทำให้สมองบางส่วนเกิดการเปลี่ยนแปลง
 4. การใช้เห็ดเมารักษานักป่วยโรคซึมเศร้าผู้ป่วยควรปรึกษาแพทย์ก่อนการใช้จ่าย
3. จากข้อความข้าง “รีเซ็ท” มีความหมายตรงตามข้อใด (ความเข้าใจ)
 1. ผู้ป่วยมีความรู้สึกว้าโรซึมเศร้าที่ตนเองป่วยนั้นมีอาการดีขึ้น
 2. กระบวนการคิดของผู้ป่วยที่เปลี่ยนแปลงไปหลังการใช้จ่ายได้ระยะหนึ่ง
 3. ความสามารถในการวิเคราะห์การแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์ของผู้ป่วย
 4. ผู้ป่วยสามารถหายจากโรคซึมเศร้าได้หากปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์อย่างต่อเนื่อง
4. ข้อใดต่อไปนี้นำแสดงถึงความขัดแย้งของข้อความข้างต้น (ความเข้าใจ)
 1. สารออกฤทธิ์หลอนประสาทที่พบในเห็ดเมาสามารถปรับสภาพและจัดระเบียบสมองของผู้ป่วยโรคซึมเศร้ารุนแรงชนิดที่ไม่มีทางรักษาให้มีอาการดีขึ้นได้
 2. ผลปรากฏว่าผู้ป่วยที่เข้ารับการทดลองครั้งหนึ่ง ไม่มีอาการซึมเศร้าเหลืออยู่หลังสร้างเมาจากยาแล้ว และสมองบางส่วนมีการทำงานที่เปลี่ยนไป
 3. ผู้ป่วยหลายรายบอกรู้สึกเหมือนสมองได้รับพลังงานกระตุ้นให้มีการจัดระบบระเบียบใหม่หรือถูก “รีเซ็ท” ให้ดีขึ้น รวมทั้งรู้สึกเหมือนกับเป็นคนใหม่
 4. ยังคงต้องมีการทดลองเพิ่มเติมกับกลุ่มทดลองจำนวนมากขึ้นก่อนที่จะแน่ใจได้ว่าสามารถนำไปใช้เป็นการรักษาโรคซึมเศร้าที่ปลอดภัยในอนาคต
5. ข้อมูลในข้อใดต่อไปนี้ไม่ปรากฏในข้อความข้างต้น (ความเข้าใจ)
 1. ผลการทดลอง
 2. แหล่งที่มาของข้อมูล
 3. ข้อเสนอแนะในการใช้จ่าย
 4. ผลข้างเคียงจากการใช้จ่าย

บันทึกหลังการสอน

1. ผลการสอน

ม. 4/1

.....

.....

.....

ม. 4/2

.....

.....

.....

ม. 4/5

.....

.....

.....

2. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวปวีณสุตา ขยันการ)

...../...../.....

คำแนะนำของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....หัวหน้ากลุ่ม ฯ

(นางมาณี ปรีกมานนท์)

...../...../.....

คำแนะนำของผู้อำนวยการสถานศึกษา

.....

.....

.....

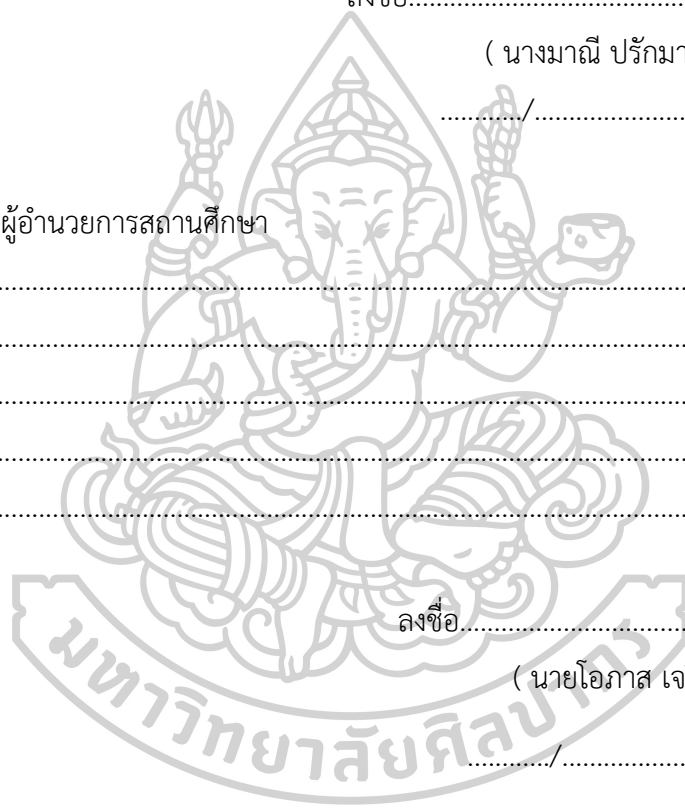
.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้อำนวยการฯ

(นายโอภาส เจริญเชื้อ)

...../...../.....

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ

แบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

- คำชี้แจง :** 1. แบบทดสอบมีจำนวน 2 ตอน
 2. ให้เขียนชื่อ-นามสกุล เลขที่ ห้อง ในกระดาษคำตอบให้ถูกต้อง
 3. เวลาสอบ 50 นาที (ไม่อนุญาตให้ผู้เข้าสอบออกจากห้องสอบก่อนเวลา 30 นาที)

แบบทดสอบตอนที่ 1 แบบปรนัย 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน (กากบาทข้อที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว)
 ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-4

“ชาวอเมริกันเขารู้ว่าพ่อกับแม่ไม่สามารถอยู่เพื่อปกป้องดูแลลูกตลอดเวลาได้ ลูกต้องโตและช่วยเหลือตัวเองได้ เขาจึงมักมอบหมายงานบ้านที่ลูกทำได้ให้ลูกๆรับผิดชอบตั้งแต่เด็ก ๆ เช่น เด็ก 2 ขวบ ก็จะมีให้เลือกเสื้อผ้าเอง ทานข้าวเอง พอโตขึ้นมาหน่อยก็ให้อาหารสุนัขทุกเช้า และช่วงมหาลัยก็ต้องทำงานพิเศษเพื่อหาค่าเทอมและเรียนไปด้วย กลับกันกับคนไทยส่วนใหญ่มักเลี้ยงแบบประเคนให้ลูกทุกสิ่งทุกอย่าง อยากให้ลูกสบาย อันที่เห็นได้บ่อย ๆ คือ แม่ต้องเดินไล่ตามป้อนข้าวลูกๆเป็นประจำ พอเริ่มเข้าโรงเรียนก็ต้องเตรียมชุด แต่งตัว ถักเปียผมให้ พออยู่มหาลัยก็ยังแบมือขอเงินแม่ทั้งค่าเทอม ค่าหอ ค่ากิน ค่าเที่ยวต่าง ๆ นานา ซ้ำร้ายบางครอบครัวลูกทำงานแล้วยังต้องเอาเงินให้ลูก เพราะเงินเดือนลูกไม่พอใช้อีก”

1. จากข้อความข้างต้นข้อใดสอดคล้องกับการเลี้ยงลูกแบบคนไทย
 1. ครอบครัวดีน ให้ลูกเรียนพิเศษในช่วงปิดเทอมเพื่อเตรียมสอบ
 2. ครอบครัวฟ้า อนุญาตให้ลูกไปทัศนศึกษากับโรงเรียนได้
 3. ครอบครัวทราย ให้ลูกทำงานบ้านในช่วงวันหยุด
 4. ครอบครัวฝน ฝึกให้ลูกนั่งรถประจำทางเพื่อไปโรงเรียน
2. “...กลับกันกับคนไทยส่วนใหญ่มักเลี้ยงแบบประเคนให้ลูกทุกสิ่งทุกอย่าง อยากให้ลูกสบาย...” ผู้เขียนมีความรู้สึกอย่างไร

1. เศร้าใจ	2. สลดใจ	3. ชัดใจ	4. ไม่พอใจ
------------	----------	----------	------------
3. ข้อใดต่อไปนี้แสดงความแตกต่างระหว่างพ่อแม่ชาวอเมริกันกับพ่อแม่ชาวไทย

1. ความใส่ใจที่มีต่อลูก	2. ความคาดหวังที่มีต่อลูก
3. ความอดทนในการเลี้ยงดูลูก	4. ความคิดและทักษะในการเลี้ยงดูลูก
4. ข้อสรุปจากข้อความข้างต้นข้อใดเป็นข้อคิดเห็น

1. ครอบครัวสามารถฝึกเด็กได้	2. พ่อแม่คนไทยส่วนใหญ่ตามใจลูก
3. นักศึกษาสามารถทำงานพิเศษได้	4. พ่อแม่อเมริกันเลี้ยงลูกแตกต่างจากคนไทย

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 5-8

การให้เงินต้องพยายามฝึกสอนให้เด็กมีวินัยในการใช้ รู้จักการอดออม และเห็นคุณค่าของเงิน บอกสอนให้รู้ว่าหากต้องการสิ่งใดจะต้องทำงานหาเงินเพื่อนำเงินที่ได้มาซื้อของที่ตนเองต้องการด้วยความสามารถของตนเอง จะทำให้เด็กรู้ว่าเงินนั้นไม่ได้หามาได้ง่าย ๆ จนอาจจะทำให้เด็กรู้สึกว่าการซื้อของชิ้นนั้นไม่มีความจำเป็น ไม่คุ้มค่ากับเวลาที่เสียไปกับการทำงานอย่างเหน็ดเหนื่อย ทั้งนี้ค่านิยมในเรื่องของวัตถุก็ยังคงเป็นส่วนที่ฝังแน่นอยู่ในวัฒนธรรมในสังคมของเราอย่างเหนียวแน่น ดังนั้นการที่เราสอนให้เด็กแยกแยะระหว่างสิ่งที่อยากได้กับสิ่งที่จำเป็นจริง ๆ ได้ ก็จะช่วยทำให้พวกเขาสามารถเติบโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่ที่มีระเบียบวินัย และใช้จ่ายได้อย่างรอบคอบมากขึ้น

5. คำกล่าวที่ว่า “เงินนั้นไม่ได้หามาได้ง่าย ๆ” ไม่สอดคล้องกับข้อความในข้อใด

1. นัททำบัญชีรายรับ-รายจ่ายหลังได้รับเงินเดือนเดือนแรก
2. นีทำงานประจำควบคู่ไปกับงานพิเศษเพราะเงินไม่พอใช้
3. น้องรับจ้างล้างจานทุกเย็นหลังเลิกเรียนเพื่อนำเงินไปจ่ายค่าเทอม
4. น้ารอมแม่โอนเงินค่าเช่าบ้านในทุก ๆ เดือนอย่างกระวนกระวายใจ

6. จากข้อความข้างต้นสะท้อนสภาพสังคมได้ตรงตามข้อใด

1. สังคมที่ไร้ระเบียบวินัย
2. สังคมที่ต้องต่อสู้ดิ้นรน
3. สังคมวัตถุนิยม ฟุ้งเฟ้อ
4. สังคมที่มีแต่ความรุ่มรวย

7. ข้อความใดสอดคล้องกับแนวคิดของผู้เขียน

1. ด.ช. ล้ำ ไม่ใช้เงินในชีวิตประจำวัน
2. ด.ญ. งาม บริจาคเงินในโอกาสต่าง ๆ
3. ด.ช. เลิศ ทำบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอ
4. ด.ญ. สวย นำเงินเก็บไปซื้อของเล่นที่ตนอยากได้

8. จากข้อความข้างต้นข้อสรุปในข้อใดเป็นข้อเท็จจริง

1. เด็กบางส่วนใช้เงินอย่างไม่รู้คุณค่า
2. เด็กมักจะลอกเลียนแบบผู้ปกครอง
3. เด็กควรได้รับการเอาใจใส่และดูแล
4. เด็กเป็นวัยที่ผู้ใหญ่สอนและอบรมได้

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 9-13

โทรศัพท์มือถือนั้นหากจะกล่าวถึงลักษณะการใช้งานเมื่อสิบปีก่อน ไม่นับว่าเป็นสิ่งอำนวยความสะดวก เพราะว่าการใช้งานที่ยังไม่แพร่หลายและน้อยคนนักที่จะได้มีไว้ในครอบครอง เนื่องจากราคาที่ค่อนข้างสูงและเป็นเทคโนโลยีในยุคแรก ๆ รูปร่างนั้นใหญ่เทอะทะไม่เหมาะกับการพกพาเป็นอย่างยิ่ง แต่ในปัจจุบันนั้นตรงข้ามกับในอดีตโดยสิ้นเชิง ด้วยรูปร่างที่กะทัดรัด และดีไซน์ที่ทันสมัย อีกทั้งราคาที่ถูกลงทั้งค่าเครื่องและค่าบริการ ทำให้ตอนนี้แทบจะทุกคนมีโทรศัพท์มือถือไว้ใช้งาน เพื่อการสื่อสารทางไกลและทางโซเชียลมีเดีย

9. ข้อความในข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับข้อความข้างต้น
1. โทรศัพท์มือถือในยุคสมัยก่อนไม่เป็นที่นิยม
 2. โทรศัพท์มือถือในยุคสมัยก่อนไม่มีความจำเป็น
 3. โทรศัพท์มือถือในยุคปัจจุบันเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ
 4. โทรศัพท์มือถือในยุคปัจจุบันได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก
10. ข้อใดเป็นการคาดคะเนเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับข้อความข้างต้นมากที่สุด
1. วัยรุ่นในปัจจุบันติดโทรศัพท์มือถือ เพราะสื่อออนไลน์
 2. วัยรุ่นในปัจจุบันติดโทรศัพท์มือถือ เพราะหาซื้อได้ง่าย
 3. วัยรุ่นในปัจจุบันติดโทรศัพท์มือถือ เพราะตามความนิยม
 4. วัยรุ่นในปัจจุบันติดโทรศัพท์มือถือ เพราะชื่นชอบการถ่ายภาพ
11. ข้อใดเป็นแนวโน้มของโทรศัพท์มือถือในอนาคต
1. โทรศัพท์มือถือมีคุณภาพดี ราคาถูกลง
 2. โทรศัพท์มือถือมีความทันสมัย ขนาดเล็กลง
 3. โทรศัพท์มือถือมีราคาแพง ใช้วัสดุที่ดีขึ้นในการผลิต
 4. โทรศัพท์มือถือมีความทันสมัย ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้มากขึ้น
12. โทรศัพท์ในอดีตมีความแตกต่างกับโทรศัพท์มือถือในปัจจุบันยกเว้นข้อใด
1. ความทันสมัย
 2. ความปลอดภัย
 3. ความแพร่หลาย
 4. ความหลากหลาย
13. ข้อสรุปในข้อใดเป็นข้อเท็จจริง
1. โทรศัพท์มือถือเป็นภัยร้ายในอนาคต
 2. โทรศัพท์เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร
 3. โทรศัพท์มือถือเป็นมากกว่าปัจจัย
 4. โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือวัดค่านิยม

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 14-16

(1) สำหรับสาว ๆ ที่รักสวยงามและมักสวมใส่คอนแทคเลนส์ที่ทำให้ดูตาโตขึ้นหรือ "ปิ๊กอาย" และคอนแทคเลนส์ทั่วไป (2) นพ.กมลเตือนว่า อาจเป็นเหตุทำให้กล้ามเนื้อตาอ่อนแรงได้อีกทั้งการทำตาโตต้องมีความเหมาะสม (3) เพราะมีการโฆษณาการเปิดหัวตาและเปิดหางตาให้ตายาวขึ้น (4) ซึ่งบางครั้งทำเกินจำเป็น โดยเฉพาะการเปิดหางตาที่ดูโฆษณาจากต่างประเทศ ความจริงแล้วจะมีปัญหามากกว่าได้ผลดี

14. เพราะเหตุใดการเปิดหัวตาและเปิดหางตาให้ตายาวขึ้นจึงเกิดปัญหามากกว่าผลดี

1. เพราะขาดแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง
2. เพราะขาดความเหมาะสมและไม่มีความจำเป็น
3. เพราะมีความเสี่ยงและอาจเกิดอันตรายต่อดวงตา
4. เพราะเมื่อเกิดปัญหาด้านความงามจะแก้ไขได้ยาก

15. “การทำตาโต” ในข้อความข้างต้นสอดคล้องกับตัวเลือกในข้อใดต่อไปนี้

1. เอมอร ทำตาโตใส่เพื่อนเมื่อเพื่อนทำในสิ่งที่ตนไม่พึงพอใจ
2. เอมแอม เธอมักทำตาโตเมื่อได้ของขวัญชิ้นใหญ่จากคนพิเศษ
3. เอมอ้ม ยิ้มหวาน แก้มป่อง ตาโตมือถายรูปพร้อมกับเพื่อน ๆ
4. เอมอิน ไม่สบาย เป็นไข้ ตาอักเสบจนตาโตจึงต้องไปพบแพทย์

16. จากข้อความที่กำหนดข้อใดเป็นข้อเท็จจริง (ข้อเท็จจริง)

1. (1)
2. (2)
3. (3)
4. (4)

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 17-20

โยโย่เอฟเฟกต์ (Yoyo Effect) กลายเป็นปัญหาหนักใจของหลาย ๆ คนที่พยายามลดน้ำหนัก รีดหุ่น! เพราะลดแล้วก็กลับมาอ้วนอีก ไม่ผอมอย่างถาวร ภาวะที่น้ำหนักตัวตั้งขึ้น ๆ ลง ๆ ส่วนใหญ่จบลงด้วยน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นจนมากกว่าก่อนเริ่มลด! หรือบางคนอาจมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง แม้จะควบคุมอาหารหรือออกกำลังกาย ก็ยังไม่สามารถควบคุมน้ำหนักตัวเองได้ ลักษณะเหมือนกับลูกดิ่ง โยโย่ สาเหตุหลักของโยโย่เอฟเฟกต์ มี 3 ปัญหาหลัก คือ พฤติกรรมการกินไม่ถูกต้อง การออกกำลังกายไม่ถูกต้อง และการใช้ยาลดความอ้วน

17. คำว่า “โยโยเอฟเฟกต์” มีความหมายตรงตามข้อใด

1. ปัญหาเรื่องไม่ประสบความสำเร็จในการลดน้ำหนัก
2. ปัญหาเรื่องการควบคุมพฤติกรรมด้านการดำรงชีวิต
3. ปัญหาเรื่องโรคอ้วนและไขมันส่วนเกิน
4. ปัญหาเรื่องสุขภาพร่างกาย

18. บุคคลในข้อใดมีโอกาสเกิดภาวะ “โยโยเอฟเฟกต์” มากที่สุด

1. น้ำแดง รับประทานอาหาร 3 มื้อแต่ชอบกินขนมหวานอยู่บ่อยครั้ง
2. น้ำเขียว ชอบรับประทานอาหารที่มีไขมันสูงและรับประทานอาหารยามดึก
3. น้ำฟ้า รับประทานอาหารน้อย ออกกำลังกายหนักและรับประทานยาลดไขมันส่วนเกิน
4. น้ำใส ไม่รับประทานอาหารเช้า ออกกำลังกายบ้างและรับประทานยาลดไขมันในเส้นเลือด

19. “รีดหุ่น” มีความหมายตรงตามข้อใด

1. ทำให้น้ำหนักตัวลดลงอย่างรวดเร็ว
2. ทำให้ตัวแบนราบ แขน ขาแลดูเล็กลง
3. ทำให้หุ่นดี มีทรวดทรงเหมือนนางแบบ
4. ทำให้ร่างกายแข็งแรง มีมวลกล้ามเนื้อเพิ่ม

20. จากข้อความที่กำหนดข้อใดเป็นข้อเท็จจริง

1. บางคนอาจมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง แม้จะควบคุมอาหารหรือออกกำลังกาย
2. โยโยเอฟเฟกต์ (Yoyo Effect) กลายเป็นปัญหาหนักใจของหลาย ๆ คนที่พยายามลดน้ำหนัก
3. ภาวะที่น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น ๆ ลง ๆ ส่วนใหญ่จบลงด้วยน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นจนมากกว่าก่อนเริ่มลด!
4. ปัญหาหลัก คือ พฤติกรรมการกินไม่ถูกต้อง การออกกำลังกายไม่ถูกต้อง และใช้ยาลดความอ้วน

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 21-22

สายวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุลชีวะ สายนี้บอกเลยว่าเรียนหนัก งานหนัก ต้องเก่ง วิทยาศาสตร์ทุกด้านอย่างดีเลิศ เลิศมาก ๆ ควรมีเกรด 3.5 ขึ้นเพราะเรียนหนักที่กลัวสติแตกก่อน และต้องสม่ำเสมอ ขยัน ขวนขวาย เพราะวิชาคลินิกเรียนหนักไม่เป็นเวลา ต้องทบทวนความรู้ทุกวันเพราะบทเรียนเยอะอย่างอานาโตมี โลหิตวิทยาพิษวิทยา ประสาทวิทยา ท้องจำเอยะหากไม่เก่งฟิสิกส์ก็พอให้อภัยยกเว้นสาขารังสีแพทย์ แพทย์ควรเก่งชีวะ เคมี อังกฤษมาก ๆ ส่วนเภสัชนี้ ควรเด่นเคมี ชีวะ อังกฤษ เทคนิคการแพทย์ก็แนวแนวนี้

21. จากข้อความข้างต้นผู้เขียนมีจุดประสงค์ตรงตามข้อใดมากที่สุด

1. แนะนำการศึกษาต่อในทักษะต่าง ๆ
2. แนะนำการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
3. ชี้แจงรายวิชาต่าง ๆ ที่ต้องเรียนในอนาคต
4. อธิบายวิธีการศึกษาต่อให้ประสบความสำเร็จ

22. จากข้อความข้างต้นผู้เขียนมีทักษะอย่างไร

1. การศึกษาคือการลงทุนเพื่ออนาคตที่ดี
2. ความมุ่งมั่น จริงจัง อดทน เป็นคุณสมบัติของผู้เจริญ
3. การศึกษาเป็นหนทางสู่การประสบความสำเร็จในชีวิตในอนาคต
4. การเรียนการศึกษาต้องใช้ความพยายามและความตั้งใจเป็นอย่างมาก

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 23-24

สถานการณ์ป่าไม้ประเทศไทย 2559-2560

พื้นที่ป่าไม้ประเทศไทย ประจำปี 2559 จากการแปลภาพถ่ายดาวเทียมโดยกรมป่าไม้ ระบุว่าประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ร้อยละ 31.58 ของพื้นที่ประเทศหรือเท่ากับ 102,174,805.09 ไร่ (163,479.69 ตารางกิโลเมตร) ลดลงจาก ปี พ.ศ. 2558 ร้อยละ 0.02 หรือ 65,000 ไร่ โดยประมาณ จากสถิติพื้นที่ป่าไม้ประเทศไทย จากปี พ.ศ. 2557-2559 ระยะเวลา 2 ช่วงปีที่ผ่านมาพื้นที่ป่าลดลง ร้อยละ 0.02 ทุกปี

23. แนวโน้มปี พ.ศ. 2560 ในข้อใดสอดคล้องกับข้อความข้างต้น

1. พื้นที่ป่าลดลงและมีผู้บุกรุกพื้นที่ป่าเพิ่มมากขึ้น
2. พื้นที่ป่าลดลงและไม่มีผู้เห็นความสำคัญของป่า
3. พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นและมีผู้ปลูกป่าเพิ่มขึ้น
4. พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นและมีสัตว์ป่าเพิ่มขึ้น

24. หากต้องการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของประเทศ ทางเลือกในข้อใดมีความเหมาะสมมากที่สุด

1. ปรับ-จับผู้บุกรุกป่าและให้บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม
2. ออกนโยบายการแข่งขันปลูกป่าการกุศลเพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าไม้
3. ออกกฎหมายคุ้มครองป่าไม้และสัตว์ป่าให้มีความเข้มงวดขึ้น
4. รมรณรงค์การปลูกป่าทดแทนในทุกจังหวัดและกระทำอย่างเป็นรูปธรรม

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 25-26

เพื่อนเป็นคนที่ชอบพอรักใคร่ของเด็กที่อยู่ในวัยเดียวกันหรือใกล้เคียงกันมีรสนิยมและสนใจเรื่องต่างๆ เหมือนกันเพื่อนจึงมีบทบาทอย่างมากทั้งทางดีและไม่ดี เด็กที่รู้จักคบเพื่อนที่ดีมาจากครอบครัวที่เป็นแบบอย่างที่ดีเด็กก็จะ ได้เพื่อนที่ชักชวนกันทำกิจกรรมที่ดีมีประโยชน์ เช่น รักเรียน ช่วยเหลือผู้อื่น อยู่ในกรอบระเบียบที่ดีของสังคม

25. ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อสรุปจากข้อความข้างต้น

1. เพื่อนในวัยเรียน	2. อิทธิพลที่เกิดจากเพื่อน
3. ครอบครัวมีผลโดยตรงกับเด็ก	4. เด็กดีส่งผลให้สังคมดีมีความสงบ

26. นักเรียนเห็นด้วยกับบทความดังกล่าวข้างต้นหรือไม่เพราะเหตุใด

1. เห็นด้วย เพราะเพื่อนทำให้เราหลงผิดได้ง่าย
2. เห็นด้วย เพราะถ้าเพื่อนทำอะไรเราก็อยากทำเหมือน ๆ กัน
3. ไม่เห็นด้วย เพราะเพื่อนที่ดีไม่จำเป็นต้องเกิดในครอบครัวที่ดี
4. ไม่เห็นด้วย เพราะดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับกระทำของตนเอง

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 27-28

“...ความสนใจทางสังคม (Social Interests) มักจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ และบุคคลในสังคม เช่น งานเลี้ยงต่าง ๆ และการพบปะสนทนากัน มีความสนใจในกิจกรรมทางสังคม ทั้งที่เป็นกลุ่มใหญ่ และในหมู่เพื่อนสนิท ซึ่งขึ้นอยู่กับความพอใจของเขาที่จะเลือกกิจกรรมและการมีโอกาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมได้ การพบปะสนทนากันเป็นกลุ่มระหว่างเพื่อนสนิทเป็นกิจกรรมที่ชอบทำ เรื่องที่เขาพูดคุยกันก็ขึ้นอยู่กับเพศคือเพศหญิงมักพูดคุยเกี่ยวกับเรื่อง งานเลี้ยง การมีนัดกับเพศตรงข้าม เรื่องตลกขบขัน หนังสือ เรื่องของครูอาจารย์และโรงเรียน ส่วนเพศชายจะชอบพูดคุยถึงเรื่องกีฬา ภาพยนตร์ การมีนัดกับเพศตรงข้ามและเรื่องการเมือง...”

27. จากข้อความข้างต้นผู้เขียนกล่าวถึงวัยใด

1. วัยเด็ก	2. วัยรุ่น	3. วัยทำงาน	4. วัยชรา

28. ข้อใดกล่าวถึงความแตกต่างของข้อความข้างต้น

1. ความแตกต่างระหว่างเพศ	2. ความสนใจในกิจกรรมต่าง ๆ
3. ความสนใจทางสังคม	4. ความแตกต่างระหว่างวัย

ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ต่อไปนี้อย่างละเอียดแล้วตอบคำถามข้อ 29 - 30

สมชาย: " ขอแสดงความยินดีและขอบคุณการทำงานหนักของพวกคุณที่ทำให้บริษัทเราได้ยอด ทะลุเป้า KPI 500 ล้านบาทในปีนี้"

ทุกคน: (ปรบมือแสดงความดีใจ)

สมชาย: " แต่เป้า KPI ในปีหน้าของพวกคุณคือ 600 ล้าน และเป้าของปีถัดๆไปคือ 700, 800, 900 ตามลำดับ"

สมหญิง: " เออ...แต่ปีที่ผ่านมามีพวกเราก็กินหนักแบบลากเลือดสุดๆแล้วนะจะเห็นว่าเซ็นได้ 500 ล้านเนี่ย แล้วถ้าจะเอาให้ได้ 600, 700, 900 พวกเราต้องใส่ทะเล็กกันเลยหรือคะ ตอนที่ ดิฉันเข้ามาทำงานที่ปีแรก บริษัทตั้ง KPI ไว้ 100 ล้าน แล้วเพิ่มขึ้นมาทุกปี แล้วแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทุกปีแบบนี้เมื่อไรพวกเราจะได้ทำงานน้อยลงบ้างคะเนี่ย ทุกวันนี้ก็กลับบ้าน 2 - 3 ทุ่มแทบทุกวัน อีกหน่อยคงต้องหอบหมอนที่นอนมานอนกันในออฟฟิศเลยมังคะ"

สมชาย: " คุณสมหญิง จังเชิญคุณไปติดต่อฝ่ายบุคคล"

สมหญิง: "จะเพิ่มวันหยุดให้หรือคะ"

สมชาย: "ไปเขียนใบลาออก"

สมหญิง: "แล้วที่ดิฉันทุ่มเทให้บริษัทมาตลอด 5 ปีที่ผ่านมาไม่มีความหมายอะไรเลยหรือคะ"

สมชาย: "คุณก็ได้เงินเดือน ได้โบนัสไปแล้วไง ที่นี้เราให้เงินสูง จะเอาอะไรอีก ถ้าคุณไม่พอใจก็เชิญ ออกไปได้เลย เราหาคนใหม่มาแทนได้ มีคนอื่นเป็นพันๆที่อยากมาทำแทนคุณ"

สมหญิง: "ดิฉันหลงคิดว่าดิฉันมีความสำคัญต่อบริษัท ที่แท้ดิฉันก็เป็นเพียงแค่ The Expendables ตัวหนึ่งเท่านั้นเอง"

29. จากสถานการณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับสำนวนใดต่อไปนี้

1. ทำนาบนหลังคน	2. สิบพ่อค้าไม่เท่าพระยาเลี้ยง
3. มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ	4. หักด้ามพร้าด้วยเข่า

30. คำถามในข้อใดสอดคล้องกับสถานการณ์ดังกล่าวที่กำหนดให้

1. ทำไมชีวิตเกิดมาแล้วลำบาก แล้วเกิดมาทำไม
2. ทำไมคุณธรรม จริยธรรม ไม่ทำให้สังคมน่าอยู่ขึ้น
3. ทำไมยิ่งเทคโนโลยีทันสมัยมากขึ้น คนยิ่งทำงานมากขึ้น
4. ทำไมคนถึงต้องการอำนาจ อำนาจทำให้คนเปลี่ยนไปจริงหรือ

แบบทดสอบตอนที่ 2 แบบอัตนัย 2 ข้อ ข้อละ 5 คะแนน (เขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบ)

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

สิ่งประดิษฐ์ทางวิศวกรรมที่เรียกว่า “รถไฟ” มีคุณูปการทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม สามารถขนส่งด้วยความรวดเร็ว ปลอดภัยเป็นมิตรต่อสภาพแวดล้อมและประหยัดพลังงาน “รถไฟ” ใช้ล้อเหล็กที่หมุนเคลื่อนไปบนรางเหล็กซึ่งมีแรงต้านต่ำ “รถไฟ” ที่ใช้ไฟฟ้าช่วยให้มีทางเลือกในการใช้แหล่งพลังงานอื่นนอกเหนือจากน้ำมันมาใช้ทำการขนส่งได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อเกิดวิกฤตขาดแคลนพลังงานเชื้อเพลิงจากฟอสซิล “รถไฟ” ใช้ที่ดินในการก่อสร้างโครงสร้างขนส่งน้อยกว่าระบบการขนส่งทางบกอื่นๆ เมื่อทำการขนส่งในปริมาณที่เท่ากัน รถไฟใช้น้ำการใช้ที่ดินในเชิงอนุรักษ์ การตั้งชุมชนจะเกิดขึ้นเฉพาะตรงที่เป็นสถานีรถไฟ การพัฒนาเมืองแบบขยายตัวไปตามแนวถนนสายหลัก (Ribbon Development) ดังเช่นที่เกิดกับถนน จะไม่เกิดขึ้นที่ทางรถไฟ “รถไฟ” นำคุณภาพชีวิตที่ดีมาสู่ชุมชนด้วยรูปแบบการขนส่งที่สะดวกสบายและปลอดภัย “รถไฟฟ้า” ยังสามารถพัฒนาขึ้นไปเป็น “รถไฟความเร็วสูง” เพื่อตอบสนองความต้องการทางเศรษฐกิจที่เติบโตขึ้นในอนาคตข้อเสียของ “รถไฟ” คือไม่เป็นระบบขนส่งแบบ “Door to Door” ซึ่งจำเป็นต้องมีการบริหารการเดินทางนอกทางรถไฟ(Demand Side Management) เข้ามาช่วยจึงจะทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ระบบขนส่งทางราง หรือ “รถไฟ” จะเจริญรุ่งเรืองในสังคมที่มีการเรียนรู้ ผู้ที่เกี่ยวข้องมองเห็นประโยชน์ในภาพกว้างแล้วใช้สิ่งนั้นมากำหนดนโยบาย

1. ให้นักเรียนตั้งชื่อเรื่องให้ครอบคลุมกับเรื่องที่กำหนดให้ (การสังเคราะห์)

.....

.....

.....

.....

.....

2. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใดกับเรื่องที่กำหนดให้ (การประเมินค่า)

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบอัตนัยด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณแบบอัตนัย (ข้อ 1)

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
0 (ไม่ผ่าน)	ไม่เขียนคำตอบ
1 (ปรับปรุง)	เขียนคำตอบแต่ไม่มีการสังเคราะห์ ไม่เรียบเรียงการใช้ภาษาและประโยค
2 (พอใช้)	เขียนคำตอบโดยมีการสังเคราะห์ แต่ไม่เรียบเรียงการใช้ภาษาและประโยค
3 (ดี)	เขียนคำตอบโดยมีการสังเคราะห์ มีการเรียบเรียงการใช้ภาษาและประโยคได้อย่างถูกต้อง
4 (ดีมาก)	เขียนคำตอบโดยมีการสังเคราะห์ มีการเรียบเรียงการใช้ภาษาและประโยคได้อย่างถูกต้อง
5 (ดีเยี่ยม)	เขียนคำตอบโดยมีการสังเคราะห์และ มีการเรียบเรียงการใช้ภาษา ประโยคได้อย่างถูกต้องและ สละสลวย

เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบอัตนัยด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณแบบอัตนัย (ข้อ 2)

ระดับคุณภาพ	คำอธิบาย
0 (ไม่ผ่าน)	ไม่เขียนคำตอบ
1 (ปรับปรุง)	เขียนคำตอบแต่ไม่มีการประเมินค่า ไม่เรียบเรียงการใช้ภาษาและประโยค
2 (พอใช้)	เขียนคำตอบโดยมีการประเมินค่า แต่ไม่เรียบเรียงการใช้ภาษาและประโยค
3 (ดี)	เขียนคำตอบโดยมีการประเมินค่า มีการเรียบเรียงการใช้ภาษาและประโยคได้อย่างถูกต้อง
4 (ดีมาก)	เขียนคำตอบโดยมีการประเมินค่า มีการเรียบเรียงการใช้ภาษาและประโยคได้อย่างถูกต้อง
5 (ดีเยี่ยม)	เขียนคำตอบโดยมีการประเมินค่า มีการเรียบเรียงการใช้ภาษา ประโยคได้อย่างถูกต้องและ สละสลวย

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามความคิดเห็นเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

แบบสอบถามความคิดเห็นเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความคิดเห็นฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST
2. แบบสอบถามความคิดเห็นฉบับนี้มีจำนวน 15 ข้อ
3. คำตอบของนักเรียนในแบบสอบถามฉบับนี้ไม่นำไปรวมในการตัดสินวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ผลจากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะนำไปใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น
4. วิธีตอบแบบสอบถามความคิดเห็นฉบับนี้ให้นักเรียนอ่านข้อความอย่างละเอียดและพิจารณาแล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และ เห็นด้วยน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน

เห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน

แบบสอบถามความคิดเห็น

เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็นของนักเรียน				
		5	4	3	2	1
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
1	การจัดการเรียนรู้เป็นลำดับต่อเนื่อง					
2	นักเรียนสามารถร่วมกิจกรรมและปฏิบัติตามขั้นตอนได้					
3	การจัดการเรียนรู้สามารถส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และสามารถแสดงความคิดเห็นได้					
4	การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามในสิ่งที่นักเรียนต้องการคำตอบ					
5	การจัดการเรียนรู้สร้างเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนมากยิ่งขึ้น					
ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้						
6	นักเรียนชื่นชอบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี QUEST					
7	นักเรียนมีความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรมกับเพื่อน					
8	นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนได้					
9	ครูสามารถช่วยเหลือและให้คำปรึกษานักเรียนได้อย่างทั่วถึง					
10	ครูใกล้ชิดและมีความเป็นมิตรกับนักเรียน					
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้						
11	นักเรียนมีวิจารณญาณในการอ่านสื่อออนไลน์เพิ่มมากขึ้น					
12	นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านและมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน					
13	นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้					
14	นักเรียนมีทักษะการคิด กล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์					
15	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน					

ภาคผนวก ฉ
ตารางค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน
และหลังเรียนจากข้อสอบแบบปรนัย

ตัวชี้วัด	ข้อ	ทักษะ	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
			1	2	3	
ท 1.1 ม 4-6/2 ดีความ แปลความ และ ขยายความเรื่องที่อ่าน	1	สังเคราะห์	+1	+1	+1	1
	2	ตีความ	+1	+1	+1	1
ท 1.1 ม 4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์ เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล	3	วิเคราะห์	+1	+1	+1	1
	4	ข้อเท็จจริง	+1	+1	+1	1
ท 1.1 ม 4-6/4 คาดคะเนเหตุการณ์จาก เรื่องที่อ่านและประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิต	5	ข้อเท็จจริง	+1	+1	+1	1
	6	เข้าใจ	+1	+1	+1	1
	7	วิเคราะห์	+1	+1	+1	1
	8	เข้าใจ	+1	+1	+1	1
ท 1.1 ม 4-6/6.ตอบคำถามจากการอ่าน ประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด	9	ตีความ	+1	0	+1	0.67
	10	เข้าใจ	+1	+1	+1	1
	11	สังเคราะห์	+1	+1	+1	1
	12	ข้อเท็จจริง	+1	+1	+1	1
	13	เข้าใจ	+1	+1	+1	1
	14	เข้าใจ	+1	+1	+1	1
	15	เข้าใจ	+1	0	+1	0.67
	16	ประเมินค่า	+1	+1	0	0.67
	17	วิเคราะห์	+1	+1	+1	1
	18	วิเคราะห์	+1	+1	+1	1
	19	ข้อเท็จจริง	+1	+1	+1	1
	20	ตีความ	+1	0	+1	0.67
	21	เข้าใจ	+1	+1	+1	1
	22	ตีความ	+1	+1	+1	1
	23	เข้าใจ	+1	+1	+1	1
24	ตีความ	+1	+1	+1	1	
25	ข้อเท็จจริง	+1	+1	+1	1	
26	วิเคราะห์	+1	+1	+1	1	
27	วิเคราะห์	+1	+1	+1	1	

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน
และหลังเรียนจากข้อสอบแบบปรนัย (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อ	ทักษะ	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
			1	2	3	
ท 1.1 ม 4-6/2 ดีความ แปลความ และ ขยายความเรื่องที่อ่าน	28	วิเคราะห์	+1	+1	+1	1
	29	เข้าใจ	+1	+1	+1	1
ท 1.1 ม 4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล	30	ประเมินค่า	+1	+1	+1	1
	31	ตีความ	+1	+1	+1	1
ท 1.1 ม 4-6/4 คาดคะเนเหตุการณ์จาก เรื่องที่อ่านและประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิต	32	ข้อเท็จจริง	+1	+1	+1	1
	33	ตีความ	+1	+1	+1	1
	34	ตีความ	+1	+1	0	0.67
	35	ประเมินค่า	+1	+1	+1	1
	36	วิเคราะห์	+1	+1	+1	1
ท 1.1 ม 4-6/6.ตอบคำถามจากการอ่าน ประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด	37	ตีความ	+1	+1	+1	1
	38	ข้อเท็จจริง	+1	+1	+1	1
	39	ประเมินค่า	+1	+1	+1	1
	40	สังเคราะห์	+1	+1	+1	1
	41	ประเมินค่า	+1	+1	+1	1
	42	ข้อเท็จจริง	+1	+1	+1	1
	43	วิเคราะห์	+1	+1	+1	1
	44	เข้าใจ	+1	+1	+1	1
	45	ประเมินค่า	+1	+1	+1	1
	46	สังเคราะห์	+1	+1	+1	1
	47	ตีความ	+1	+1	+1	1
	48	สังเคราะห์	+1	+1	+1	1
	49	วิเคราะห์	+1	+1	+1	1
	50	ตีความ	+1	+1	+1	1
	51	ตีความ	+1	+1	+1	1
	52	ตีความ	+1	+1	+1	1
	53	วิเคราะห์	+1	+1	+1	1

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ก่อนและหลังเรียนจากข้อสอบแบบปรนัย (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อ	ทักษะ	1	2	3	ค่าเฉลี่ย
ท 1.1 ม 4-6/2 ดีความ แปลความ และ ขยายความเรื่องที่อ่าน	54	ประเมินค่า	+1	+1	+1	1
	55	ตีความ	+1	+1	+1	1
ท 1.1 ม 4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล	56	สังเคราะห์	+1	+1	+1	1
	57	ข้อเท็จจริง	+1	+1	+1	1
ท 1.1 ม 4-6/4 คาดคะเนเหตุการณ์จาก เรื่องที่อ่านและประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิต	58	ข้อเท็จจริง	+1	+1	+1	1
	59	สังเคราะห์	+1	0	+1	0.67
ท 1.1 ม 4-6/6.ตอบคำถามจากการอ่าน ประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด	60	สังเคราะห์	+1	+1	+1	1
ค่าเฉลี่ย			0.97			
S.D.			0.14			

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ก่อนและหลังเรียนจากข้อสอบแบบอัตนัย

ตัวชี้วัด	ข้อ	ทักษะ	1	2	3	ค่าเฉลี่ย
ท 1.1 ม 4-6/2 ดีความ แปลความ และ ขยายความเรื่องที่อ่าน	1	สังเคราะห์	+1	+1	+1	1
	2	ประเมินค่า	+1	+1	+1	1
ท 1.1 ม 4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล	3	สังเคราะห์	+1	+1	+1	1
	4	ประเมินค่า	+1	+1	+1	1
ท 1.1 ม 4-6/4 คาดคะเนเหตุการณ์จาก เรื่องที่อ่านและประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิต						
ท 1.1 ม 4-6/6.ตอบคำถามจากการอ่าน ประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด						
ค่าเฉลี่ย			1			
S.D.			0			

ตารางที่ 13 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
การอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนและหลังเรียนของข้อสอบแบบปรนัยจำนวน
60 ข้อ

ข้อที่	ค่าความ ยากง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	ข้อที่	ค่าความ ยากง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	ข้อที่	ค่าความ ยากง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)
1	0.32	0.36	21	0.5	0.14	41	0.54	0.36
2	0.61	0.64	22	0.39	0.21	42	0.43	0.29
3	0.64	0.43	23	0.57	0.71	43	0.25	0.21
4	0.43	0.36	24	0.57	0.43	44	0.43	0.29
5	0.32	0.21	25	0.43	0.29	45	0.54	0.36
6	0.90	0.21	26	0.21	-0.29	46	0.71	0.29
7	0.61	0.21	27	0.64	0.14	47	0.46	0.36
8	0.61	0.07	28	0.39	0.29	48	0.61	0.5
9	0.36	0.43	29	0.36	0.43	49	0.54	0.64
10	0.54	0.5	30	0.54	0.64	50	0.25	0.21
11	0.68	0.36	31	0.61	0.64	51	0.25	0.07
12	0.32	0.64	32	0.5	0.43	52	0.32	0.36
13	0.43	0.29	33	0.64	0.21	53	0.75	0.36
14	0.25	0.21	34	0.25	0.08	54	0.82	0.07
15	0.57	0.43	35	0.64	0.21	55	0.54	0.79
16	0.32	0.36	36	0.61	0.79	56	0.43	0.29
17	0.46	0.36	37	0.61	0.21	57	0.29	0.29
18	0.61	0.36	38	0.36	0	58	0.32	0.07
19	0.54	0.79	39	0.39	0.21	59	0.11	0.07
20	0.61	0.21	40	0.57	0.86	60	0.39	0.07

หมายเหตุ

ข้อสอบที่มีค่า P ต่ำกว่า 0.20 จัดเป็นที่ยาก

ข้อสอบที่มีค่า P สูงกว่า 0.80 จัดเป็นข้อสอบที่ง่าย

ข้อสอบที่มีค่า r ต่ำกว่า 0.20 จัดเป็นข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่าเกณฑ์

ข้อสอบที่มีค่า r เป็นลบ จัดเป็นข้อสอบที่ไม่มีค่าอำนาจจำแนก

เนื่องจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีข้อสอบจำนวน 60 ข้อ ได้ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และคัดเลือกข้อสอบเพื่อใช้กับกลุ่มทดลองได้จำนวน 30 ข้อ โดยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยาก-ง่าย และอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ได้เพื่อใช้ในการทดลอง ดังนี้ 1,2,3,4,9,10,11,12,15,16,17,18,19,23,24,25,29,30,31,32,35,36,40,41,44,45,48,49,55,และ56

ตารางที่ 14 แสดงค่าความยากง่าย (PE) และค่าอำนาจจำแนก (D) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนและหลังเรียนของข้อสอบแบบอัตนัยจำนวน 4 ข้อ

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (PE)	ค่าอำนาจจำแนก (D)
1	0.49	0.50
2	0.49	0.61
3	0.48	0.64
4	0.49	0.60

หมายเหตุ

ข้อสอบที่มีค่า PE ต่ำกว่า 0.20 จัดเป็นที่ยาก

ข้อสอบที่มีค่า PE สูงกว่า 0.80 จัดเป็นข้อสอบที่ง่าย

ข้อสอบที่มีค่า D ต่ำกว่า 0.20 จัดเป็นข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่าเกณฑ์

เนื่องจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีข้อสอบจำนวน 4 ข้อ ได้ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และคัดเลือกข้อสอบเพื่อใช้กับกลุ่มทดลองได้จำนวน 2 ข้อ โดยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยาก-ง่าย และอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ได้เพื่อใช้ในการทดลอง คือ 3 และ 4

ตารางที่ 15 แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของข้อสอบแบบปรนัย

ลำดับที่	คะแนน		ค่า ความต่าง	ลำดับที่	คะแนน		ค่า ความต่าง
	ก่อนเรียน (30)	หลังเรียน (30)			ก่อนเรียน (30)	หลังเรียน (30)	
1	9	24	15	17	11	26	15
2	11	25	14	18	11	25	14
3	8	24	16	19	11	24	13
4	10	26	16	20	11	26	15
5	11	27	16	21	11	25	14
6	10	28	18	22	9	27	18
7	13	26	13	23	10	28	18
8	11	25	14	24	10	23	13
9	12	24	12	25	11	24	13
10	11	25	14	26	10	26	16
11	11	26	15	27	11	25	14
12	10	25	15	28	10	24	14
13	10	24	14	\bar{x}	10.5	25.36	
14	11	28	17	S.D	1.00	1.34	
15	9	25	16	t	49.03		
16	11	25	14				

ตารางที่ 16 แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของข้อสอบแบบอัตนัย

ลำดับที่	คะแนน		D	D ²	ลำดับที่	คะแนน		D	D ²
	ก่อนเรียน (10)	หลังเรียน (10)				ก่อนเรียน (10)	หลังเรียน (10)		
1	2	8	6	36	17	3	8	5	25
2	3	8	5	25	18	4	8	4	16
3	4	8	4	16	19	4	8	4	16
4	2	10	8	64	20	5	10	5	25
5	2	8	6	36	21	1	7	6	36
6	3	9	6	36	22	2	8	6	36
7	3	8	5	25	23	3	8	5	25
8	4	8	4	16	24	3	7	4	16
9	3	10	7	49	25	4	8	4	16
10	1	8	7	49	26	1	7	6	16
11	2	8	6	36	27	3	8	5	25
12	3	10	8	64	28	2	8	6	36
13	3	9	6	36	\bar{x}	2.68	8.25		
14	2	8	6	36	S.D	1.06	0.84		
15	1	8	7	49	t	23.97			
16	2	8	6	36					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวปวีณ์สุดา ชัยนการ
วัน เดือน ปี เกิด	24 พฤศจิกายน 2530
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลพลพลพยุหเสนา อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2554 สำเร็จการศึกษาศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม พ.ศ. 2557 ศึกษาต่อระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม
ที่อยู่ปัจจุบัน	18/3 หมู่ที่ 2 ตำบลเขาน้อย อำเภอดำม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

